

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
polletno 210 Din
celoletno 420 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugo-
slaviji 80 Din, za
inozemstvo 100 Din

SLOVENECE

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ceneoglasov
1 stolp, peti-vrsta
maloglasni po 150
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po Din 2-50, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pri večjem
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen pondeljka in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, nefrankirana
pisma se ne sprejemajo - Uredništva
telefon števil. 50, upravnistva števil. 328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovni
račun: Ljubljana števil. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevski št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Katastrofalna noč nad Slovenijo.

Po vsej Sloveniji je v noči od petka na soboto razsajal strahovit orkan, ki je napravil nepregledno škodo. -- Vse vode so silno narastle, odnesle mostove in prestopile bregove. -- Ljudstvo je zbegano in obupano.

Slovenijo, to našo malo, tesno in tako ljubljeno zemljo zadeva udarec za udarcem. Komaj smo se oddahnili od groznih poročil o zadnji vremenski katastrofi, ki je nekatere dele naše zemlje gospodarsko popolnoma uničila, že prihajajo obupne vesti iz vseh krajev Slovenije o novi katastrofi, ki je skoro gotovo najhujša, kar jih je Slovenija kdaj doživela. Gotovo pa je, da dosedaj niti ena vremenska katastrofa še ni bila tako splošna, še nobena ni dosedaj tako strašno zadela vso Slovenijo hkrati. Od povsod, z Gorenjske, Dolenjske, Notranjske in s Štajerske prihajajo obupna poročila o viharjih, nevihtah, povodnjih, o grozni škodi, ki še vedno raste. Gruda se trga od sveta, travniki so opustošeni, polja poplavljeni, po njivah se nabira pesek. Domove, gospodarska poslopja, mline, elektrarne, vse kar si je priborila raskava slovenska dlan, vse to je uničeno po elementarni sili.

Niti najstarejši ljudje se ne spominjajo takega strašnega dogodka. Zdi se, kakor da bi se bil nad vso Slovenijo utrgal en sam ogromen oblak. Poročila z dežele pričajo, da pomenjajo letošnje katastrofe, zlasti pa zadnja od petka na soboto naravnost gospodarsko upropaščenje Slovenije.

Divjanje viharja v Ljubljani.

Stari ljudje, ki so si tekom dolgih let pridobili dovolj izkušenj glede vremena, so že v četrtek slutili: To lepo vreme se gotovo konča z nevihto. Nič pa ni slutilo, da bo neurje zavzelo take dimenzije. Po padcu barometra za dobrih 13 mm se je dalo že sklepati, da se bliža neurje. V sredo in četrtek zvečer je divjala huda burja, v petek dopoldne pa je bilo vreme popolnoma brezveterno. Toda zvečer je začel vihar tako močno plihati, da so izginili z ulice še zadnji pasantje. Ob 11. uri so se nebe popolnoma zatemnili, nato pa — dva, trije bliski, grom, da se je vse streslo, — zatem pa naliiv, kakor da bi se bili pretrgali ob reki nasipi in bi se voda zgrnila po okolici. Ulice so bile takoj vse poplavljene in če te je neareča pristila, da si moral ravno v tem času na ulico, kakor se je zgodilo piscu teh vrstic, te je vihar butal sem in tja, se ti je lovilo v plašč, če si ga imel, noge so ti bredle po trotoarju v hudournikih, klobuk si moral držati z obema rokama. Nisi ločil naliva od kapl. Voda je tekla preko vseh žlebov. Sodra in toča sta za hip pobeželi cesto, a že jih je odnesla cestna povodenj. Nato za hip popolnoma jasno. Na nebu si razločil krvavi, rogačji se sijaj Sirija, okrog zadnjega kraja kolobar mavric in že se je uili novi naliiv. In tako je šlo dalje vso noč. Zjutraj

pa so ljudje opazovali in precejevali škodo, ki jo je nevihta povzročila.

Vihar, ki je bil morda najhujši, je divjal z brzino do 30 m na sekundo in je prihajal od juga. Zjutraj so bili vsi parki v mestu poškodovani. Ni ga skoro drevesa, kateremu ne bi vihar polomil vej. Z dreva je izginilo vse listje in vihar ga je natrosil do sredine mesta. V Zvezdi se je podrl ogromen kostanj, na Aleksandrovi cesti je padla na tla 5 m široka reklamna tabla, Rožnik, Golovec, Grad so vsi opustošeni. Mnogo dreves se je izkoreninilo in celo na Rinski cesti je vihar na Försterjevem vrtu izdrl smreko.

Po okolici se je sesula večina kozolcev ter skednjevi, sadno drevje je trpelo znatno kodo.

V mestu je vihar pobil mnogo šip, izdrl plove, ograje, nekega vasaalca je celo vrgel raz streho (glej o tem rubriko Ljubljana).

Pota po Rožniku so poškodovana, raz ceste se je voda odtokla šele v soboto.

Tudi včeraj v soboto se elementi še niso umirili. Viharji so sledili drug drugemu, kulminacija so dosegli proti 6. uri zvečer, ko se je uili naliiv, ki ni prav nič zaostajal za onim v petek proti polnoči. Padala je tudi gosta toča. Nato se je nebo malo pomirilo.

Strahote na Jesenicah.

SAVA NENADOMA SILNO NARASTLA IN VDRLA V DELAVSKE BARAKE. — VODA VZELA 3 MOSTOVE, MED NJIMI VINTGARSKI MOST. — POGUMNO DELO GASILCEV PRI REŠEVANJU.

Jesenice, 30. oktobra.

V petek je celi dan hlo kot iz ška. Grmelo in treskalo je, kot celo redkokdaj v visokem poletju, zraven pa tak vihar, da je hotelo vse podreti. Hudourniki so vidoma naraščali, najhujše pa Sava. Bati se je bilo najhujšega, posebno za tovarniške stanovanjske barake v Kurji vasi, v katerih je okoli šestdeset stanovanj. Te barake so namreč postavljene tik ob savski strugi.

Ko se je zmočilo, je dež še huje lil, vmes pa je treskalo, da je bilo groza. Vsakdo je, če mu je le bilo mogoče, tičal doma. Ob deveti uri zvečer pa se oglasi tovarniška sirena, ki se oglasi sicer le v slučajih požara. Vsakdo je slutil, da ognja ne more biti v takem naliivu, pač pa da bo sirena gotovo klicala na pomoč od poplave ogroženim. In res je bilo tako. Sava je udarila v Kurji vasi čez bregove ter vdrla v tamkajšnje barake. To je bilo vika in krika. Otroci so jokali, prašiči krulili, rogov gasilnih društev trobili na pomoč, komande orožnikov vsepovsod, Sava pa je butala čedalje višje čez tovarniški jez in bregove. Ze je bil v nevarnosti most v Kurji vasi in bil zastražen po orožnikih, tako da je smel le posameznik čezenj. Posestniki na tej strani Save so odpirali hlave in druge razpoložljive prostore, kamor so iz ogroženih poslopj gonili živino, to se pravi, kolikor pač ima delavec živine, kako kozico ali prašiča. Cele procesije ljudi so nosile cule in druge stvari, ki so se v naglici dale pograbit, in jih spravljale k prijateljem na levem bregu Save, ki ni bil tako ogrožen. Tovarna je postavila barako v Kurji vasi, v katero so se šele pred kratkim vselili delavci, ni pa zavarovala brega Save, tako je na zgornjem koncu voda lahko prestopila breg ter pričela že teči v takozvano Mojstrano, vendar pa, ker od tam ni mogla imeti odtoka, se od te strani ni bilo bati nevarnosti.

Gasilci, tako jeseniški kot tovarniški, so delali na vse kriplje, da bi kolikor mogoče ljudem rešili. Vse je bilo premočeno do kože in na mnogih

kraji nevarnosti izpostavljeno. Voda je tako hitro naraščala, da so morali na nekem kraju, kjer so barikadirali s smrekami, vse prepustiti ter sebe reševati, sicer bi jih Sava odnesla čez tovarniški jez, v katerega so s strašnim grmenjem butali hlodi, drevesa, drva itd., kar je Sava nosila seboj.

Po polnoči je dež ponehal in do šeste ure je Sava upadla za en meter. Zalosten je pogled na prepadene ljudi, ki so noč prebili v strahu, kdaj jim voda odnese zadnje, kar imajo.

Most čez Savo pri Javorniku, ali kakor pravijo Dobravske most, je odnesla voda okoli polnoči, onega pri Hrušici pa že poprej. Postajališče na Hrušici, ki je bilo še od zadnje povodnji na pol porušeno, je sedaj še bolj trpelo. Videli smo ob tovarniškem jezu kompletno okno, katerega je voda prinesla, na katerem pa so bile štiri steklene šipe, če popolnoma cele, kar je vsekakor edini slučaj, če se pomisli, med kakšnim tramovjem in drugo leseno navlako je priplaval; a na jezu pa so okno z železnimi grabljami potegnili iz vode.

Radovna je tako narastla kot še nikdar, in uslužbenec v ondotni elektrarni, ki je tam že dvajset let, pravi, da še ni bila nikdar tako visoka, zato ni čuda, da je ob eni po noči odnesla lepi vintgarski most nad šumom. Marsikdo širom države se bo spomnil na ta most, čez katerega je letos šel, ko si je ogledoval Vintgar. Sedaj ga ni več.

Po drugi jutranji uri se je zjasnilo, a sedaj predpoldnem pa že zopet dežuje. Kako je bilo v gornjem koncu doline trenutno še ni znano, vendar po vsem tem soditi, kar je Sava tudi mimo nosila, je gotovo moralo biti grozno.

Danes zvečer ob 8. uri se vrši verska proslava na čast Kristusu Kralju v Ljud. domu.

Blejska okolica opustošena.

V noči od petka na soboto je zadela tudi Gorje nad Bledom velika povodenj. Vasi ob Radovni so strašno trpele. Vodne mase so porušile in odnesle most v Krnici, po katerem je bila napeljana vodovodna cev. Voda je tudi to vodovodno cev odnesla. Vsa blejski kot, ki je dobival vodo iz tega vodovoda, je brez pitne vode.

Krnici je stala voda do kolena. Ljudje so v največji temi o polnoči reševali živino. Tudi v Grabčah so ljudje sredi noči začeli reševati ogroženo živino. Največjo škodo trpi posestnik Janez Koželj, po domače »Pri mlinarjevi žagici. Voda je podrla in razrušila jez. Vsled tega sta v nevarnosti tudi žaga in mlin.

Strašen naval vode je načel most v Grabnu. Bati se je, da ga voda ne poruši. Vodni hudourniki so gotovo odnesli tudi druge mostove, ven-

dar ni bilo mogoče dobiti na Bled o tem poročil. Strašno razdejavanje je trpel tudi Vintgar.

V Gorjah je voda stala pol metra visoko. Ljudje so v urah po polnoči reševali živino, ki je stala v vodi. Na Bledu je bilo v dveh dneh 104 mm padavin, toliko kot leta 1920. Bled je brez telefonske zveze.

Neurje, ki je zadelo Bled in okolico, je za Bled katastrofalno. Močan južen veter je stalil v nižjih legah se nahajajoče snežne plasti. Okrog 1 ponoči je bil vihar najsilnejši. Strela in grom sta neprestano pretresala ozračje. Prebivalstvo je bdelo v silnem strahu do konca nevihte. Cestni jarki so se v par minutah spremenili v deroče hudournike.

Voda je odnesla mostova na Dobravi in pri Zaspju. Beljski most v Lescah se je podal za 2 m.

Povodenj v Kokriški dolini.

Britof pri Kranju, 30. oktobra.

Zdi se, da se je pograjska in žirovska poplava naselila v gorenjesavsko in kokriško dolino. Nocojšnja noč je bila strašna, kakor ne zlepa kdaj. Ob 11. uri sinoči se je jelo bliskati in grmeti, da je bilo strah. Naliiv za naliivom, ob polnoči je Kokra začela naraščati, prinašala hlode, telegrafične droge, deske in drugo, tudi en voz je z velikim ropotom plaval na valovih: znamenje, da je voda v zgornji kokriški dolini, kjer so Dolenčeve žage in električna naprava, morala hudo razsajati. — Ob pol dveh zjutraj je pri Britofu voda dosegla višek, dva in pol metra nad normalo. Bliskalo se je, toča je padala, ploha za ploho je lila kakor iz ška. Pri Zabretovi tovarni je voda vdrla v strojne prostore; na veliko srečo tovarna ni bila v obratu, vse blago je bilo pospravičeno, sicer bi bila odplavila množine olja in tropin ter tako napravila

ogromno škodo. Nastopila je do višine parnega kotla, ki na vso srečo ni bil kurjen.

Elektrika je ob 1. uri po polnoči odpovedala. Vse tovarniško osebje je bilo alarmirano in takoj na mestu, do treh zjutraj se neumorno delali in tako zabranili, da voda ni mogla odnesti drugega, nego samo 8 praznih železnih, rdeče pobarvanih sodov in nekaj lesa.

Ob pol treh je voda začela padati, do 10. ure dopoldan je padla za poldrugi meter. Pustila pa je za seboj žalostne sledi: nanešene zemlje in blata toliko, da bo treba nekaj dni, predno se vse spravi v prvotni red. Sicer še vedno dežuje, ali vendar je upati, da bo elektrika zvečer že v obratu in okolica ponoči imela luč. Bog nas varuj hujše nesreče! Tudi mala Kokrina pritoka, Rupušca in Belca sta tako narastli, da sta odnašali brvi in mostove.

Ogromna škoda v Kranju.

Kranj, 30. oktobra.

Preteklo noč je nad Kranjem razsajala strašna nevihta, ki je povzročila velikansko škodo. Vsled tavanja snega je Sava že tekom dneva hudo narasla. Proti polnoči pa se je nad Kranjem utrgal oblak, Sava je vidno naraščala in kmalu so bila vsa poslopja ob Savi pod vodo. Najbolj je trpela Jugočeška tekstilna tovarna, ki leži na Gaštaju ob Savi. Stanovanjske hiše te tovarne so bile hitro pod vodo, ravnotako tovarna sama. Delavstvo in ljudstvo je reševalo, kar se je rešiti dalo. Predvsem so morali spraviti stanovalce omenjenih stanovanjskih hiš na varno. Blaga in surovin se je nekaj

rešilo, veliko pa je odnesla voda. Reševalno delo je trajalo celo noč.

Ni manj ni bila ogrožena elektrarna paromlina g. Majdiča, ki je morala kmalu ustaviti obrat. Voda je vdrla tudi v strojne prostore elektrarne g. Mayu ob Kokri, ki je bila vsled tega ravnotako primorana ustaviti obrat. Betonsko zavornico in most Majdičeve elektrarne je voda popolnoma porušila. V mlinu samem je voda uničila velike množine moke in žita. — Škoda je ogromna.

Voda je naplavila veliko množino ruševin. Tekstilna tovarna, kakor tudi Majdičev mlin dalj časa ne bosta mogla obratovati.

Silovit vihar nad Mariborom in okolico.

Maribor, 30. oktobra.

V petek je bilo ozračje sumljivo toplo in po nebu so se podili gosti oblaki. Barometer je padel popoldne izredno nizko in napovedoval viharno vreme. Krog pete ure popoldne se je dvignil vihar brez dežja, ki je vedno bolj naraščal na silovitosti. Najhujše je divjal veter nad mestom in okolico okrog pol sedme ure zvečer. S streh je začela leteti opeka. In strahu pred opeko, ki je po nekaterih ulicah padala na gosto kakor toča, so ljudje zbežali v stanovanja in zaprte lokale, tako da ni bilo nesreč ali celo človeških žrtev. S kako silovitostjo je divjal vihar, je bilo videti v soboto zjutraj, ko je po vseh ulicah in trgih vse polno razbite opeke in strehe kažejo velike odprtine.

V pristaniški ulici je izruval vihar s koreninami vred debelo in visoko lipo in jo vrgel z vso silo na sosedno hišo. Debel vrh visoke lipe med Narodnim domom in Tavčerjevo hišo je odčesnil vihar in ga vrgel po plotu. S strehe Narodnega doma so odčesni vsi težki pločevinasti okraški. S stolpa pri sv. Jožefu v Studencih je odneslo kazalce ure z rimskimi številkami vred. Na mestnem pokopališču je skoraj čisto razkrita kapelica, izruvana vrba žajujka in prelomljenih več smrek. Zelo veliko je trpel mestni park, kjer je smrekov gozd proti Kalvariji ves polomljen ter poručen. Ve-

jevja leži toliko po parkovih stezah, da se ni moglo izogniti. Največ so trpeli pri Mariboru in okolici starejši plotovi, katere je vihar malodane vse prevrnil.

Na Pobrežju pri Mariboru so močno trpele strehe. V Mejni ulici je 15 m dolga in z opeko krita baraka trdke Kompare in Glančnik. To barako je vihar popolnoma razkril in porušil.

Dolgo časa so kljubovali silovitosti viharja električni vodi. Električno luč je skrajja vihar samo prekinjal, a okrog 8. ure je moč viharja že tako narasla, da je ugasnila elektrika in je bilo mesto zavito v črno temo do jutranjih ur. Razbitih in na tla pometanih je več velikih električnih svetilk, ki so razsvetljevale ulice in izruvanih ter podrtih je precej drogovi, ki so držali električni vod.

Vihar brez dežja je razsajal do pol ene čez polnoč, nato se je usul med gromom in bliskom silovit naliiv, ki je trajal do tretje ure zjutraj, nakar se je nebo zjasnilo, in vihar se je pomiril. Naliiv je segal daleč od Maribora proti severu, ker je zjutraj drava močno narasla.

Kako je razsajal vihar po mariborski okolici, nam je dokaz, da je s koreninami vred izruval v Betnavskem gozdu 24 velikih in debelih borov. S slamo krite hiše in viničarije po okolici, ki so količjak na bolj odprtih krajih, so kazale v soboto

rola rebra. Natančnejših podatkov o škodi in neurečah v okolici še do časa, ko pišemo to poročilo, nimamo.

Škoda, ki jo je povzročil ta vihar, kakršnega ne pomnijo najstarejši Mariborčani, je zelo velika in se zaenkrat niti približno ne da pregledati in oceniti.

Porušeni mostovi in ceste.

V Bohinjski dolini je razdrta cesta med Zagorjem in Sotesko 20 m na daleč. Pri sv. Janezu je pri mostu načeta škarp. Kokra je med Jezerskim in Preddivorom odnesla 8 mostov. Sava je odnesla mostove na Javorniku, Jesenicah, v Radovljici in Podnartu. Radovna je odnesla deželni most in tri občinske mostove. — Most v Srednji vasi je ogrožen. V Jercki je voda razdrila deželno cesto 50 m na daleč.

Kamnik.

Kamnik, 30. oktobra.

V petek se je že ves dan zbiralo nad Krvavcem in tam dalje proti Kranju ter školjeloškimi vrhovom. Južne tople sapa so močno udarjale. Zvečer okrog šeste ure pa je pričelo pomale deževati, tam za Krvavcem se je bliskalo: vidoma se je neurje bližalo. Do približno desete ure je zavladala tišina in topli zrak je valoval sem ter tja. Po deseti uri se je pričelo pogostejše bliskati in deževati in prvi vetrovni vrtinci so zaplesali. Bliski so se množili do enajstih, ko je silen piš zanesel iz višin dež in redko točo. Pa je zopet prenehalo. Tam v daljavi je bobnelo, kakor bi hode valil in bliskalo se je. Po polnoči pa se je pričel pravi pekkel, ki je ob pol eni po polnoči dosegel vrhunec. Nepretrgoma se je bliskalo, da je jemalo vid, blisk se je držal bliska in groma nisi mogel ločiti od groma, ker je bilo vse skupaj eno samo bobnenje. Takrat je pričelo metati točo in mesti z dežjem in izpod neba je hlo kot bi bile vse zatvornice odprte. Vse to je trajalo do 1. ure in vsi smo bili v strahu, da zadene Kamnik največja nesreča. Hvala Bogu pa se je po 1. uri neurje polagoma oddaljilo. A vendar je tudi to kratko neurje napravilo veliko kodo. Bistrica je narasla in se razlila čez bregove, pri Zebjarju na Grabnu je vdrla preko jeza in odrhala okrog 20 m zemlje, nato pa planila v drugi, mekinjski breg, kar pomela drevje in zemljo v Keršmančevem parku, zamašila se pri mekinjski brvi in jo naenkrat predrla, odnesla dobro polovico s seboj, dvignila jez niže od brvi iz cementnih tečajev ter ga splavila naprej. Prinesla je peska cele vlake in zrnala strugo od Hočevarjevega do železnega mostu v Veliki ulici, da se čudiš, kako je to mogoče v tem kratkem času. G. Keršmanec je odrhala 7 metrov zemlje v širini, in rdarila bi bila v park usmiljenih bratov, da je ni zadržal betonski zid, ki ga voda zdaj v soboto zjutraj, ko to pišemo, izpodjeda ter grozi nevarnost, da ga spodnese in se razlije po parku. Sicer je do jutra padla voda že za pol metra, ali okrog 1. ure je pričela zopet narasčati. Prevrгла je ponoči dva droga in pretrgala električno napeljava ob brvi. Na Cererjevem »Pruturnu« je piš zmetel raz streho mnogo opeke, v astronomskem paviljonu g. Tomca poleg pa je odprl veter streho in dež je zmočil vso notranjost. Drevo ob paviljonu je s koreninami izrgalo in prevrnilo. — Dočim je neurje divjalo v tej smeri, je bila Tuhinjska dolina popolnoma mirna in Nevilja ni kaj prida narasla. Upamo, da je najhuje minilo. Samo škoda, ki jo je voda napravila pri jezu, brvi in zemlji, je velikanška. Prav je imel »Slovenec« dopisnik iz Kamnika, ki je že od zadnje povodnji sem opominjal v listu občini, naj popravi jez in most, da ne bo hujšega. Izkazalo se je, kako prav je imel. — Voda pa trga zemljo na obeh bregovih še dalje. O nadaljnjem bomo še poročali.

Bevke pri Vrhniki.

30. oktobra.

Komaj je odtekla voda zadnje povodnji, je po nekaj lepih dnevih zopet nastopilo deževje. Prenasičena barska prst ne požira vode in zopet je Ljubljanka prestopila bregove in nastalo je zopet obširno jezero od bevskega brda proti Borovnici. Sinoči je pa okoli pol desete ure pričel pihati močan veter, ki je stopnjeval svoje moči. Naenkrat pa je med neprestanim bliskanjem in votlim bobnenjem in silnim nalivom in točo prihrumel vihar. Šipo so trepetale v oknih, opeka se je drobila na cesti, vse strahote narave so privrele na dan. Kakor bi se vzdignile vse zemске sile in udarjale po človeku. Hiše in kozolci so razkriti, še celo omet pri hišah je odpadel. Jožetu Rusu je podrla še le pred kraljnim dograjnim kozolec. — Danes popoldan je okoli 4. ure prihrumel vihar s treskom, vendar je trajal le par minut in je odvihral v smeri proti Igu.

D. M. v Polju.

Vihar, ki je divjal predsinočnim, je pustil za seboj strašno razdejanje. Podiral je drevje in prevračal kozolce. Na Zadobrovi je podrl vihar na cesto celo vrsto dreves, ravnotako pri umobolnici na Studencu. Tam je podrl tudi barako. V Zadobrovi je Sava narasla nad en meter. V vsej okolici D. M. v Polju je vihar podrl nad 15 kozolcev.

Litija.

KATASTROFALNO NARASČANJE SAVE.

V noči od petka na soboto je divjala nad Litjsko okolico silna nevihta, med katero se je neprenehoma v sekundnih presledkih bliskalo. Silna burja je metala opeko raz strehe in podrla v okolici nebroj kozolcev. Med silnim bliskom in grmenjem se je vili ploha, ki pa je kmalu ponehala. Proti drugi uri zjutraj se je nebo že zvedrilo ter to prikazale prve jutranje zvezde. Razen podrtih

kozolcev ter strahu prebivalstva se ni nič hujšega dogodilo v tej strašni noči.

Zato pa je Sava neverjetno narasla, tako da je zjutraj ob 8. uri kazal limnigraf 3 m 40. ter je Sava tekla tik ob občinski cesti za Savo. V kratkem času ene ure do 9. dneva pa je narasla za cel meter, tako da je poplavlila vso cesto za Savo proti občinski hiši, ki je popolnoma v vodi, tako da zamoreš priti v občinsko pisarno le še skozi zadnje okno. Ravnotako so predliniške hiše popolnoma pod vodo; delavci, ki v teh stanujejo, so s težavo rešili iz kleti živež. Ravnotako so v vodi hiše g. Sribarja, kamor je voda udrla v pekarno peka Juga, ki je komaj rešil moko, gostilna Fr. Cerarja, vile Krlhkar, Žerjav ter ravnatelj Grola, ki so od vode popolnoma ceritane, tako da prebivalci ne morejo iz njih. Pogled po Savski dolini proti postaji Savi je veličastno-grozen, vse je poplavljeno. Hudo prizadeta je vas Spodnji Log, kjer Sava trga rodovitno polje v velikih kosih proč, ter bo skoro struga Save na cesti. Ko to poročamo, kaže limnigraf 4.55 m, torej 55 cm več od zadnje povodnji. Trenotno Sava še narasča, pa se je bati še večje

Memento ...!

29. oktober je šel mimo nas, kakor da bi ga ne bili nikdar doživeli. Kdo se je spomnil na dneve osvobojenja? Kdo je napil te dni na ši svobodi le eno kupico z blago besedo?

Mrtve duše — mrtva srca! Kako hitro briše čas spomine, kako brezobzirno riše v srca ta naša moreča vsakdanost brez visokih idej in brez sočutnega srca s težko roko rezke črte v obraz nove dobe v novi domovini.

Kakor da bi bila naša srca iz kamna, iz puste čeri ustvarjena! Niti z besedo se ne spomnimo več velikega svojega, našega dne, ki ostane vkljub vsem zmotam in bridkostim vendarle najlepši dan našega naroda!

Da, ostane za veke zapisan kot največji dan v zgodovini slovenskega naroda, pa najsi se sinovi, ki jih je sram, da jih je rodila slovenska mati in vzgojil slovenski oče, dan za dnevno trudijo, kako bi zabrisali vse spomine na velike dni svojega slovenskega naroda.

Površne pene — ne sinovi slovenskega, v trpkosti vzgojenega ljudstva. Prazne plevne in ne kleno zrnje s trdo zorane njive slovenskega kmeta! Plevne, ki jih raznašajo vetriči po mili volji...

Mi pa vemo danes, da, prav te dni, ko se zdi, kot da prihaja nad nas v skrajšani meri in v zgoščenem koraku čas nove majniške deklaracije, tistega silnega odmeva našega izza prešlihi dni revolucijskega leta 1848; vemo, da v srcih našega slovenskega, tako bridko razočaranega ljudstva živo bdi preživ spomin na tiste dni našega osvobojenja, ko je pozabil sleherni Slovenec na vso gnusobo in trpljenje preteklih let ter z radostjo stiskal bratu roko v pozdrav — tedaj, v tistih veselih dneh po 29. oktobru 1918.

Doživeli smo dneve, ko se rušijo silne armade kakor pečene kepe, ko se oblastniki in poveljniki onemogli zatekajo v zaščito k prejšnjim zaničevanim sužnjem in hlapcem, da bi jih spravili na varno! Naj ne pozabijo na to vsi, ki zro na ljudstvo, kot na živino »brez duše in volje«! V ljudstvu je silna moč in blagor državi, ki zna prav uporabiti to moč, in tisočkrat blagoslovljen tisti mož, ki ume in more iz »mrtve mase« napraviti nepremagljiv organizem s silo razuma in z dobrotvorno roko!

Komaj da se je Avstrija bila izvila iz obljema revolucije 1848. leta, pa je že brezobzirno šla z oboroženo roko preko volje vstajajočih njenih narodov in l. 1867. ustvarila nemško-madbarsko pogodbo na račun potlačenih narodov v manjšini, taktizirala in pritiskala in varala, dokler ni prišla ura obračuna za vso veliko goljufijo izza leta 1848. Igral se je z ljudstvi in njihovo voljo vse do zadnjega izdiha. Igrala je zlasti z nami Slovenci, najslabotnejšimi med vsemi, ki jih je bila usoda za stoletja zvezala v eno državno celoto. Tik pred koncem je še skovala s svojimi svetovavci drzen in brezobziren načrt, kako bo po zmagoviti vojni zbrisala z zemljevida »peščico« slovenskega naroda. In zgodilo se je, da je bil ravno slovenski politik, da je bil ravno vodja slovenskega naroda tisti, ki je pred osmimi leti tik pred 29. oktobrom sočutno, a z bridko resnostjo izrekel ihtemu zadnjemu avstrijskemu cesarju: »Vaše Veličanstvo, prepreno!«

Ce kdaj, je bila ta trenutek ironija usode na višku, ko je zadnji Habsburžan pred dr. Korošcem, zastopnikom najneznatnejšega naroda v Avstriji, zakril obraz in bridko zajokal pod težo neizprosne Nemeze.

Po osmih letih zremo danes daleč nazaj v razvoj Evrope od l. 1848., ko so avstrijski Slovani stopili pred monarhijo in ves svet z znano svojo magno carto, zahtevajoč samoodločbo v veliki federativni monarhiji. Presojamo danes kritično in hladno pomen vsake stopnje, ki jo je ovirala slavna in večna monarhija tja do — majniške deklaracije, pa od tu do onega usodnega dne, ko je slovenski narod povedal po svojem legitimnem zastopniku z vso odločnostjo, da je njegove službe enkrat za vselej konec.

Naj se zamisli v zgodovinski potek in razvoj izza l. 1848. pa do 1. novembra 1918., kdor potrebuje pouka in pobude v sedanjih dneh. Naj presodi pravico in krivico do zadnje pike: Še nikoli ni bilo dano tako zadoščenje tako maloštevilnemu, a moralno tako visoko

poplavi. Tudi za litjski most je sedaj večja nevarnost kot zadnjič, ker je že itak omajan, Sava pa je to pot silnejša v valovih.

Mežiska dolina.

V noči od petka na soboto je divjal v mežiski dolini strašen vihar. Potok Meža je silno narasel in odnesel po vrsti skoro vse mostove do Drave. Samo blizu Mežice je voda odnesla 4 mostove in 5 večjih brvi. Pri rudniškem jezu se je vsa vodna masa zajela, razdrila je bajer in se v silnem navalu razlila čez polja. Vdrla je deloma tudi v vas samo. 17 družin si je sredi noči, rešilo le golo življenje, vse drugo jim je podlila voda. Že itak prestrašeno prebivalstvo se je še bolj vznemirilo vsled nenadne prekinitve električnega toka. Najbolj je žalosten pogled na barake in hleve. Voda jih je večinoma spodjedla, da so se nagnili. Stanovalci barak so morali pobegniti na podstrešja bližnjih hiš. Vas Meža izgleda kot otok. Najhuje je prizadeto tovarniško delstvo.

—o—

stoječemu narodu, kakor je bilo dan v boju za svoj narodni ideal izkrevavelem narodu leta 1918.

Najmanjšega, najbolj zaničevanega je usoda postavila za svojega izvršitelja ob testamentu starodavne države, dvignila ga daleč nad glavo zadnjega vladarja na prestolu skoro tisočletne monarhije.

Kdo je, ki bi nam danes mogel s silo pregnati iz src in glav spomin na te doživete zgodovinske dneve in mogel izbrisati iz naših src vse veselo in bridko spoznanje, kako na svetu vse mine, kakor se vse krivice in vsa zla dela končajo, kadar pride ura obračuna. Kdo je, ki nam more iztrgati iz razočaranih src misel na zlate dni prve naše narodne svobode po 29. oktobru 1918?

Danes nas zopet štejejo in tehtajo. Morda prihaja pravo spoznanje in pošteno približevanje, potem srčno pozdravljeno! Morda pa se hoče z nami zaigrati le grda igra kramarjev, ki bi »edniku radi vzeli še edino, kar mu je ostalo: čast in ponos, da ni več in noče biti nikdar i nikomur več hlapec, ampak brat med brati.

Noče — kar je povedal veliki naš mojster javno in v brk že vsej avstrijski mogočni gospodi na Dunaju: »Suženjstvo je veleizdaja!« In to ponavljamo vsi, ki smo doživeli 29. oktobra 1918 in vse strahote pred njim in vse z bridkostjo pomešano veselje za njim...

SLS v časopisju.

Brezplodnost parlamentarnega položaja izpolnjujejo časopisi s tem, da izpašajo in sestavljajo nove kombinacije, ki naj bi rešile naš parlament in vlado nevzdržnega hiranja in propadanja. Sedaj je v ospredju konsolidacija v radikalnem klubu. Vedno in vedno pa se še pojavljajo najrazličnejše kombinacije s SLS. Radi pregleda jih prinašamo.

Zagrebske »Novosti«: Iz krogov, ki so blizu dr. Korošca, se naglašja, da hoče vstopiti v vlado šele potem, so bodo popolnoma urejene razmere v sedanjih dveh vladnih strankah. Ako sploh obstoje kak predpogoji za njegov vstop v vlado, bi on mogel govoriti o njih šele, ko bo njegov vstop v vlado aktualno vprašanje. Ponovno se naglašja, da o kakih izjavah v skupščini, ki naj bi ponižale njegovo stranko, ne more biti nobenega govora.

»Večernja Posta«: Korošec vsled bolezni še ni šel iz sobe, a sprejemal je obiske. Med drugimi je Korošca obiskal tudi g. Voja Janjič in ostal pri njem zelo dolgo. Tudi ta obisk se spravlja v zvezo z vprašanjem vstopa SLS v vlado.

»Obzor« poroča o konferenci ministrov radikalnega centra in pravi: S to zadevo so se bavili samo radikali. Člani kluba SLS pa nasprotno niso pokazali nobenega znanega reakcije na obvestila, ki so izšla v časopisju. Samo to se je v Jugoslovanskem klubu ugotovilo, da nobeni stranki ni mogoče staviti zahteve, da odstopi od svojega programa, če se hoče ohraniti med narodom zaupanje v politične zastopnike. Te prakse ni nikjer drugje kot pri nas. To bi pomenilo, da se hoče delati taka politika, ki bi sploh prejudicirala gotovi politični morali in gotovemu državnemu redu. Jugoslovanski klub poudarja, da SLS hodi vedno legalno pot in hoče, da se popravi vse, kar je napačnega v državni upravi. Priznanje vidovdanske ustave s strani dr. Korošca je samo ugotovitev činjenice, ki je dejansko vedno obstojala. Tudi radikalni klub smatra dr. Koroščevo izjavo za zadoščno. Pašičevci pa se temu stališču upirajo, češ da bi se s tem napravile koncesije opoziciji v revizionističnem zmislu.

V opoziciji se misli, da je pogoj, ki so ga radikali postavili dr. Korošču zelo otežuje sedanjí položaj in da bo težko prišlo do kakršnegakoli aranžmana s SLS.

Izvečki.

»Slovenski Narod« pravi: Danes dopoldne so bili predloženi političnim krogom izvečki iz današnjega »Slovenca«. »Narod« tudi pove, kakšni so bili ti izvečki: »Slovenec« odgovor je izzval v vseh krogih živahne komentarje, ker priča o dvolični politiki, ki jo vodi SLS. V Beogradu izjavlja dr. Korošec, da je pripravljen sodelovati v vladi na podlagi vidovdanske ustave, v Ljubljani pa se objavljajo članki z »Nikdar«, kjer naglašja vod-

stvo stranke, da ne bo nikoli izdalo avtonomije in svojih programatičnih avtonomističnih načel in da je za vse sedanje gospodarske nedostatke in krivice odgovorna vidovdanska ustava. — Tako piše »Narod« o teh izvečkih.

Mi smo dobro vedeli, da bodo stari denuncianti hoteli ta članek v Belgrad telefonirati in po svoje komentirati. Pa prav, zato smo ga napisali takega, kakršen je. Kdor ga bo bral v celoti, bo videl, da nismo povedali nič drugega, kot kar je izjavljal dr. Korošec. Izvečki, ki so jih v Belgrad telefonirali, so seveda garnirani tako, kakor bolje služi denunciantom in intrigantom. Njih posel je sicer strašansko grd, pa vendar nam služi; o stališču, ki ga je podčrtal »Slovenec« kot logičen pregled zaključek dr. Koroščevih izjav, se govori sedaj v Belgradu več kot bi se brez »Narodovih« izvečkov. To smo pa ravno hoteli.

Prepir med dr. Lazo Markovičem in Ljubo Živkovičem.

Belgrad, 29. okt. (Izv.) Danes se je vršila seja odseka za razpravo o kazenskem zakoniku. Ker je odsek dovršil svoje delo, razen prehodnih določil, je predsednik g. dr. Laza Marković prečital poročilo za plenum zakonodajnega odbora. Seje se je udeležil tudi predsednik zakonodajnega odbora g. Ljuba Živković, ki je v odseku ugovarjal in dal g. dr. Lazi Markoviču razumeti, da je on tudi tu v odseku kot predsednik zakonodajnega odbora višja instanca, kakor dr. Laza Marković, ki je le predsednik odseka. Med njima je prišlo do burnih prizorov, tekom katerih je g. Ljuba Živković zmerjal g. dr. Lazo Markoviča: »Brezobrazno čovjek!« Arogantan čovjek! itd. Ko se je ta vihar med obema radikalnima prvakoma, ki se je odigral v pričo celega odseka, polegel, je g. Ljuba Živković razburjen odšel.

Radić v Bosni.

Sarajevo, 30. oktobra (Izv.) Danes zjutraj je prispel v Bosno Stjepan Radić, ki bo imel v Jajcu in njegovi okolici zborovanja. Jajce si je izbral posebno radi tega, ker je našla tukaj Nikičeva akcija precej odmeva. Zato se je Radić sedaj, ko Nikić ni več minister, odločil, da preide v ofenzivo proti Nikiću. Po zborovanjih v Bosni odide Radić v Dalmacijo in se nato zopet vrne v Zagreb. Na svojem potovanju v Bosno se je Radić sestal v Bosanskem Brodu z dr. Šibenikom, s katerim se je razgovarjal o politični situaciji, posebno pa o reševanju agrarnega vprašanja v Dalmaciji.

DRINKOVIČEVA ŠPEKULACIJA.

Split, 30. oktobra (Izv.) Semka je dospel dr. Drinković, ki ima svoje stalno bivališče v Zagrebu. Sicer se prikaže dr. Drinković v Dalmacijo le pred volitvami, da si pridobi nekaj glasov. Sedaj pa je priromal Drinković v Dalmacijo z namenom, da stopi v zvezo z onimi radičevci, ki se radi nezadovoljstva z razmerami v HSS nahajajo v secesiji. Drinković upa, da si bo na račun te konjunktore zopet malo opomogel. Poznavalci razmer pa pravijo, da ne bo nič s tem najnovejšim Drinkovičevim poizkusom.

PRINC PAVLE NA BLEDU.

Bled, 30. oktobra (Izv.) Tu se nahaja princ Pavle s svojo rodino. V ponedeljek bo odpotoval v Belgrad.

Orožnik ubil tri kmete.

Mostar, 30. oktobra (Izv.) V Hercegovini je batinarje kmetov s strani orožništva na dnevnem redu. Posebno se je odlikoval v tem oziru orožnik Bratić iz Čipluka, ki pa je bil radi barbarskega postopanja odpuščen. Po odpustu je Bratić iz osvete ubil tri kmete. Ta grozni zločin je izzval veliko razburjenje med prebivalstvom Čipluka in okolice. Bratić pa je pobegnil v gore, kjer ga še niso našli.

ZELEZNIŠKA NESREČA V BOSNI.

Sarajevo, 30. oktobra (Izv.) Na brodski progi pri Modrinju se je danes pripetila težka železniška nesreča. Vlak je skočil s tira in so se železniški vozovi prevrtili preko nasipa. Smrtno sta se ponesrečila vlakovodja in kretničar, trije železničarji pa so bili težko ranjeni. Promet je na progi zopet vzpostavljen.

FIASKO AKCIJE STAROKATOLIKOV.

Split, 30. oktobra (Izv.) Starokatoliki so od vsega začetka skušali prodreti v Dalmacijo, da razširijo tukaj svoj pokret. Položaj je bil zanje ugoden, posebno radi tega, ker vlada v Dalmaciji veliko sovraštvo do Italijanov. Starokatoliki pa so pri svoji agitaciji vedno spajali pojem rimskega katoličanstva s italijanstvom, da bi na tak način odvrnili ljudstvo od katoliške cerkve. Vsa ta prizadevanja pa so ostala doslej brez uspeha tako, da se ni mogla akcija starokatolikov niti najmanj razširiti. Ta neuspeh gre predvsem na račun voditelja starokatolikov, škofa Kaludjera, ki je v Dalmaciji jako osovražen.

ROMUNSKA KRALJICA V KANADI.

Newyork, 30. okt. (Izv.) Romunska kraljica je dospela v glavno mesto Kanada, Sprejel jo je angleški vrhovni komisar. Kraljica Marija se še ne misli tako hitro vrniti v Evropo, daš se i njej i njenim otrokom pozna velika utrujenost vsled potovanja.

Pašić -- Uzunović.

SKORAJŠNJI PAŠIČEV PRIHOD V RADIKALNI KLUB. — SAMOSTOJNI DEMOKRATI IŠČEJO STIKA Z DEMOKRATSKO ZAJEDNICO. — S SAMOSTOJNIMI DEMOKRATI NIHČE VEČ NE RACUNA.

Belgrad, 30. okt. (Izv.) Med radikali ni opaziti večje živahnosti, kakor doslej. Skorajšnji prihod Nikole Pašića v klub daje Pašičevcem novih nad, da se bodo razmere v klubu razčistile, in sicer v njihovo korist. Pašičevci zatrjujejo, da bo pri tej priliki prišel Pašić končno razčiščevati položaj v svojem klubu. Z ozirom na to smatrajo, da stojimo pred skorajšnjim prihodom Pašičevim na čelo državne uprave.

Sporazum med Pašičem in Uzunovićem.

Na drugi strani pa vladni pristaši zatrjujejo, da je prišlo tekom zadnjih dni med Pašičem in Uzunovićem do sporazuma. Po teh vesteh je Pašić pristal na to, da g. Uzunović še nadalje vodi vladne posle. Ob ugodni priliki pa bi Pašić ponovno stopil na čelo vlade. Ostali bi vsi dosedanj ministri, Uzunović pa bi postal podpredsednik vlade.

Po teh vesteh naj bi se ta vlada takoj razširila z vstopom kakšne druge nove stran-

ke. Najprvo bi ta vlada predložila narodni skupščini proračun in finančni zakon. Če bi nastopil ugoden trenutek, bi se izvedlo tudi kraljevo kronanje.

Osamljeni samostojni demokrati.

Samostojni demokrati so v zadnjih dneh poskušali stopiti v stik z Davidovičevim stranko. V tej smeri so tudi spuščali v javnost vesti, da je že prišlo do nekakega sporazuma med njimi in Demokratsko zajednico. Te vesti ne odgovarjajo resnici. Demokrati jih odločno demantirajo in trdijo, da o kakem sporazumu med njimi in med Pribičevićem ne more biti govora. Namen samostojnih demokratov je prozoren. V javnost spravljajo te vesti radi tega, da bi prikrili osamljenost v narodni skupščini. Svojim pristašem hočejo viliti s tem novega poguma in pokazati, da so samostojni demokrati vendarle činitelj, s katerim še kdo računa. Poslednji dogodki pa so pokazali, da so sam. demokrati popolnoma osamljeni.

Ustanovitev Lige za zaščito državljskih pravic.

POZIV NA ORGANIZACIJO PROTI REAKCIJI.

Belgrad, 30. okt. (Izv.) V Belgradu se je osnovala liga za zaščito državljskih pravic in podpora žrtvam reakcije. Odbor je izdal danes deklaracijo, v kateri opisuje grozovitosti režima, preganjanja opozicionalnih in vladnih ljubih oseb, zapiranje politikov in časnika, gaženje vseh obstoječih zakonov, teror policijskih oblasti, preganjanje časopisja, ki

ne piše v prilog vlade, pretepanje v ječah itd. Deklaracija poziva, da se proti reakciji organizira pošteno ljudstvo in da se osnujejo pododbori te lige. Deklaracijo so med drugim podpisali: predsednik akademije znanosti g. dr. Cvijić, več bivših narodnih poslancev, več vseučiliških profesorjev, časnika in uglednih javnih delavcev.

Grozna eksplozija granate na Goriškem.

SMRTNA NESREČA. — TRIJE TEŽKO RANJENI.

Gorica, 30. oktobra. (Izv.) Danes so bili prepeljani v bolnico usmiljenih brato v Gorici z avtomobilom Zelenega križa trije ranjenci iz Grgarja. V bližini Grgarja sta namreč pobirala 20 letni Franca Bitežnik in 13 letni Lojze Bitežnik vojni material. Pri tem je Franca Bitežnik zadel ob večjo granato tako nesrečno, da je eksplodirala in ga popolnoma razmesarila. Lojzeta Bitežnika pa, ki se je nahajal v bližini, je zadel drobec granate v

bok, tako, da je prišel iz ravnotežja in pri tem strmoglavil v prepad. Drobci granat so ranili tudi dva druga mladeniča, ki sta slučajno nesla drva iz gozda, in sicer 25 letnega Franca Bitežnika, ki je bil ranjen v trebuh, in njegovega tovariša 20 letnega Franca Štruklja, ki je bil ranjen v desno nogo. Truplo so pokopali na domačem pokopališču, ostale tri ranjence pa so prepeljali v goriško bolnico.

—o—

Aretacije nediscipliniranih fašistov.

Rim, 30. oktobra. (Izv.) V Florenci je bil aretiran Lavachini, ki je bil prej fašist in ki so ga radi nekaterih nastopov proti državnemu podtajniku Balbi izključili iz stranke. Sedaj pa je bil aretiran, ker je žalil italijanskega ministrskega predsednika. Ameriga Dumini, ki je bil kaznovan na 14 mesecev ječe, so premestili iz ječe v Rimu v ječo v Vitergo. Ob priliki parade fašistovske milice v Zoletti je bil inženir Angelini aretiran, ker se je ostro izrazil proti fašistovski milici.

KAMPANJA PROTI NITTITU.

Rim, 30. oktobra. (Izv.) Nek fašistični list objavlja nekatere zadeve, ki se tičejo Nittija in njegovih prijateljev. Kakor piše list, je rodbinski član Nittijev dolžan Komercialni banki vsoto 18.000.000 lir. Nadalje očita list Napoljski banki, da je ponudila Nittijevim prijateljem več milijonov, in to pred enim letom, v času fašističnega režima.

Padec lire.

Trst, 30. oktobra. (Izv.) Lira je danes spet padla od 111 na 114.50 (London), dočim

so akcije italijanskih zavodov izredno poskočile. Tako notirajo danes Generali 4000, medtem ko so včeraj notirali le 3625. Z ozirom na izreden skok akcij se pričakuje še padanje lire.

Nova pogajanja med angleškimi rudarji in vlado.

London, 30. oktobra. (Izv.) Veliko zanimanje je vzbudila izjava Thomasa novinarjem, da je položaj glede rudarske stavke po zadnjem razgovoru med predstavniki strokovnih organizacij ter Churchillom ugoden. Tako vlada, kakor rudarske strokovne organizacije so nudile koncesije, ki omogočajo zblizanje. Rudarji so baje sedaj pripravljeni, da gredo zopet na delo in to na podlagi provizoričnih dogovorov v posameznih distriktih. Ti provizorični dogovori naj bi veljali tako dolgo, dokler bi se pri ponovnih pogajanjih ne sklenil trajen mezdni dogovor za posamezne distrikte.

London, 30. oktobra. (Izv.) V rudokopu v grofiji Somerset je prišlo do sabotaže. V stroj-

Enrilo

Splošno priljubljen
kavni nadomestek
okusen i cenen.

*Dobliva se v vseh
dobro asortiranih
kolonijalnih trgovinah.*

nem oddelku rudokopa so namreč našli dinamično bombo, ki bi v slučaju eksplozije uničila vse vodovodne naprave in bi bil na tak način v najkrajšem času preplavljen ves rov.

London, 30. oktobra. (Izv.) Na sestanku med zastopniki generalnega sveta Trade Union ter izvršilnega odbora rudarjev je generalni svet predlagal izvršnemu odboru, da da lastnikom rudnikov nekatere koncesije. Neznano je, v koliko bo izvršni odbor upošteval ta predlog generalnega sveta. Delegacija izvršnega odbora se je glasom poročil podala k Baldwinu. Ker ga pa ni našla doma, se je delegacija podala h Churchillu, s katerim je imela precej dolg razgovor.

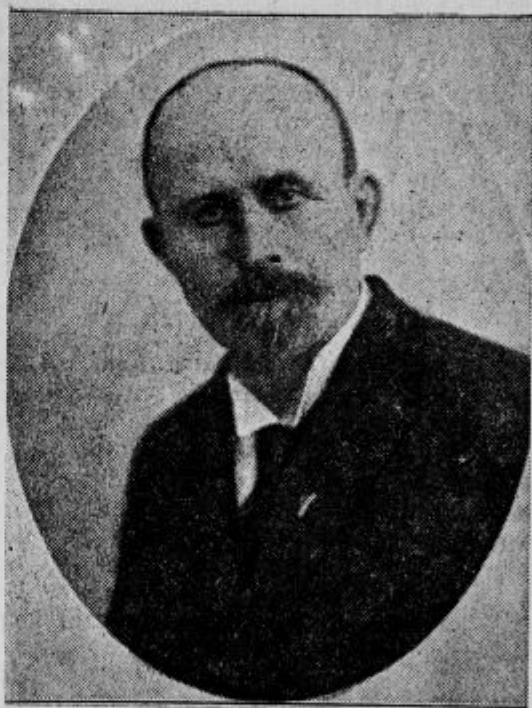
AVSTRIJSKI DRŽ. URADNIKI.

Dunaj, 30. oktobra. (Izv.) Pogajanja med vlado na eni in odborom petindvajsetorice ter tehniško unijo na drugi strani niso privedla do nikakega uspeha. Radi tega so se razgovori prekinili.

Dunaj, 30. oktobra. (Izv.) Danes se vrši seja odbora petindvajsetorice in tehniške unije, kjer se bo zavzelo stališče k novemu položaju. Prevladuje mnenje, da so običajna pogajanja med vlado in uradničtvom na mrtvi točki.

DEMONSTRACIJE ČESKIH FAŠISTOV.

Praga, 30. oktobra. (Izv.) Pri včerajšnjem predvajanju znanega filma »Križarka Potemkin« so uprizorili fašisti demonstracije. Pri spopadu, ki je sledil, je padel tudi strel iz revolverja, tako da je morala policija kino izprazniti. Vendar je prišlo pozneje tudi pred kinom do srditih spopadov med fašisti ter njihovimi političnimi nasprotniki. Ko je policija vzpostavila mir in red, se je film predvajal dalje.

Ivan Križnar, krovski mojster v Ljubljani, obhaja jutri svojo 60 letnico. Rojen je bil 1. novembra 1866 v Poljanah nad Škofjo Loko,

Jože Šuštaršič, član orlovskega odseka Vrhnika, je pri teku posameznikov na 5000 m dosegel prvenstvo in prejel prvo darilo s častno diplomom. Progo 5000 m je pretekel v 16 min. 51 sek. in 0.45 sekunde.

SNEŽNE ČEVLJE in GALOŠE

najboljših švedskih in norveških tvrdk

v največji izbiri in najceneje dobite pri tvrdki

A. ŽIBERT. Prešernova ul.

Velik vlom v Zagorju.

Vlomilci odnesli 160.000 dinarjev.

V noči od petka na soboto je bilo vlomljeno v malo gostilniško sobo gerenta g. Korbarja, kjer so vlomilci iz pisalne mize pobrali 160.000 Din. Ta denar je bil pripravljen za današnje izplačilo delavcem, ki grade vodovod v Zagorju. Lopovi so prišli skozi stransko okno, kjer so železne omrežje strli. Vlomilcem morajo biti dobro znane razmere v hiši, ker so dobro vedeli, da ima ravno ta dan g. gerent Korbar toliko denarja pripravljenega. Ta strašna noč pa je bila kakor nalašč za vlomilce pripravna, da so lahko nemoteno izvršili ta drzen vlom. G. Korbar je ta denar prinesel zvečer iz Ljubljane ter ga shranil čez noč samo v svoji pisalni mizi. O vlomilcih še ni nobene sledi.

Občo pozornost

vzbudi vedno le gospod, ako je po družabnih predpisih oblečen. Smoking in modno obleko Vam po modernih predpisih izgotovi atelje tvrdke

DRAGO SCHWAB — LJUBLJANA.

Franjo Neubauer:

Dragi duši.

Ne vem, kako mi je, — po sobi hlad, a v glavi vroče je, srce mi kuje. Za tabo mi hudó je, vedno huje, v prihodnost gledam kot bolnik brez nad.

Kako si bil vesel in vedno mlad! Kot deček zdrav, ki vsak se ga raduje, smejoč nevihti se, ki stresa, hruje. A zdaj odpal si kot jesenski sad.

>Ko mogel bom, te pridem obiskat, tako si mi dejal, a ni te bilo. Zdaj pojdem jaz ti molit na gomilo.

Da moreva zapeti še enkrat! Ti poješ gori v zboru neštevilnem, a jaz molčim osamljen v jadu silnem.

Franjo Neubauer:

Pred križem med cipresama.

Cipresi ste vzrastle visoko. Med njima je križ, na njem Ti visiš, ki nagnil si glavo globoko, od bóli izmučen in strt. In vendar premagal si — smrt!

Tudi nam se glava sklanja, misel mučna jo teži: >Kam odšli so nam predragi, kam sledimo kmalu mi?

Trud in skrb in bol in tuga naš je delež dan in noč! Za plačilo v temo večno, v grob nas vrže smrti meč!

Oživel je križ! Ti dol se oziraš, Ti usta odpiráš in nam govoriš! Pogled umejem, glasove poslušam, tako govorijo izmučenim dušam: >Mar jaz na zemlji sem užival počitek in pokoj?

Ni bilo vse življenje moje le trud in bol in boj?! Na zemlji sreče ne iščite! Za eden le se cilj borite: da smrtina ura vam bo srečna! Ne smrt, ljubezen le je večna!

Zaprle so se spet oči, besede onemele, a lučke so po vseh grobéh veselo zagorele. Plamenčki so se vžigali, v višavo so se dvigali kot želje vroče iz grobóv, kot živih hrepenenje.

>Do združenja! Domov, domov, kjer večno je življenje! Oj lučke, dvigajte nas k Luči, kjer bol nobena sre ne muči!

Dr. Jože Marietič:

Mrtvim tovarišem.

In zopet zvonovi zvoné: Nikdar več se ne vrnejo fantje veselih obrazov, fantje rdečih lic, fantje željni življenja! Z lastno krvjo namočena zemlja jih je za večno pokrila. —

Oni leže danes razmetani širom sveta: preko njih orjejo in sejejo žito, ali leži večni sneg, ali so se raztopili v morskih valovih. Nad njimi pa, ki leže v domači zemlji, gnijó in razpadajo leseni križci... Tako zginja za njimi počasi zadnja sled, za njimi, ki so upali, hrepenele po življenju, bodočnosti, idealih, domovini... Vojna grozota jim je izpila kri in padli so mladi in nedolžni za vekomaj v grob. Na krvavin grobovih naših tovarišev uresničil se je nas tisočletni sen, — naša svoboda — zato jim moramo biti večno hvaležni, ali vendar njih od nikoder nič več ni —.

Države postavljajo svojim v svetovni vojni padlim sinovom spomenike iz kamna in železa, občine hočejo ovekovečiti spomin svojim nedolžnim žrtvam s kakršnimkoli napisom, samo intelektualci se nismo do sedaj za svoje tovariše prav nič zanimali.

Ali niso zaslužili slovenski srednješolci, abiturijenti in akademiki, ki so padli kot žrtve za našo svobodo, da jim postavimo skupen pisani spomenik v lični knjižici, v kateri bi mogli brati še naši pozni potomci, koliko je bilo pohojenega nerazcvetelega slovenskega cvetja na bojnih poljanah v letih glasovite svetovne vojne, katera bo veliki memento v zgodovini človeškega rodu —?!

Zato: postavimo temu duhovnemu cvetju našega rodu, ki nam ga je pokosila krvava vojna, vreden spomenik!

Likovič Joža:

Očetov grob.

Hvaljen Gospod, po naši sestri smrti telesni... Solčna pesem sv. Frančiška.

Pred dvaindvajsetimi leti so mi zagreblili očeta pri Sv. Krištofu. To je tam za samotarskim puščobno rumenim ozidjem, kjer raste ob peščenih poteh in stezicah mehka, rožna travica ter poganjajo bele, zvezdasto razvečene nagrobne rože. V poznih, rdeče presojenih večerih poje na šelesteč vrbi žalujki zlatooki kos, genljivo in otožno, kot da je obupal v osamelosti. Po se nočno nebo prevleče z lesketavo modrino, se razlije srebrno čista mesečina in zvesto obseva mramorne nagrobne spomenike, na katerih se brezčutno blesketajo zlati spominski napisi o nepošteni ljubezni in gorjupem obupu preostalih. Vrhovi meni-

Dnevne novice

>Ilustriranega Slovenca< radi nenadno zapreke današnji številki nismo mogli priložiti.

★ Na razne govorice, ki krožijo o prizadetih vlagateljih z ozirom na položaj Slavonske banke, pojasnjujemo, da Zadruga zveza v Ljubljani nima niti dinarja naloženega pri Slavonski banki in ni pri tej banki sploh nikoli imela računa. — Načelstvo.

★ Duhovniške izpremembe v lavantinski škofiji. V poročilu o duhovniških izpremembah dne 29. t. m. smo pomotoma poročali, da je prestavljen g. kaplan Anton Šporl iz Mute v Hoče. G. Šporl je prestavljen v Vuzeč. — Zupnika Dobrna je razpisana do 8. decembra, zato pričakujemo, da se vse naše žensstvo tega tečaja polnoštevilno udeleži. Odbor.

★ Pouk glasbe na učiteljskih. Ker je ministertvo prosvete s provizornim učnim načrtom skrajšalo pouk glasbe na učiteljskih za polovico dosedanje odmere časa, je sklicalo Društvo učiteljev glasbe za Slovenijo v soboto 30. oktobra anketo vseh zastopnikov kulturnih društev v Ljubljani, da zavzame stalnišče napram novemu načrtu, ki je na veliko škodo vsej naši glasbeni vzgoji in umetnosti. Po temeljitih razmotiranjih novega načrta in njegovih zlih posledic za našo glasbeno prosveto je sklenila anketa soglasno, podpirati Društvo učiteljev glasbe pri njegovem delu za izboljšanje glasbenega puka. Temu sklepu so se pridružila vsa kulturna društva iz Maribora. Obširneje poročilo in sklepi bodo objavljeni v prihodnjih dneh.

★ Obvestilo šolam in katehetom. Veliko županstvo v Mariboru (prosvetni oddelek) je odredilo, da se je popravila oblastveno nedovoljena knjiga >Panholzer-Kociperjev< zgober v šolah, kjer pa se morajo konfiscirati. Objavljamo, da se vsa naročila, ki so bila na podlagi okrožnice potom priloženih dopisnic poslana v Maribor, za ta čas, dokler se ta zadeva ne uredi, ne bodo izvršila. Ako pa se ne bo dobilo tukaj naknadnega odobrenja, tedaj se naročila za šolsko uporabo ne bodo izvršila. Za domačo uporabo se namreč knjiga sme uporabljati.

★ Kmetijski tečaji po deželi. Kmetijska družba bo prirejala tečaj zime 2 do 3 dnevne kmetijske tečaje pri svojih podružnicah, ki morajo družbi zagotoviti sledeče pogoje: 1. Zadostno število kmetijskih mladenčev in samostojnih kmetovalcev, ki mora znašati najmanj 20 oseb in ki se morajo zavezati, da bodo tečaj redno obiskovali; 2. pripraven učni prostor; 3. potrebna prosta prenočišča za dve učni osebi in 4. prost dovoz in odvoz predavateljev na bližnjo železniško postajo. — Podružnice, ki želijo pod temi pogoji prirediti kmetijske tečaje, naj to čimprej naznanijo Kmetijski družbi v Ljubljani.

★ Sornišljenike na kmetih obveščamo, da je izšel koledar naše Kmetijske zveze. Poročilo o njegovih vsebini je na drugem mestu. Vsi, ki ga prejmejo v razprodajo, naj, prosimo, store hitro, ker je v njih moči, da pride koledar v vse naše kmetijske hiše.

★ Sprememba voznega reda na progi Čakovce—Dolnja Lendava. Pričenši s 1. novembrom t. l. izostane na progi Čakovce—Dolnja Lendava mešani vlak štev. 7236, ki odhaja iz Čakovca ob 12.37 in prihaja v Doljno Lendavo 13.35. Mesto tega pa vozi od 1. XI. 1926 dnevno mešani

vlak štev. 7240, ki odhaja iz Čakovca točno ob 12. uri in prihaja v Doljno Lendavo ob 13.07.

★ Prenos kosti vojvode Putnika. Danes se bodo v Belgradu slovesno prenesli in shranili zemeljski ostanki vojvode Putnika in 6 narodnih poslancev. Slovesnosti bo prisostvoval minister Miša Trifunović.

★ Odlikovanje. Na mednarodni razstavi v Rimu je bil odlikovan g. Učakar Franc, plestarski mojster v D. M. Polju pri Ljubljani, s častno diplomom, zlato medaljo in s Palmo velike časti (Diploma Di Gran Palma D'Oro) za priznane lepo in umetno plestarsko delo.

★ V osmrtnici Novak-Lovšin je včeraj pomotoma izostalo ime 3. sina Matevža, kar bodi s tem popravljeno.

★ Dramatični odsek Prost. gasilnega društva Domžale je poslal poplavljenecem občine Ziri 400 Din. — Odbor.

★ Na meščanski šoli v Mežici bo vpisovanje v prvi razred v četrtek, dne 4. novembra od 8. do 12. ure v prostorih meščanske šole. Pogoji za sprejem: uspešno dovršeno četrto šolsko leto, kar je treba dokazati s šolskim izkazom. K vpisovanju se morajo zglašiti tudi oni učenci, ki so se že prijavili za prvi razred in so izkaze že predložili. Začetna šolska maša je v petek ob poldeveti uri. Pričetek pouka in vse, kar se tiče nabave šolskih potrebščin, se razglasi učencem po maši v šoli.

★ Most čez Soro pri Medvodah. Z meročajne strani smo doznali, da prične graditi Gradbena direkcija še tekom tega tedna v Medvodah na mestu porušenega mostu čez Soro lesen provizoričen most, ki bo dograjen v 40 delavnih dneh. S tem bo vsaj zasilno vzpostavljena važna komunikacija preko Sore, ki ji je prebivalstvo po zadnji poplavi težko pogrčalo.

★ Knjige >Goriške Matice< za l. 1927. Vseled nepredvidenih tehničnih zaprek so se publikacije zakasnilo in se bodo razdeljevale šele koncem novembra ali v začetku decembra. Cenjeni naročniki naj blagovolijo neprostoovoljno zamudo oprostiti.

★ Ljudski oder v Št. Vidu pri Ljubljani vprizori dne 31. oktobra 1926 igro >Hanice< pot v nebesa, sanje revnega otroka v dveh delih. Začetek ob 4 popoldne. Vstopnina: parter 10, 8 in 6 Din. Galerija 8 in 6 Din. Stojišče 4 Din. Predprodaja vstopnic pri gđ. Zakotnik v Št. Vidu.

★ Trejni umor. V Mostarju je 24 letni reducirani orožnik Bratič ustrelil troje kmetov iz maščevanja, ker so s svojimi izpovedbami dosegli, da ga je država odpustila iz službe.

★ Najden Jupitrov kip v Bosni. Sarajevski muzej je dobil dragoceno zgodovinsko izkopino. Strokovnjaki so mnenja, da gre za ostanke Jupitrovega kipa. Našel jih je v bosansko-novskem okraju inž. Kraguljac. Kip je izdelan iz kararskega marmorja in je bil izklesan v prvem ali drugem stoletju po Kristusu. Enaki ostanki Jupitrovih kipov se nahajajo samo še v Londonu in Parizu.

★ Polzvedovanje. V splošno bolnico v Ljubljani je bil 25. avgusta t. l. oddan 30 do 40 letni gluhonem moški, o katerem niso znani nobeni podatki. Kdor bi o njem kaj vedel, naj javi upravi bolnice. V bolnico ga je oddala krožniška postaja na Vrhniki.

★ Naznanjanje poldneva s strelom. Zagrebška občina je uvedla streljanje s topom kot znak za poldne. V petek je bil oddan prvi strel. Top se nahaja na Griču. Streljanje bo izvrševal pirotehnik Trube.

★ Kriza osješkega gledališča. Članom osješkega gledališča je nameravala uprava znižati s 1. novembrom plače za 25 odstotkov.

Ta sklep je izzval med igralci veliko vznemirjenje. Upravi so poslali spomenico, v kateri zahtevajo, da se znižajo plače povprečno samo za 10 odstotkov, obenem pa da se ukijejo vsi posebni honorarji. Uprava je na to pristala.

★ Zavarovanim članom Okrožnega urada za zavarovanje delavcev Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani ima v svoji novi zgradbi na Miklošičevi cesti 20 med drugim urejene tudi čistilne kopeli, ki so zavarovanim članom dostopne po znatno znižani ceni, s katero je komaj krita poraba vode, mila in perila. Pršna kopel s milom in perilom stane za člane in njih svoje 3 Din, kadna kopel 12 Din in parna 10 Din. Uprava urada je pri deločitvi cen imela namen gojiti čistost in navajati delavce in nameščence k negi telesa in zdravja. Dosedanji obisk čistilnih kopeli s strani delavstva je neznaten, kar kaže pravo sliko nepojmovanja pomena čistosti in higijene. Nesnaga je izvor mnogih bolezni in kdor se hoče obvarovati hujših posledic, bo negoval svoje telo in ga utrjeval s pogostim kopanjem. Ni dovolj, da se že nastale bolezni ločijo, ampak treba je telo krepiti, da postane odporno napram boleznim. V veliki meri je pojmovanje pomena kopanja s strani delavstva odvisno od zanimanja za čistost pri delodajalcih, ki imajo tudi v prvi vrsti korist, če je pri njih zaposleno delavstvo zdravo. Zato prosí urad predvsem delodajalce, da poučijo delavstvo o pomenu negovanja telesa ter ga navajajo k rednemu kopanju. Zeleti bi bilo, da si večji obrati nabavijo pri OUZD primerno količino vstopnic zlasti za pršne kopeli in jih oddajajo delavstvu po nabavni ceni ali pa, da še sami prispevajo del vstopnine ter nudijo delavstvu s tem priliko, da se redno poslužuje kopanja. 7541 (1)

★ Licitacija zdraviliškega avtomobila v Rogaški Slatini je preložena na nedoločen čas. — Ravnateljstvo.

★ Zlatniko v >Gazel< milu so našli sledeči: g. Tončka Schweiger, Vranoviče, kupila milo pri tvrdki Martin Plut, Črnomelj; g. Mica Kampoš, Sv. Urban, pošta Ptuj, kupila milo pri tvrdki Hinko Kreft, Ptuj; g. Marija Aberšek, Spodnje Dobre pri Slovenjgradcu, kupila milo pri t. Albert Verdnik, Slovenjgradec; g. Slava Verič, Glina, kupila milo pri tvrdki Milan Bjegović, Glina; g. Terezija Lipovec, Vrtišinec, Medjimurje, kupila milo pri tvrdki Anton Kovač, Vrtišinec; g. Anton Eržen, Gorenjavas, kupila milo pri tvrdki Fr. Ks. Jelovčan, Gorenjavas nad Škofjo Loko; g. Marija Breznikar, Breg, pošta Št. Rupert, kupila milo pri Kmetijskem društvu, Št. Rupert, Dolenjsko; g. Marija Kočevar, Metlika št. 29, kupila milo pri tvrdki Nikola Perušič sin, Jurovski Brod; g. Anka Jaringer, Zagreb, Margaretska 4, kupila milo pri tvrdki Izidor Weiser, Zagreb; g. Avgust Slatković, Beretina pri Varaždinu, kupila milo pri tvrdki Josip Milković ml., Varaždin; g. Marija Horvat, Mačkovec pri Čakovcu, kupila milo pri tvrdki Šandor Weiss, Čakovce; g. Elizabeta Strelec, Bukovci pri Ptuj, kupila milo pri tvrdki Ivan Haller, Radeče pri Zidanem mostu; g. Terezija Naglič, Ljubljana, Bohoričeva ul. 27, kupila milo pri tvrdki Štefan Menčinger, Ljubljana; g. Milka Milnar, Mošnik, kupila milo pri tvrdki Justina Grabnar, Mošnik; g. Marija Petkovec, Grčarjevec pri Planini, kupila milo pri tvrdki Z. Kopitar, Planina pri Raketu; g. Justa Suštar, Ljubljana, Rimska c., kupila milo pri tvrdki M. Jemec, Ljubljana, Tržaška cesta; g. Marija Vodopivec, Stična, kupila milo pri tvrdki Al. Zorec, Stična, Dolenjsko; g. Marija Pečarič, Curile št. 2, kupila milo pri Kmetijskem društvu, Metlika; g. Milan Čulič, Bos. Krupa, kupila milo pri tvrdki Brača Petrovič, Bos. Krupa; g. Drago Polkonja, Bos. Krupa, kupila milo pri tvrdki Gojko Rodić, Bos. Krupa; g. Roza Kunc, Rovte št. 105 pri Logatcu.

★ Zlatnike v >Zlatorog< terpeninovem milu so našli: Alojzija Boršter, Bevkovo, Trbovlje; Marija Zelenik, Sv. Jakob v Slovenskih goricah; Terezija Gnilšek, Loke, Trbovlje; Marija Drobne, Šmarje pri Jelšah; Dinka Kolšek, notarjeva soproga, Marenberg; Silvan Bernobič, Maribor; Cila Ambrožič, Dovje št. 17; Marija Stibernik, Rg. Brezovo, pošta Višnja gora; Marija Ruparšek, Vrhnika; Tusti Brendič, Černice pri Ptuj; Franca Cuderman, Trboje, Gorenjsko; Rozi Pretnar, Kamn. gorica, Gorenjsko; Pepca Opara, Grm pri Ponikvah; Marija Princ, Petrovče pri Ptuj; Marija Šali, steklarna, Hrastnik; Lojska Varl, Vranjsko; Marija Kokalj, Predoslje pri Kranju; Marija Leskovar, Skrbec Majšperk; Geza Vinček, Strojnice pri Ptuj; Eva Korbar, Marno, Dol pri Hrastniku; Roza Pibernik, Krško; Ivana Košir, Prezid; Neža Ličar, Trbovlje, 2; Alojzija Masten, Ver; Anica Kenjever, Mostar; Marija Miletič, Pajinora; Zandarska stanica, Fužine; Rosika Bradač, Zagreb, Ciglana 8; Anka Tropp, Varaždin, Vrazova 23; Anika Pavičič, Hrv. Kostajnica; Cveta Halambek, Kustašija 124; Urša Vlašić, Velaluka, Dalmacija; Roza Riba, Karlovac; Gospodja Popa Nike Vukajevića u Ceranjima kot Benkova.

★ Nosečim ženam in mladim materam pripomore naravna >Franz-Josef< grenočica do urejenega delovanja želodca in črevesja. Glavni zastopniki najnovejšega žensk. zdravilstva smatrajo >Franz-Josef< vodo kot v mnogih slučajih brez izjeme hitro, zanesljivo in brez bolečin učinkujočo. Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

★ Pozor! Vsakovrstne ure popravljajo precizno hitro z jamstvom. Cene zmerne. D. Marinko, urar, Florjanska ulica 31, Ljubljana.

★ Sadjarji! Arborin, priznano sredstvo jesensko za zatiranje sadnih škodljivcev izdeluje Chemotechna družba z o. z. Ljubljana, Mestni trg 10 (na dvorišču tvrdke A. & E. Skaberne).

★ Pa naj še kdo trdi, da je draginja. Berite inserat Tekstilbazarja na Krekovem trgu 10, razpisuje letos zopet reklamno prodajo za 14 dni. — Za mal denar se oblečete od glave do nog.

★ Došli krasni plaščki in obleke. Najnovejše bluze. Kristof-Bučar.

★ Gospodom duhovnikom in bogoslovcem nudi pri nakupu krasnih črnih zimskih sukenj poseben 10 odstotni popust tvrdka Fran Lukić, Ljubljana, pred Škofijo 19.

★ Ito — zobna pasta najboljša.

★ Lokrum — Dubrovnik, drž. okrevališče in zdravilišče za otroke od 6.—14. leta je odprto skozi celo leto. Sprejemajo se slabokrvni otroci in taki, ki nagibajo na tuberkulozo. V okrevališču je šumska osnovna šola s pravico javnosti. Vsa oskrba znaša dnevno 30 Din. Za podrobne informacije se je obrniti z dopisom, kolkovanjem s 5 Din, na upravo Drž. okrevališča Lokrum — Dubrovnik.

ČAJ NOVE ŽETVE:

Čajna rožka, Lipton, Hornimans, Baker, Kusmi, Popoff, Buddha itd. priporočila specialna trgovina za jedila

Jaš i Lesjak, Maribor.

Ljubljana

○ Ljudski oder v Ljubljani vprizori danes ob pol 4. uri popoldne in jutri 1. novembra ob 8. uri zvečer žaloigro >Milnar in njegova hči<. To Rupačovo delo, ki živi še danes na marsikaterem velikomestnem odru, privabi tudi k nam vedno toliko občinstva, da opozarjamo na predprodajo, ki bo danes v nedeljo od 10 do 12 in popoldne od 1 do 4. četka predstave, v ponedeljek pa dopoldne od 10 do 12 in popoldne od 3. ure dalje do 4. četka predstave v pisarni Ljudskega odra v Ljudskem domu, 2. nadstropje.

○ Slov. krščansko žensko društvo opozarja tem potom vse svoje članice in članice >Krekove prosvete< na higijenski tečaj, ki ga priredi Prosvetna zveza za naše žensstvo. Na programu je 7 predavanj, katera bodo pojasnjevali filmi in slike. Prvo tako predavanje >Higijena v hiši< bo v sredo, dne 3. nov., ob 8. uri zvečer v dvorani Rokodelskega doma. Ker so vsa predavanja zelo zanimiva in važna.

○ Rokodelski dom. Pevski zbor pod vodstvom g. prof. Marka Bajuka ima prihodnji teden svoje vaje v tork in četrtek ob 8. uri. Vaje tamburaškega zbora so v sredo in soboto zvečer ob 8. uri. Članom Kat. društva rokodelskih pomočnikov je v večernih urah na razpolago novo opremljena društvena soba. V nedeljo, dne 7. novembra, bo v dvorani predavanje s skioptičnimi slikami. Pričetek ob 5. uri popoldne. V nedeljo, dne

Ško resnih cipres lahko trepečejo. Včasih se trudno sklonijo preko spečih, pa zopet hipno postanejo v resnobni zastrmelosti. Morda so prislunili slabotnemu utripanju zamirajočega srca, ki so ga ljudje šele za večera posuli z vlažno, rumenkasto prstjo; morda so zaslišali zadnji pozdrav duše, ki je obstala na nedoglednem, nemem obzorju, predno stopi na sionske planjave... O ti hladni vrtovi tolažbe in pokoja! O ta sladka, dražljivo grenka zelen in vonjava sestersko se družecih cipres! O smrt, ti plemenita maščevavka; o oče pod revno ruševino...

Rad zahajam na pokopališče. Oče je tam in pri njem spi moja zlata mladost. Dvajset in več let sva si že zvesta: prvi plašni obiski, ki so se porodili v onemogli žalosti, so se udomačili kot nepogrešljivi izprehodi, ki so pomagali ustvarjati tajinstveno podobnost in me navezali na tihotne dvore miru in pokoja. Bridkost prvih let me je dovedla do spoznanja, da je smrt prijateljska posredovanka. Po božna molčečnost prevzame človeka, onostranstvo pronikne v osebnost, v vsem iščeš obraz in podoba rajnih...

Najraje obiščem očetov grob v jeseni za večera. Obzorje za Rožnikom je zavešeno z zlato vezeno, ki jo skrbno obdaja temno rdeča pasica. Onemelo, prozorno, modro ozračje nad menoj se pretrinja na zeleno; vmes se je zalezla siva, rjavkasta lisa saj, ki so jih izmetali okoliški dimniki. S kolodvora je čuti vreščavo piskanje in votlo butanje železnih voz. S ceste se vtrinja zadirčen hi-hot,

vmes se vestno oglašča ura pri Sv. Krištofu. Zdaleka, od savskih poljan se krađe poskočna fantovska pesem, ki prekipe v vriskanje pojočih. In zopet je vse tiho, kot da sloniš na hodnikih molčečega samostana.... V eter dremlje v temačnih vrhah žalujkah; včasih se zgane, oster piš presune vitke ciprese, se zatete v polmračne grobnice in se zgubi nekje med sivim bičjem. Bolesno rdeče georgine se boječe stiskajo med ciprese, tupatam blede še rumen cvet, zadnji spomin daljnega poletja. Steze se prazniyo. Morda sročam objokano starko, ki še vedno šepče prošnje molitve; glavo s prsteno brezbarvnim licem nosi globoko sklonjeno, kot da noče nikomur izdati skrivnostnega videnja, doživetega tam med bršljanovimi vencii, pri spokornih cipresah, ob nagnjenem spominskem kamnu. Včasih naletim na zapoznelo deklico v črnem šlari, z otročje majhnim obrazom in ostrim obronkom na svežih usnih. Te čudno velike oči, polne hvaležnosti in pokoja! — Ob taci večernih urah se telo upokoji in duša otrese svetnega prahu. Vseposod čutim blagodejnost onostranstva; na mramornem grobnem kamnu; v pobledele očetovi sliki; med zabrisanimi zlatimi črkami; na priletnih cipresah s staričavo rdečim deblom. Na belih krizantemah počiva bežni sen rajskega pokoja, ki ga uživa njegova duša, na sveže posutem pesku slutim sled blaženih stopinj, po večernem ozračju valove topli tokovi iz onostranstva...

Noči se. Mrzle, prazne oči večera ginejo v mrakovih; od nekd se je pripodila gosta me-

UNION ČOKOLADA KAKAO BONBONI

14. novembra, bo Martinov večer z mnogo-vrstnim sporedom.

○ **Anketa o stanovanjskem vprašanju.** Načelstvo zveze gradbenih združenj v Ljubljani je na svoji seji dne 29. t. m. definitivno sklenilo, da z ozirom na protivna mnenja, ki se pojavljajo v javnosti, skliče anketo o pereči rešitvi stanovanjske bede na soboto, dne 6. novembra 1926, ob 16. (4.) uri popoldne v sejni dvorani na mestnem magistratu. Povabljeni so vsi merodajni kakor tudi prizadejni faktorji, da se udeležijo in pojasnijo svoje stališče, da si ustvarimo jasno sliko o možnosti realnega načina rešitve stanovanjskega vprašanja (zidanja hiš itd.). Kdor se razen teh želi udeležiti ankete, naj javi po dopisnici svoj naslov, da se mu po razpoložljivosti prostora določi vabilo, ki bo upravičevalo do vstopa.

○ **Jezikovni tečaji** se vršijo v sledečem redu: Ponedeljek: od pol sedme do pol osme ure nemščina; torek: od šeste do sedme ure laščina; sredo: od pol sedme do pol osme ure nemščina; četrtek: od trideset na pet do trideset na šest angleščina, II. kurs; četrtek: od trideset na šest do trideset na sedem angleščina, I. kurs.

○ **Pri Coticu na Martinovi cesti** imajo danes in jutri sveže, izborne koline. Ne zamudite prilike. Tudi za izborna kapljica je poskrbljeno.

○ **Primarij kirurškega oddelka dr. Fr. Derganc** zopet redno ordinira, Komenskega ulica 4.

○ **Higienski tečaj** otvori Prosvetna zveza v sredo, 3. novembra, v Rokodelskem domu ob osmih zvečer. Predavanj bo sedem, in sicer ob ponedeljkih in sredo, to je 3., 8., 10., 15., 17., 22. in 24. novembra. Predavanja bodo pojasnjevala slike. Predmeti so zelo aktualni, n. pr. Higiene v hiši, Kako ostanem zdrav, Razkuževanje sobe itd. Zato vabi odbor Kreskove prosvete svoje članice k obilni udeležbi.

○ **Promenadni koncert** godbe Dravske div. obl. bo danes ob 11. uri v Zvezdi. Dirigent višji kapelnik g. dr. Jos. Čerin. Spored: 1. Mozart: ouverture »Don Juan«. 2. Dvořák: »Dimitrij«. 3. Wagner: Zlobna godba iz muzikalne drame »Božji somrak« (Götterdämmerung). 4. Jakl: »Odmevi iz naših krajev«. 5. Hengartner: »Rio Negro«. 6. Čerin: »Delaj, dekle, puščice!«, marš.

○ **Mestno kopališče** na Ljubljani je vsled vsakoletnih poplav na Barju prestalo že marsikatero hudo uro. Že lansko leto so bili pri mestni občini v hudih skrbih, da ga bo Ljubljanka odnesla, pa je vendar kljubovalo. Danes pa se je raznesla govorica, da je vsled hudih naličev v noči od petka na soboto Ljubljanka tako narasla, da kopališče ni moglo vzdržati vodnega naliva in da ga je voda odnesla. Ogle na lice mesta pa je dokazal, da je kopališče sicer še na svojem mestu, pač pa so plavalni bazeni popolnoma globoko pod vodo. Ako bo sedanje hudoenje trajalo nadalje, je samo vprašanje časa, kdaj bo kopališče izginilo. Ako ga voda odnese, bodo v nevarnosti zatvorsnice v Gruberjevem kanalu, ki najbrže ne bodo mogle vzdržati silnega sunka.

○ **Mestna ljudska kopel** je napis na mestni zgradbi v Kolodvorski ulici. Tujci, ki pridejo v Ljubljano, se silno čudijo, zakaj je to poslopje prepuščeno popolnemu razpadu. Po zidu namreč lije že celo leto dež tako, da je na več krajih precej ometa odpadlo in voda zamaka že lesene dele oken. Morda pa gospodje gerenti tu zato niso hoteli ničesar popraviti, ker se »ljudstvo« lahko koplje po leti v Ljubljani, na Pasjem brodu ali pa v Savi, kjer je kopanje zastoj, pozimi po »folklu« tega treba ni. SDS-arji znajo vzorno gospodariti, samo vprašanje je, če so davkoplačevalci tudi mnenja, da na mestnih poslopijih starih sploh ni treba popravljati.

○ **Velik požar v Trnovem.** Včeraj ob 11 dopoldne je vžemiril Ljubljano močen topovski pok — alarm signalne postaje na Gradu. Začetkom so ljudje mislili, da je mogoče to le grom, nato pa so spoznali, da mora nekje v Ljubljani goreti. Kmalu so se raznesle vesti: »V Trnovem gorit!« In res se je nutil v Trnovem strašen prizor razbesnega ognjenega elementa. V podstrešju šupe g. Trtnika, uradnika v Mestni hranilnici, se je nahajalo približno do 5000 kg sena in slame, kar je postalo žrtev požara. Ogenj je nastal na nepojasnjen način okrog 10. ure zjutraj. Gasilci so bili v najkrajšem času na mestu in so rešili vsaj pohištvo, ki se je nahajalo pod stre-

ho. Škoda znaša okrog 100.000 Din in je krita z zavarovalnico. Sosedje trdijo, da je najbrže kak prenočevalec vrgel cigaretni čik v seno. Tudi ni izključen požig.

○ **Nesreča v ljubezni in v nevihti.** Včeraj, ob 11 zvečer je odšel sredi najhujše nevihte krojaški pomočnik Ferdinand Breznik iz delavnice krojača Koviča v Vodmatu. Naenkrat začuje na sosednjem Pečarjevem dvorišču obupne klice in stokanje. Radoveden stopi tja in opazi na tleh krvavečega mladega moškega v nezvesti. Breznik je o tem takoj obvestil nadstražnika Rusjana, ki je spoznal v nezvestnem moškem domačega Pečarjevega hlapca I. V., ki ga je takoj odpravil z rešilno postajo v bolnico. I. V. je ostal vso noč radi težkih notranjih poškodb v nezvesti. Nadstražnik Rusjan je ugotovil, da je V. snel s strehe nekaj opek, zlezel skozi lino in skušal sredi najhujše nevihte iti »vasovate«. Pri tem pa mu je na mokri poševni strehi spodrsnelo ter je padel na štiri metre nižje dvorišče. Kadar bo hotel v prihodnje še iti »vasovate«, si bo moral izbrati kako drugo, manj romantično pot in viharo noč.

○ **Prvovrstno zimsko keglišče,** tudi v abonement, fino kapljico ter dobro postrežbo nudi gostilna Rutar, Tržaška cesta 11.

○ **V Zeleni jami v gostilni Krušičev** se dobijo vsako soboto sveže krvavice in pečene mesene klobase. Toči se pristno ljutomersko vino 1. 14 Din, štajersko rdeče 1. 12 Din, Dalmatinsko novo 1. 11 Din.

Maribor

POČASTIMO ŽRTVE PADLIH IN UMRlih VOJAKOV.

Prvi november, dan Vseh svetih, je posvečen spominu rajnih. Množice bodo tega dne romale na pokopališča, krasile s cvetjem in prižigale svečke na grobeh svojih dragih. Na mariborskem mestnem pokopališču, na Pobrežju, pa spi več tisoč vojakov vseh narodnosti in ver. Daleč, daleč jim je bila domovina. Ne bo njihovih svojcev, mater, nevest, očetov, bratov in sestra, da bi jim okrasili grobove in prižigali luče.

Udruženje vojnih invalidov v Mariboru si je nadelo skrb in nalogo, da primerno uredi in okraši zapuščene vojaške grobove. Tudi svečke se bodo prižigale in venci potežili v spomin umrlih in padlim vojakom, a brez finančne pomoči oblasti ali koga drugega. Udruženje vojnih invalidov v Mariboru se tem potom obrača na meščanstvo in prebivalstvo mesta Maribor in okolice z uljudno prošnjo, da na praznik Vseh svetih ne prezre mize, ki bo postavljena pri vходу na pokopališče, temveč da stori svojo dolžnost in prostovoljno prispeva za kritje stroškov ureditve vojaškega pokopališča. — Udruženje vojnih invalidov v Mariboru.

○ **Socialni tečaj** priredi Jugoslov. strokovna zveza v Mariboru ob 15. novembra t. l. do 31. marca 1927, in sicer s predavanji, ki se bodo vršili dvakrat na teden, vsak ponedeljek in četrtek od pol 8. do pol 10. ure zvečer v sobi na Koroški cesti št. 1. Kdor se želi tega tečaja udeleževati, naj se prijavi ustmeno ali pisмено na Jugoslov. strokovno zvezo v Mariboru, Aleksandrova cesta 6, I. Seznam predavanj in predavateljev objavimo prihodnji teden.

○ **Vabimo vas** na važen sestanek članov Jugoslovanske strokovne zveze in Prometne zveze v Mariboru, ki bo v torek, dne 2. novembra 1926, ob 8. uri zvečer v društveni sobi na Koroški cesti št. 1. Na dnevnem redu je poročilo našega delegata o III. mednarodnem kongresu krščanskih železničarjev v Kölnu. Pozivamo članstvo, da se sestanka gotovo in točno udeleži, vabljeni so pa tudi vsi prijatelji naše misli.

○ **Koncert Tržaškega kvarteta.** Pod okriljem Glasbene Matice priredi dne 5. novembra svetovnoznani Tržaški kvartet koncert v Götzovi dvorani z izredno lepim programom. Mariborsko občinstvo že danes opozarjamo na ta izvanreden dogodek. Na spored so kvarteti od Haydna, Beethovena in Debussyja, s katerimi so po vsem svetu želi najsijajnejše uspehe. Več na lepakih.

○ **50letnica obrtno nadaljevalne šole** v Mariboru. Dne 11. decembra 1876 je bila v Mariboru ovrjena obrtno nadaljevalna šola in bo letos preteklo 50 let, odkar deluje ta šola na občno zadovoljnost ter v povzdigo trgovstva in obrtništva. Slovenska proslava 50letnice obrtno nadaljevalne šole se bo vršila v kazinski dvorani v nedeljo, 12. decembra. Slovesnost bo združena s pozdravnim govorom, petjem, tamburanjem in šola bo izdala ob tej priliki posebno spomenico, v kateri bo opisano delovanje zavoda od njegovega začetka do danes.

○ **Zanimiva potnika.** V petek je vzbudil pozornost občinstva čuden parček, ki se je sprehajal pa mariborskih ulicah. Bila sta to dva mlada moška, eden oblečen v žensko krilo, z dolgimi lasmi, spletenimi v kito, ki mu je visela po hrbtu, bos in z veliko bisago na plečih. Drugi, mlajši, je bil oblečen v

kratke široke hlače, jopič fantastične oblike, bos in razglav z lasmi, segajočimi do ramen. Ljudje so kar drli skupaj, da vidijo ti čudni prikazni. Govorila sta nemški ter zatrjevala, da prihajata iz Indije. Policijski stražnik je oba ustavil in čez noč so ju pridržali na policiji. Imata popolnoma pravilne potne dokumente. V žensko preoblečen se zove Hans Gathmann, je študiral v Berlinu gimnazijo in farmaceutologijo, drugi pa je Erik Mandl, pleskar in fotograf, tudi iz Berlina. Nista bila v Indiji, pač pa sta dospela pred dvema meseci v našo državo ter prepotovala nato skoraj celi Balkan, preživljajoč se s slikanjem. V Mariboru sta se ustavila na povratku nazaj v Berlin. Kot vzrok potovanja imenujeta geološke in botanične študije. Zakaj sta tako našemljena, nista hotela povedati.

○ **Usoda dveh čolnov ob Pristanu.** Ob Pristanu pri Dravi, kjer pristojajo splavi, je vedno več prav velikih čolnov, ker mora vsaka partija splavov imeti s seboj za slučaj kake nesreče rešilni čoln. V petek zvečer je nekdo odvezal dva taka čolna. Enega so rešili, drugi je pa priletel v železni brod v Melju in se popolnoma razbil. V nevarnosti je bil celo težki brod.

○ **Vetrinjska ulica** ostane zaprta za tovarne avtomobile. Vetrinjska ulica je bila pred kratkim kanalizirana, na novo tlakana ter vsestransko popravljena, a kljub temu je še preozka za promet s tovarnimi avtomobili. Dva tovarna avtomobila se ne moreta eden drugemu izogniti in radi tega je dovoljen po tej ulici promet z vozovi, osebnimi avtomobili, a strogo prepovedan radi izogiba nesreč za tovarne avtomobile.

○ **Preselila se je** modna trgovina Ant. Paš v Slovensko ulico 4.

○ **Otvoritev nove vinske kleti.** Pod kavarano »Jadran« je bila včeraj otvorjena nova vinska klet in gostilna »Jadranska klet«.

○ **Najboljše čevlje »Karo«** dobite Maribor, Koroška cesta 19 in od 1. oktobra tudi Aleksandrova 23 v trgovini Sl. Černetič.

Oblačila

za gospode in otroke kupite najugodnejše pri staroznani trdki

I. MAČEK, Ljubljana, Aleksandrova cesta št. 12.

Celje

○ **»Mlinar in njegova hči«** je ime znani narodni igri, ki jo bodo naši Kreskovci igrali danes popoldne v Narodnem domu. Naši Kreskovci so si pridobili glas najboljših celjskih diletantov in zato smo prepričani, da bo tudi v nedeljo dvorana v Narodnem domu napolnjena.

○ **»Monte Carlo«** v Celju. Za časa zadnjega semnja je bil v Celju na Glavnem trgu neki tujec, ki je s svojo prefriganostjo občinstvu naravnost kradel denar iz žepa. Imel je neko igro s seboj, kjer je znašala zaloga deset dinarjev. Igra je bila tako premetena, da je moral vsak zgubiti. Le tu pa tam se je komu posrečilo, da je dobil izplačano petkratno vsoto. Slišali smo od nekega očividca, da je na ta način zgubil neki kmet celih 4000 dinarjev. Dobro bi bilo, da si nadzorstvena oblast preje natančno pogleda vrsto igre, preden da dovoljenje.

○ **Večne poplave** v naši okolici podražujejo v našem okraju v prvi vrsti poljske pridelke. Ker na teh poplavih trpe v največji meri poljedelci, je to tudi umljivo. Sedaj živimo v dobi, ko se vsaka gospodinja založi z zeljem, ki je pa letos še enkrat dražje, kakor je bilo zadnje leto.

○ **Sprememba posesti.** Na javni dražbi, ki se je vršila v petek na okrajnem sodišču, je kupila hotel »Pri kroni« mestna občina celjska za znesek 450.000 Din. Dosedanji lastnik je bil g. Milan Canak iz Zagreba.

○ **Avtomobilska nesreča.** V petek zjutraj ob pol deveti uri je na Ljubljanski cesti povozil avtomobil št. 480 služkinjo g. Piška iz Lave. Vračala se je ravno domov, kar naenkrat privozi za njo z veliko brzino avtomobil, ki se je hotel izogniti drugemu, proti mestu vožečemu avtomobilu. Pri tem je zavozil na trotoar, zadel v žensko, jo vleknil nekako 20 metrov naprej pred seboj, jo nato povozil in zdrknul z njo v jarek. Povožena je zelo hudo poškodovana in so jo takoj z drugim avtomobilom odpeljali v bolnišnico. Obe nogi ima na stegnih popolnoma zmečkani. Mi smo ponovno v našem listu ožigosali brezvestno naglo vožarenje po Ljubljanski cesti. Avtomobili dirjajo s tako neznansko silo in naglico ravno po tej cesti, da je čudno, da se take nesreče še večkrat ne dogajajo. V tem slučaju pravijo, da je bil šofer tudi pijan. Pri padcu v jarek se je avtomobil močno poškodoval.

○ **Kmetijska nadaljevalna šola** za okoličane Celje. Vpisovanje v imenovano šolo bo danes, v nedeljo, v ponedeljek in torek od 8. do 12. ure, in sicer v pisarni okoliške šole. Šola je namenjena za vse fante, ki so zaposleni v kmetijstvu in stari od 14. do 18. leta.

○ **Brivnice** so v ponedeljek zaprte.

V SEDANJIH TEŽKIH ČASIH

vsakdo pazi, da kupi dobro in poceni. Torej predno se odločite za nakup zimske obleke, suknje itd., oglejte si bogato zalogo češkega in angleškega blaga pri trdki **Josip Ivančič, Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 4.**

Beleške

△ **Denuncianti.** »Jutro« pravi, da je na »Slovenca« opozorilo le primorske Slovence in jih svarilo pred njim. »Slov.« pa naj nikar ne bo žal, da ga fašisti radi tega preganjajo. — Torej samo za Slovence je opozorjalo »Jutro«, da je »Slovenec« edini list, ki se zahaja v Julijsko krajino. Dobro, vzamemo to na znanje, ker smo tako neumni, da mislimo, da tistega, kar je »Jutro« napisalo »za Slovence«, niso brali tudi na italijanskem konzulatu in »fašisti v Postojni«, na katere »Jutro« posebno apelira. Tako trapasti smo, da verjamemo »Jutru«, da so Slovenci, ne fašisti takoj par dni po »Jutrovih« denunciacijah ustavili pošiljanje Slovencev v Trst in druge kraje slovenskega Primorja. — Sicer pa ni čuda, če imajo fašisti respekt pred jutrovske denuncianti, saj je v njihovih vrstah veliko bivših jugoskokolov.

△ **Provincialna politika** naj likvidira, pravi »Jutro«. Torej, jutrovci, likvidirajte! Jutrovcev menda ni nikjer drugje kot v naši provinci, takega klečeplazenja okoli vlade, tudi če je stranka v opoziciji, kot ga uganjajo »Jutrovci«, zato, da drže par višjih uradnikov, tudi ni nikjer drugod, tako nemoralnega tiska, kot ga izdajajo jutrovci, tudi ne — jutrovstvo je sploh čisto edinstveno provincialna prikazen. Likvidirajte torej — »slovenska provinca« bi bila rešena najhujše more.

△ **Radikali v Slovenačkoj.** Belgrajska »Samouprava« prinaša to-le imenitno poročilo iz Slovenije: V ljubljanski oblasti vlada splošno nezadovoljstvo med vsemi strankami. Kmetje, ki se nahajajo v težki gospodarski krizi, so prišli do prepričanja, da niti g. Korošec, kateremu so zaupali svojo politično usodo, ne more pomagati. Mnogi kmetje in mnogi duhovniki, ki igrajo v političnem življenju Slovenije odlično vlogo, razmišljajo, kako bi se vse to moglo popraviti. Letos spomladi je konferiral del slovenskih duhovnikov z radikalnimi prvaki, da bi našli primerno osnovo za skupno delo. Toda zadržanje samostojnežev v Sloveniji je odbilo nekatere od prave poti, drugi pa so se umaknili v ozadje. Radikalni stranki je delo med Slovence olajšano, ker ni več odpora fanatičnih kmetov, ki so v radikalnih videli velesrbe in krivce vsega zla. Predsednik okrožnega odbora g. dr. Niko Zupanič je začel zadnji čas svojo akcijo med narodom in je dosegel, da so se v zapadnih srezih naše oblasti osnovali zelo številne organizacije, n. pr. Ziri, Logatec, Rakek in Cerknica. Ljudstvo, ki je v nekaterih teh krajih trpelo od poplav, se je ustmeno obrnilo na dr. Zupaniča. Akcija g. Zupaniča pomeni novo okrepitve naše stranke. Značilno je, da je bil g. Zupanič v nekaterih župniščih lepo sprejet in počaščen. Mi smo prepričani, da bo g. Zupanič v celi oblasti nadaljeval svoje delo. — Dobro poročilo si je napisal g. dr. Zupanič. Mi smo tudi prepričani, da bo nadaljeval svoje uspešno delo, in uverjeni, da bo kmalu napravil kako novo »značilno potezo«, kakršnen je bil Narodni blok, ki je »slovenske« radikale za celo desetletje onemogočil. Pa nismo zato podali našim bravcem gornjega poročila o Zupaničevi akciji. Hoteli smo le, da bero Slovenci v tem poročilu to-le: 1. Duhovniki, ki so pripravljeni za »skupno delo«, niso klerikalci. 2. Kadar »Samouprava« agitira za svojo stranko, piše tudi o Sloveniji in Slovincih, drugače pa o klerikalcih in separatistih. 3. Bravcem iz logaškega okraja, zlasti gori navedenih občin, pa ni treba nič pripomniti, ker se bodo pri tem poročilu o Zupaničevi akciji itak vsi smejali.

△ **Strossmayerjev spomenik** bodo odkrili v Zagrebu. Pripravljalni odbor je odklonil sodelovanje vseh nehrvatskih organizacij, posebno pa Jugoslovanske Sokole. Radi tega jadicuje »Narod«: »Nihče ne pričakuje, da se bodo separatistični gospodje odrekli svoji separatistični ideologiji, v katere ozkih mejah so zrasli in ki tvori vso njihovo vsebino. Toda živimo sredi političnih borb, in normalno pričakuje človek, da se je tekom časa vendarle izobličilo nekako medsebojno spoštovanje, nekaka toleranca med raznim razmišljanjem« itd. — Prav je, da je »Narod« to zapisal, še bolj prav in odkrito pa bi bilo, da bi podčrtal, da piše tudi na naslov SDS in njenih privrskov. »Narod« naj se spomni, kako je on že opetovano blatil krščansko socialno zvezo in njeno zastavo tudi ob priliki skupnih manifestacij, kako so Sokoli z gnojnico polivali češke in slovenske Orle na Bledu, kako so razvalne razne jugoslovanske organizacije ob priliki odkritja spomenika kralju Petru v Kranju itd. Tu imajo »Narod«, »Jutro« in vsi užaljeni Jugosokoli priložnost, da uveljavijo potrebo samozatajevanja. Med Strossmayerjem in jugoskokolstvom pa je itak razlika večja kot med nočjo in dnevom.

Alojzij Lombard

Spodnja Šiška, Celovška c. 53.

Krojašstvo za gospode in dame.

Lastna zaloga prvovrstnega in modernega blaga.

Najnižje cene! Najnižje cene!

Izvirne francoske pastilje VALDA

proti prsnemu prehladu, nahodu, griholu, vnetju krlja, akutnim in kroničnim katarjem, hripi, influenci, naduhi itd.

Prodajajo vse lekarnе, kakor tudi drogerije.

Predno kupite zimsko blago

oglejte si manufakturno trgovino

I. TOMŠIČ — LJUBLJANA

SV. PETRA CESTA 38

Ki Vam nudi veliko izbiro trpežnega blaga in najnižje cene.

Novo meso

Ustrelil se je na tukajšnji orožniški postaji neki nad 40 let stari vojak, ki je tu služboval. Bil je še samec. Pravi, da se mu je omračil um. Nevaren kraj. V gozdiču med mestom in novim pokopališčem sta se dogodila te dni kar dva napada. Najprej je bila napadena gđ. Košakova, ki se je vračala domov. Neznani moški je stopil pred njo in zahteval denar, a ona mu je pravočasno ušla. — Težje je pa slo tuk. davčnemu uradniku g. Beletu. Na istem mestu sta ga napadla dva moška in zahtevala denar. Iztrgala sta mu žepno uro, a Bele se jima je postavil v bran, ju udaril in končno iztrgal napadalca tudi svojo uro iz rok. Lopova sta nato zbežala v smeri proti Ločni.

Umrl je preteklo nedeljo Ivan Košak, sin tnanega gostilničarja g. Košaka v Novem mestu. Težko prizadeti družini naše sožalje.

Vič

Opozarjamo že danes na cerkveni koncert, ki bo vrši v korist poplavljenec viške občine v nedeljo, dne 7. novembra ob pol šestih uri popoldne v cerkvi Sv. Antona na Viču. Cerkevni koncert priredi ljubljanski frančiškanski cerkveni pevski zbor pod vodstvom gosp. P. Hugolina Sattnerja. Vstopnice po Din 15.—, 10.— in 7.—, stojšča Din 3.—. Predprodaja vstopnic v župnem uradu na Viču. Sporred koncerta priobčimo prihodnje dni. Priprani smo, da se bodo v obilnem številu odzvali našemu vabilu tudi ljubljanci, posebno ker se koncert konča kmalu po sedmi uri. — V ponedeljek ob pol šestih popoldne pojo na pokopališču žalostinke združeni pevski zbori (pevski odsek Opleševalnega društva, pevski odsek Prosvetnega društva, ter cerkveni pevski krožek). — Danes ob pol osmi uri zvečer v Društvenem domu na Glinah otvoritvena predstava Prosvetnega društva in sicer z dramo »Mlinar in njegova hči«. — Redni sestanek Krekove mladine Vič bo v petek ob pol osmi uri v dvorani društvenega doma. Točno in polnoštevilno.

Tržič

Vprašanje ukinitve davčnega urada. Dr. Korošec nas je obvestil, da je interveniral pri finančnem ministru o zadevi ukinitve davčnega urada v Tržiču. Minister je obljubil, da se bo o zadevi informiral in da, ako bodo dani pogoji, ne ukinje davčnega urada. Toliko v vednost davkoplačevalcem tržičkega sodnega okraja.

Zaklad je iskal nekdo pri cerkvi sv. Jurija. Menil je, da ga najde pod pragom pri vhodu in je tam razbil kamnito ploščo in vse razkopal. No, gotovo ni odnesel drugega kot trudne roke.

Pelindajzelletnico zdravniškega poklica je obhajal te dni naš priljubljeni zdravnik g. dr. O. Hawlina. V požrtvovalnem delu za bližnjega je ohromel na obeh nogah, a še sedaj se bolniki radi zatekajo k njemu, ko je navezan le na dom. Blagovito gospodu doktorju kljubemo: Bog Vas krepi in ohrani!

Posvetitev Kristusu-Kralju bo za celo župnijo na praznik popoldne v cerkvi, za katoliške organizacije pa še posebej zvečer v »Našem domu«.

III. prosvetni večer društva sv. Jožefa bo v nedeljo 31. t. m. posvečen Kristusu-Kralju in pa sv. Frančišku. Spored: 1. Povod Boga. Poje mešan zbor. 2. Posvetitev vseh tržičkih katoliških organizacij Kristusu-Kralju in ustoličenje slike v dvoranu s kratkim nagovorom. 3. Franjo Neubauer: Jezus-Kralj. Deklamacija. 4. K. Brvar: Zbor angeliški. Poje mešan zbor. 5. Sklopično predavanje o sv. Frančišku Asiškem. 6. Solnčna pesem sv. Frančiška. Deklamacija. 7. A. Hribar: Sv. Frančišek. Poje mešan zbor. Pričetek ob 8 zvečer. Brez vstopnine.

Pokopališče se tudi zdaj ob slabem vremenu že izpreminja v pravi, urejeni cvetlični vrt. Pri glavnem vhodu in pri spomeniku padlih vojakov smo dobili te dni krasne, nove kandelabre.

Trbovlje

☆ Danes dopoldan vsi k odkritju spomenika padlim vojakom občine Trbovlje in k igri »Kalvarija« ob pol 3. uri popoldne.

☆ Vpisovanje v drž. meščansko šolo bo dne 5. in 6. novembra v ravnateljski pisarni, večeje od 9.—12. ure. Učenci naj se zgledajo v spremstvu roditeljev ali njih namestnikov ter predlože zadnje šolsko izpričevalo, krstni list, izpričevalo o stavljenih kozah in domovnicu. Za vpisov v I. razred zahteva z uspehom dovršen 4. razred osnovne šole. Pričetek pouka se bo razglasil pozneje.

☆ Oktobar, kritičen mesec za trboveljske gerente. Zanimivo je, da je ravno mesec oktobar za trboveljske gerente kritičen mesec, ker so bili vsi gerenti ravno v tem mesecu razrešeni svojih poslov. Po vrsti so sledeči: g. Kosem, g. Fortič, g. Kokalj in sedaj g. Vodušek.

☆ Pokojnina rudarjem se bo od sedaj naprej po nalogu rudarskega glavarstva in v zmislu zakona delila na 1. vsacega meseca v naprej, ne pa zadnji dan meseca kot sedaj. Za mesec november določeno pokojnino 2. novembra.

☆ Oddaja občinskih poslov potrjenemu županu g. Sitterju se vrši takoj po praznikih drugi leden.

☆ Dobrote Zerjavovega pravilnika so te, da mi treba hoditi staropokojencem ob 1. v dveh mesecih po tistih borih 10—40 kron nogo jih dobi šele vsacega tretjega meseca skupaj, ker je svota premajhna, da bi se enkratno delila.

☆ Poizkušeni vlom. V noči od četrtka na petek so poskušali vlomiti tudi v delikatesno trgovino g. Počivavšku ali p. d. Bergerju na Vodah. Laganje psov je prebudilo gospodarja in tako so vlomilci odšli brez plena.

☆ Pozor pred nakupom. V trafiki g. Kosija v Trbovljah je bilo ukradeno za okoli 2000 Din kolekov in 44 m blaga za zastore. Pred nakupom teh stvari se svari in je javiti najbližji orožniški postaji.

Savinjska dolina

Nov most. Pri postajališču Paška vas se je zgradil čez Pako nov lesen most. Nov most je bil sicer zelo potreben, ne zdi se nam pa gospodarsko, zgraditi na cesti, ki veže Savinjsko z Saleško dolino, most s tako majhno nosilnostjo (1000 kg). Cesta je vendar primerna za promet z nad 2000 kg, ter se tudi dejansko tako uporablja. To bi se moralo pri gradnji mosta upoštevati.

Trgatev je dala še manj, kot se je pričakovalo. Vsi delavci domače pišče, kupujejo kmetie isobolka — moščinice, katerih je prišlo

v Savinjsko dolino že nad 20 vagonov. — Prav živahen promet vlada tudi v kupcih s hmeljskimi drogi, katerih prihaja dnevno več vagonov.

Ogenj. V petek zvečer so zaželi gorati svinjaki, last Franca Starmana na Polzeli. S slamo krito poslopje, stoječe tik železniške proge, je zaželo gorati takoj po vlahu, ki pelje mimo okrog devete ure zvečer. Iz stroja so se vsipali celi šopi isker, katere je burja raznašala daleč naokrog. Zato je najbrže nastal ogenj po iskrah iz lokomotive. Le hitri pomoči sosedov so je zahvaliti, da so rešili prašiče ter obvarovali ostalo gospodarsko poslopje. V nevarnosti je bila cela vas Breg. Vihar, ki je ob času požara najhuje divjal, je nosil cele šope goreče slame po vasi, in skoro čudež je, da se ni vžgalo še kaj drugega. Na mesto so prihiteli tri brzgalne in sicer domača iz Grablja in Ladvake vasi. Ogenj se je kmalu posrečilo lokalizirati ter tako odvrniti nevarnost od cele vasi.

Slov. Konjice

Kostanjari. Pečen kostanj se prodaja v našem trgu na jako neokusen način. Otroci ga namreč navežejo olupljenega na prav umazano vrvice v vence in takega ponujajo. Seve ga kupujejo le otroci, pa tudi ti so v nevarnosti za svoje zdravje; zato bi bilo umestno, da zdravstvena oblast prepove te vrste prodajo.

Obesno drevje. Ker se je že sklenilo, da se vse preniško rastoče vejeve odžaga, opozarjamo pri tej priliki tudi na predaleč segajoča drevesa v Vayevem dvjem parku. Pri vsakem najmanjšem dežju, je namreč na tem mestu hoja nemogoča, ako nočeš brodit v glazne v blatu. Odpadki divjih kostanjev pa ne store dobro občestnemu kanalu, ki je ob tem času vedno do vrha zamašen.

Posipanje ceste. Po dolgem času se je vendar začelo s strganjem blata in dovažanjem gramoza. Bo vsaj za praznike nekoliko ustrezno obstoj; želeži je le, da se na celi cesti v kratkem stori isto.

Laško

Zadeva lekarne. Za lekarno se potegujeta gospoda Karol Kupferschmid iz Maribora ter dr. chem. in mag. pharm. Stanko Kmet-Bergant iz Ljubljane. Za mneneje je oblastvo vprašalo tudi prizadete okoliške občine. Po našem mnenju je z otvoritvijo javne lekarne v Laškem, kjer sta dva zdravnik z domačima lekarnama, ogrožen obstoj teh zdravnikov. Ugovori se lahko vlagajo v štirih tednih po razglasitvi v Uradnem listu.

Otoritev Nabavne zdruge v Laškem se je občinstvu naznanila s primernimi lepaki, kolektivnim po zakonu o takšah. Glasom poročila »Jutrac« št. 230 pa je županstvo Laško dalo te lepake odstraniti. Kdo mu je dal to dovoljenje in ali je bilo upravičeno, se bo kmalu videlo.

Dobrna pri Celju

Pogreb župnika Miroslava Kukoviča. Nebo se je razsolilo, saj je bila vsa dolina od Celja do Dobrne v žalosti. A za hip, samo za na zadnjo pot možu, ki je bil mnogim v veselje kakor solnični žarek iz oblakov, je vendar posijalo solnce. Iz Vojnika, kjer je g. Kukovič umrl, so ga v spremstvu duhovnikov, sorodnikov in drugih peljali na Dobrno. Ob Korenovi kapeli je čakala vsa dobrnska župnija, kakor nekoč pred 27 leti, ko je prišel po isti cesti, še mlad in vesel, njihov župnik Miroslav Kukovič. Veličasten pogrebni sprevod je zavil skozi vas na ljubki griček v cerkev, kjer se je opravilo za pokojnega sveto opravilo. Poslovilno besedo mu je govoril njegov tovariš in dekan g. Ivan Toman z Vojnika. Sv. maša pa je bral tovariš g. Veternik, župnik v Zalcu. Vseh duhovnikov pri pogrebu je bilo 23, več pa se jih je iz Vojnika vrnilo, ker se ni moglo pravočasno objaviti, da se vrši pogreb na Dobrni. Pri kapeli, v cerkvi in na grobu mu je domač pevski zbor pod vodstvom g. nadučitelja Schmidta občuteno zapel slovo. Ko so ga požrtvovalni člani domačega gasilnega društva položili v grob, se je v imenu župljanov poslovil od njih po sestnik g. Franc Pušnik, ki je v prisrčnih besedah podarjal, koliko je Dobrna dolžna hvalečnosti rajnemu župniku. Da so vsaj nekoliko mogli svojo hvalečnost pokazati, so storiili vse, samo da je bil njihov župnik v lastno župnijo prepeljan in tu pokopan. Njegove besede so bile izgovorjene iz src vseh Dobrničanov brez razlike, ki so ljubili svojega župnika. — Blaga duša, počivaj v miru božjem!

Slovenska krajina

Revizija agrarnih objektov se vrši te dni v dolnem delu Prekmurja; namreč na veleposestvih okraja D. Lendava. V okraju M. Sobota se je revizija že izvršila. Revizijo smo zlasti v dolnem Prekmurju že dolgo težko čakali in sedaj, ko se vrši, želimo le, da se srečno dokonča, ker je že res čas, da vemo, pri čem da smo.

M. Sobota. Katoliška župna cerkev je dobila električno napeljavo. Napeljava po trgu je v splošnem že dovršena, samo električnega toka še ni. Tok bi bil zelo potreben, ker vlada po ulicah zvečer »egiptovske« tema in se je na vsakem oglu bati kake nesreče. — Trg je dobil nov brivski in česalni salon za dame. Otvoril ga je v hiši bratov Heimer M. Pozar. — Pred nekaj dnevi se je vršil v restavracijskem prostoru hotela Dobray obnovi zbor »Dijakeškega podpornega društva«. Glasom poročilo da društvo revnim dijakom mesečno 1150 Din podpore in je izposodilo za letos 300 učnih knjig v vrednosti 30.000 Din. Mnogo se je razpravljalo o ustanovitvi prepotrebne dijaške kuhinje. Zal da ima društvo premalo sredstev in tako ni mogoče z njo začeti. V odbor so nanovo izvoljeni prejšnji gospodje: veleindustrialec Benko, vladni tajnik dr. Bratina, davčni upravitelj Gregorc, zdravnik dr. Glančnik, odvetnik dr. Škerlak in profesorja Pragelj in Teply. Predsednik pa je po pravilih vsakokratni gimnazijski ravnatelj. — Javna tajnost je, da se neki dosedanjí navdušeni sam demokratiški gospod pripravljajo, da preselja v radikalno stranko. Kako bo ta svoj korak radi prejšnje vneze za edino zveličavno sam. demokratsko stvar utemeljeval, še ni znano.

Dopisi

Šmartno pri Litiji. Jubilej dekana Riharja. V proslavo 60 letnice rojstva in 20 letnega župnikovanja g. dekana Mateja Riharja so priredile vse cerkvene, prosvetne in gospodarske organizacije v Šmartnem pri Litiji preteklo sredo zvečer akademijo v veliki dvorani Društvenega doma. Dvorana je bila napolnjena do zadnjega kotička. Tudi Litija je bila častno zastopana. Po akademiji sta izročila načelnik Kmetijske in gospodarske zdruge v znak velikih zaslug jublatnu lepo diploma s Šmartnom. Vsa prireditve je pričala o veliki priljubljenosti, ki jo uživa g. dekan med svojimi farani.

Iz Smlednika. Katol. prosvetno društvo priredi v nedeljo, 7. novembra 1926, v društveni dvorani žaloigro »Mlinar in njegova hči«. Vsebinska igra kot tudi stare izveštane igralne meči, ki so se zopet z novim navdušenjem poprijete deli, jamčijo, da bodo domačini in okoličani zasedli prostore do zadnjega kotička.

Ljubljansko gledališče

DRAMA.

Začetek ob 20. uri zvečer.

Nedelja, 31. oktobra: DRUGI BREG, drama. Izven. Ponedeljek, 1. novembra: HAMLET, žaloigra. Izv. Znižane cene.

Torek, 2. novembra: MACBET. Red D. Sreda, 3. novembra: SKOPUH. Red C. Četrtek, 4. novembra: ZAPRTO. Petek, 5. novembra: DRUGI BREG. Red B. Sobota, 6. novembra, ob 16. uri pop.: SKOPUH. Dijaška predstava. Znižane cene. Izven.

OPERA.

Začetek ob pol 20. uri zvečer.

Nedelja, 31. oktobra: TANNHAEUSER. Izven. Znižane cene. Ponedeljek, 1. novembra: SEVILJSKI BRIVEC. Izven.

Torek, 2. novembra: ZAPRTO. Sreda, 3. novembra: »OTHELO. Red A. Četrtek, 4. novembra: BORIS GODUNOV. Gostuje znameniti baritonist Sigmund Zalevski. Izven. Petek, 5. novembra: BRIVEC SEVILJSKI. Red E. Sobota, 6. novembra: TEREZINA, premijera. Opereta. Izven.

Slavni svetovnoznani bariton Sigmund Zalevski v Ljubljani. V četrtek, dne 4. novembra gostuje v ljubljanski operi eden najboljših ruskih baritonistov Sigmund Zalevski, ki živa svetovno sloves. Poznan je v vseh velikih mestih Evrope, stalno pa nastopa kot gost v največjem italijanskem gledališču Scala v Milanu. Kritiki trdijo, da je Zalevski poleg Šaljapina najboljši ruski Boris Godunov. V tej vlogi nastopi v četrtek tudi na naši operi. Predstava se vrši izven abonmana in so vstopnice v predprodaji od danes naprej pri dnevni blagajni v operi.

Mariborsko gledališče

Nedelja, 31. oktobra ob 20.: »DANES BOMO TIČI«. Ponedeljek, 1. novembra ob 20.: »GROFICA MARICA«.

Torek, 2. novembra ob 20.: »PAGLIACCI« in »BASTIEN EN BASTIENNE«. Ab. B. Sreda, 3. novembra ob 20.: »VERONIKA DESE-NISKA«. Ab. C.

Ljudski oder

v Ljubljani

Nedelja, 31. oktobra ob pol 4. popoldne: MLINAR IN NJEGOVA HČI.

Ponedeljek, 1. novembra ob 8. uri zvečer: MLINAR IN NJEGOVA HČI.

Nedelja, 7. novembra ob 8. zv.: LJUBEZNI IN MORJA VALOVI.

LJUBEZNI IN MORJA VALOVI.

Žaloigra F. Grillparzer-Koblar.

Ljudski oder je preteklo nedeljo pričel svojo sezono. Imel je s prvo igro srečo in uspeh. K predstavi je prišlo veliko ljudi, da so se morali postaviti zasilni sedeži in so kljub temu morale cele množice oditi, ker niso mogle v prenapolnjeno dvorano. Vse to kaže, da ima Ljudski oder svojo stalno publiko, ki bi zaslužila, da bi se ji nudile predstave skozi vsa sezona. Nedeljski uspeh kaže upravi Ljudskega doma, kje leži zlato, ki ga je treba samo pobrati. Dvorana je tu, igralci tudi, publike več kot preveč — dane so vse možnosti za pravi predmestni teater. Zaradi borih izdatkov za ogrevanje odra in prostora pozimi sameva. Ali res ni od pomoči?

Tragedijo je režirala ga. Marija Vera. Njena večja roka se je poznala povsod. Scena, igra, so-igra, ves ambient je očitoval toliko uspešnega njenega dela in blagoslova, da smo ji vsi hvaležni. Doživeli smo umetnost, ki ni več dilematizem. Gđa. Zagorska je ustvarila svetlečeno Hero dovršeno. Mogoče bi kdo zahteval izrazitejšega povdarka afektov, zlasti v zadnjem dejanju, ko zagleda mrtvega Leandra, toda igra je klasična, kjer je umerjenost v tem oziru upravičena. Izmed moških vlog je Leander, g. Pengov, s početka morda premedel, a je pozneje zrastle in v sceni z Nauklejem, ko si z mečem pribori pot do Here, naravnost izvrsten. G. Stare, ki je igral Naukleja, zasluži vso pohvalo. Temperamenten, kot je, je mestoma nadkriljeval vse druge. Veliki duhoven, g. Zorin, je ustvaril sijajno figuro. On je bil edini, ki smo ga od prvega do zadnjega stavka slišali in razumeli, dočim so drugi tu in tam govorili prethito in jih ni bilo mogoče razumeti že v prvih vrstah v parterju. Pohvaliti je tudi gđo. Zaletolevo in Mostarjevo ter g. Nenada in Romana, ki so v stranskih vlogah varovali enotni okvir igre.

Občinstvo z aplavzom ni štedilo. Večkrat so morali igralci pred zastor, na koncu igre z g. Marijo Vero, ki je prešla po vsej pravici venec večera. Ljudski oder, je s to otvoritveno predstavo na celi črti dosegel uspeh, ki naj bo srečno znamenje za celo sezono.

ŽAMET, PLIŠ, VELOUR

za double za moške suknje

plašče najceneje le pri

„OBLAČILNICI ZA SLOVENIJO.“

Oglejte si izložbe med prazniki!

Glasba

SIMFONICEN KONCERT.

Podzveza muzikov v Ljubljani priredi v začetku novembra svoj prvi koncert, ki ga bo vodil kapelnik Anton Neffat. Na sporedu je Balakirev: Simfonija, Honegger: Pacific 231. Roger-Ducasse: Variacije za harfo in veliki orkester, Rich. Strauss: Ples Salome, K. Baranović: Scherzo. Program bo izvajal pomnožen operni orkester. Natančnejše podatke še priobčimo.

Dvoje violinskih koncertov.

V petek 22. t. m. je v dvorani koncertiral bolgarski violinski virtuos Saša Popov s klavirskim spremljevalcem F. Gronjem. Popov je Ljubljani znanec že od lani, ko je prvič nastopil pri nas in pokazal res virtuosno obvladovanje violinske tehnike, pravi muzikalni zanos in prav poseben ritmičen čut. Izvajal je Brahmovovo težko violinsko sonato v A-duru, Respighijevo priredbo Gregorianskega koralala Debussyjev suitni stavek En bateau, M. d. Fallovo priredbo španskega klete in eno Chabonovo skladbo. Respighijevo skladbo smo čuli nedavno (Sancin-Kröner), Debussyjevo tudi (Orkestr. društvo), Brahmsova A-sonata je izmed vseh treh velikih najbolj popularna, španski ples je bil salonski kos programa, privzket najbrže iz moderne ljubezni do ritmičnih učinkov. Novost je bil Chauson, ki se je izkazal za poznega Debussyjevega sorodnika, dalje klavirski solo Suseov Pre-

ludij v Es-molu in Schulzove obdelave Straussovih plesnih melodij. Program ni nudil baš novosti, zadnje našeta točka ni bila vredna resnega koncerta, izvajanje pa je kazalo detajlno obdelanost in zlasti Brahms je bil globlje podan, čeprav v nam malo tujem pojmovanju. Koncert je bil slabo obiskan.

V četrtek dne 28. t. m. je v Unionu koncertiral ljubljani star hrvatski znanec Zlatko Baloković s klavirsko spremljavo M. Allen. Balokovićev program je bil za nas mnogo pomembnejši in koristnejši kakor oni Popova. S tem ne mislimo baš na salonske kose (T. Nachez Danse tziganesque v E) Sarasate: Romanca andalusa, ali Gardenerjeva šimij podoba skladbica), ki so bodisi z živim ritmom ali sladko melodijo vžgali povprečneža, tudi ne toliko na dolgovezno I. Irelandovo sonato — neverjetno je, kako hitro smo se nasitili impresionističnega kolorizma in cenenege esprita! Prvič te radi novosti preseneti, drugi zdehše, tretji uideš — ki je pa vendar nekega pomena za nas, v kolikor malo čujemo angleške muzike. Podal pa je Baloković še Pugnanijev Preludio e Allegro v Kreisljerjevi priredbi, Trtnijeve variacije n. aCorrellijeve tema in Adagio Fiorilla, Bachova šakono in zelo moderen kos J. Stölcer-Slavenskega. Ker pri nas žal tako zelo malo čujemo take muzike, ki bi bila res sodobna ali ki bi po sorodnosti mogla navajati na moderno glasbeno čutenje, marveč nas izbrani koncertanti le preradi čedeš s stare in novo, sladko romantiko, smo B. hvaležni za te kose. Bach v težki violinski solo-skladbi nikakor ni zatajil svojega stila, marveč je spretno nakazal paralelne linije, ki si jih je treba misliti zraven ali z akordi, ali pa je mnogoglasje razrežlj v zaporednost. Toliko plemenite, naravnost strastno tleče muzike je v tem organski tekočem delu, strogo stisnjemem v približni Concerto-grosso! Les prid! Krajnc, črpat navdušenja, da že enkrat uvidiš praznoto dosedanjega in podarši še Slovincem ono čudo »moderne«, ki so jo slikarji in arhitekti našli že pred leti zaokrožili, muziki pa tiče trdovratno naprej v romantiki! Drugačni so Hrvatje. Prav, da je Baloković zamenil Manažlovičev Udovico s Stölgerjem, Udovico nam je leta 1922. že pokazal. Brezdvomno je kazal prvi, počasni stavek v svoji atonalnosti in mnogoglasnosti, v zvezi z drugim komplicirano ritmičnim, ki je v koncu nepričakovano obstal kakor sredi pola, na direktno uplivo Stravinskagega. Hrvatje gredo z duhom časa naprej dosti hitreje od nas, v muziki gotovo.

Balokovićev program je bil precejšnje koristi za nas, v ostalem virtuos kljub detajlni obdelavi ni pokazal zelo globoke interpretacije ali široke arhitektonske linije.

I. intimni operni večer. Za Ljubljano novost, pa prav koristna. Zaenkrat je bil prvi 27. t. m. posvečen češkoslovaškemu narodnemu prazniku in je pokazal L. Janačkov »Dnevnik človeka, ki je izginil« in pet slovenskih narodnih. »Dnevnik« kaže izrazito na skladatelja »Jenufe«, dramskega impresionista z ekspresivno deklamatorno linijo in skicasto-barvasto ilustracijo v spremljavi. Glavni part je pred vedno isto krajinsko kuliso odpel g. Knittl z veliko vneom in preciznostjo, ciganko je z zanosom in prečuteno podala ga. Thierry. Tercet v ozadju so peke Potuckova, Poličeva in Zaluđova, ki je koncem večera pela sama še pet slovenskih ljudskih, ki notranje konceptivno in stilno sorodno zvene kot hrvatske in srbske. Večer je bil dobro pripravljen, naš mu kmalu slede drugi.

Knjige in revije

Molière: Seapinove zvijače. Komedia v treh dejanjih. Prevlel Niko Kurat. Ljudski oder VIII. zvezek. Založila Jugoslovanska knjigarna 1926. Cena Din 18.—. Oceno objavimo prihodnje dni.

Tolažba dušam v vica. — Priredil Frančišek Bleiweis. Drugi natis. Cena z rdečo obrežo 12 Din, v fini vezavi z zlato obrezo 20 Din. Knjižnica obsega predvsem 30 premišljevanj, s katerimi nam podpisatelj v kratkih potezah nauk sv. Cerkev o vernih dušah, vse pripomočke, ki ž njimi lahko lajšamo trpljenje pokojnih dragih; vsakemu premišljevanju je pridejan mikaven zgled. Če bi pri svojem delu in molitvah več mislili na duše dragih rajnikih, koliko bi jim lahko koristili, pa ne samo njim tudi nam samim bi bilo to v prid. Ob koncu ima knjiga spretno sestavljen molitvenik, ki bo mnogim dobrodošel s svojimi devetdesetimi za pokojne in drugimi molitvami za mrtve. Molitvenik se dobi v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

Cerkveni vestnik

Križanska Moška Marijina družba se danes dopoldne ob pol 10 po deputaciji z zastavo udeležila slovesne posvetitve Kristusu-Kralju v stolnici. Zbiralnice ob 9.15 pred stolnim župniščem. — V sredo, dne 3. novembra ob 6 zjutraj v Križanski družbeni cerkvi slovesno zadošno opravilo za vse rajne družbenike.

Bratovščina sv. Rešnjega Telesa bo imela svojo mesečno pobožnost v četrtek, dne 4. novembra v uršulinski cerkvi. Ob 5 zjutraj bo prva sv. maša, ob pol 6 pridiga in ob 6 sv. maša z blagoslovom za žive in rajne ude bratovščine.

Duhovne vaje v Domu so za mladeniče od 13. do 17. novembra, za organiziste in cerkvenike od 22. do 26. novembra. — Preč. gđ. župniki in voditelji mlad. organizacij se uljudno prosijo, da povabijo organiziste, cerkvenike in mladeniče k tem tečajem oziroma jim gredo na roko, da se jih morejo udeležiti. — Stanovanje in oskrba za vse tri dni stane 120 Din. — Danes začno duhovne vaje možje. Dom je poln. — Prosimo pravočasnega obvestila. — Vodstvo Doma.

Orel

Vsem Orliškim krožkom. — Za udeležnike obnove zbora Orliške podzveze, ki se vrši v nedeljo, dne 14. novembra t. l., je z odlokom G. D. K. O. 10046-26 dovoljena polovična vožnja. Popust velja od 13. do 16. novembra t. l. na vseh pragrah v Sloveniji. Vsaka udeleženka kupi na odhodni postaji celo enosmerno, na obratni strani z vlažnim postajnim žigom žigosano karto, ki velja v zvezi s potrdilom o udeležbi na običnem zboru tudi za nazaj. — Obični zbor se prične točno ob 9 dopoldne, v dvorani Krekove prosvete, Poljanska cesta št. 4 (Alojzijevejšče).

Naznanila

Šiška. Kat. prosvetno društvo vprižori danae, v nedeljo, dne 31. oktobra, ob sedmih in pol zvečer, v samostanski društveni dvorani žaloigro v pelih dejanjih: »Mlinar in njegova hči«. K tej žele priljubljeni igri uljudno vabi na obilno udeležbo odbor.

Tvrda F. MERŠOLNASI.

se nahaja sedaj

Wolfova ulica št. 5

Priporoča veliko zalogo rokavice, nogavice za dame, gospode in otroke. Čipke, ženska ročna dela, volna, svila, bombaž. — Predtiskarja ročnih del. — Ustanovljena l. 1887. —

Gospodarstvo

Razveseljive reforme v kredit. politiki Narodne banke.

Pred dobrim mesecem smo na tem mestu v zvezi z vprašanjem novega guvernerja iznesli kritiko o kreditni in valutni politiki Narodne banke, posebno z ozirom na razmere na denarnem trgu, na katerega Narodna banka ni imela do sedaj nikakega upliva.

Z veseljem prinašamo danes vest o temeljitih reformah kreditne politike Narodne banke, ki se najbrže že dalj časa pripravljajo.

Generalni ravnatelj Narodne banke g. dr. Novaković se že nekaj dni mudi v Zagrebu, kjer se vršijo konference med zastopniki privatnega gospodarstva in funkcionarji Narodne banke. Kakor se zatrjuje, namerava Narodna banka popolnoma spremeniti svojo dosedanje kreditno politiko. Dosedaj je Narodna banka dajala kredite predvsem bankam, katere so ji kot protivrednost izročile akcepte industrijskih podjetij. Krediti so bili točno določeni in so se pri zapadlosti menice obnovili. O eskomptu trgovskih menic torej ni moglo biti veliko govora.

Kakor poroča »Morgenblatt«, hoče Narodna banka sedaj polagoma ta način kreditiranja opustiti, prosta denarna sredstva pa namerava dati na razpolago trgovini in industriji. V bodoče bo Narodna banka v vedno večji meri eskontirala trgovske menice, kakor je to običaj pri zapadnoevropskih denarnomislijskih zavodih. Sčasoma namerava popolnoma ukiniti dajanje kreditov proti akceptu. Sprejemala bo le trgovske menice bodisi iz portfelja bank ali pa direktno od solidnih tvrdk.

Kredit Narodne banke so se dosedaj v veliki meri porabljali za financiranje investicij. Ker pa ni naloga Narodne banke, da daje dolgoročne kredite, temveč le kredite za financiranje produkcije in trgovine, je dosedanja politika povzročila nezdružive razmere v našem gospodarstvu. Kapital za financiranje investicij si mora gospodarstvo pridobiti na drug način. Le novonastali kapital in inozemski kapital sme služiti omenjenim svrham.

Z napovedanimi reformami si bo Narodna banka polagoma priborila kontrolo in upliv nad denarnim trgom, kar smo dosedaj zelo pogrešali. Ni dvoma, da se bo Narodna banka v svrhu reguliranja denarnega trga posluževala tudi najuspešnejšega sredstva, to je diskontne mere.

Banke so po vojni skoro popolnoma opustile eskomptiranje menic, to pač iz razloga, ker niso imele možnosti za reeskompt pri Narodni banki. Nova smer kreditne politike Narodne banke pa bo imela za posledico, da se bo povečalo povpraševanje bank po dobrih trgovskih menicah. Trgovina in industrija pa bo imela možnost, da se pri zboljšanju kupčij, pri povečanju obrata, lahko v večji meri poslužijo kratkoročnih cenjenih kreditov. To velja predvsem za izvozno in sezonsko trgovino.

Narodni banki pa bo na podlagi nove kreditne politike znatno olajšana kontrola o kreditni zmoglosti in o boniteti posameznih tvrdk, kajti eskomptirale se bodo le menice z največ 90 dnevno skadenco; na drugi strani pa bo mogel kredit dobiti le oni, ki bo imel na razpolago menice, sprejete za prodano blago. Prenehalo bo tudi večno prerenkanje radi nepravilne razdelitve kreditov.

Narodna banka se vrača torej k svoji prvotni in edini nalogi, k podeljevanju kratkoročnih kreditov potom eskompta in reeskompta trgovskih menic, obenem pa prevzema važno dolžnost, da regulira denarni trg.

Kakor znano je ob priliki volitev kandidatov za mesto guvernerja Narodne banke prišlo med vlado in upravnim odborom do večjih nesoglasij. Vlada še do danes ni potrdila oz. izvolila enega izmed predloženih 5 kandidatov. Ni izključeno, da so ravno nameravane reforme povzročile ta nesoglasja. V kolikor ta domneva odgovarja dejstvu, lahko Narodna banka v tem boju z vlado računa z izdatno moralno podporo vseh slovenskih gospodarskih krogov, ki bodo napovedane reforme brez izjeme odobrvali.

Narastanje števila konkurzov v Srbiji. V prvi polovici te. leta je bilo v Srbiji po statistiki belgajske trgovske zbornice najavljenih 40 konkurzov. V poletju pa je število konkurzov prišlo na 60. Tako je bilo, po podatkih »Službenih novic« samo v septembru prijavljenih 43 konkurzov (od tega 29 v trg. stroki), torej v enem mesecu več kakor v celotnem prvem polletju.

Naša zunanja trgovina s Češkoslovaško v septembru. Po češkoslovaški statistiki smo v septembru izvozili v Češkoslovaško za 57 milijonov šK (15 milijonov šK več kot v sept. 1925) uvozili pa za 75 milijonov šK (9 milj. manj kot v sept. 1925). Deficit naše zunanje trgovine s Češkoslovaško se je torej napravil deficitu v sept. 1925 zmanjšal od 42 milj. šK na 18 milj. šK.

Vpisi v trgovinski register. Vpisale so se na stopne tvrdke: M. Kramar, trgovina z manufakturnim in galanterijskim blagom v Kamniku; Maks Petovar, umetni milin in oljarna v Ormožu; Frane Arih, lesna trgovina v Srednjem vrhu; Matilda Stoklas, trgovina z vinom v Sv. Andreju pri Halozah; Rudolf Lorber, trgovina z vinom in žganjem v Zgornjem Jakobskem dolu.

Likvidacija. Nabavna zadruga državnih namoščencev in upokojecev v Radovljici je prešla v likvidacijo.

Srednjeevropska industrija železa in mednarodni železarski kartel. Pogajanja med srednjeevropskimi železarnami se bodo najbrže koncem tedna nadaljevala. Teh pogajani se bodo razun za-

stopnikov avstrijskih in češkoslovaških železarn udeležili tudi zastopniki ogrskih in jugoslovanskih podjetij. Računa se tudi z udeležbo zastopnika poljske zveze železarn. S strani ogrskih podjetij obstoje še gotove težkoče radi pretiranih zahtev ogrske drž. železarn »Diosgyör«, medtem, ko je sporazun železarn v Zenici, ki se nahaja v rokah naše države, zasiguran. — »Reichspost« poroča, da je namen te konference, določiti skupno osnovo, na kateri bi srednjeevropske železarne pristopile na kateri bi srednjeevropske železarne pristopile k zapadnoevropskemu kartelu. Nasprotno pa poroča »Prager Tagblatt«, da kompetentni krogi o teh pogajanjih niso poučeni.

8. mednarodni trgovski sejem v Bruslju se vrši od 11. do 25. aprila 1927. Prijavnice in informacije za sejem dobijo interesi v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Rekordne številke ameriškega avtomobilskega koncerna General-Motor. Avtomobilsko tovarne ameriške družbe General-Motor Comp. objavljajo dobiček za prvih 9 mesecev te. leta. Po odbitku stroškov in davkov znaša čisti dobiček te družbe 149 milijonov dolarjev (8.344 milijonov dinarjev) napram 81 milijonov dolarjev v odgovarjajočem razdobju preteklega leta. Ta družba, ki letos zavzema med ameriškiimi družbami prvo mesto, zasluži torej približno toliko, kolikor znaša pri nas celokupni državni proračun.

Tudi Rumunija dobi inozemsko posojilo. Kakor se poroča iz Bukarešte se Rumunija pogaja z ameriškim finančnim konzorcijem radi posojila v znesku 20 milijonov dolarjev, ki naj bi se porabilo za izvršitev velikopoteznega stavbenega programa. Zastopniki finančnega konzorcija bodo v svrhu končnih pogajanj v kratkem dospeli v Bukarešto.

Nove fuzije v Nemčiji. Fuzija med družbo Hamburg-Amerika Linie (Hapag) Nemško-avstralsko paroplovno družbo in paroplovno družbo »Kosmos« je definitivno sklenjena. Hapag bo v to svrhu zvišala delniški kapital na 130 milijonov mark, tožnja njene mornarice pa se bo zvišala 879.000 ton. Dalje je poročati o fuziji 8 velikih montanskih družb in sicer Gelsenkirchen, Deutsch-Luxemburger in Bochumer Verein.

Češkoslovaški proračun za leto 1927, katerega je pred kratkim predložil finančni minister dr. Engliš, se v mnogem razlikuje od dosedanjih proračunov. Predvsem se je proračun državnih podjetij odločil od splošnega proračuna, v katerem se nahajajo le saldi obratnih proračunov. Državna podjetja so dobila lasten proračun, ravnotako se je sestavil oddeljen proračun za državne dolge in za izplačila avtonomnim upravam. Vsa državna podjetja morajo kriti investicije iz lastnih dohodkov. V glavnem proračunu (državna uprava) znašajo dohodki 9.708 milij. šK, izdatki pa 9.724 milijonov šK. Pri tem so še vsi saldi ostalih proračunov. Največje redukcije so se izvršile pri proračunu za vojsko (1.3 milijarde šK mesto 1.9 milijard šK). Vsa državna podjetja so aktivna, in sicer tobačni monopol za 1.095 milijonov šK, pošta, telegraf in telefon za 167, državne železnice za 135 milijonov šK, državne pomene za 52 milij. šK, poštna hranilnica za 20 milij. šK, državna loterija za 42 milij. šK, in ostala drž. podjetja za 36 milij. šK. Investicije drž. podjetij so proračunane na 537 milij. šK.

Žitni monopol v Avstriji? V zadnjem času so avstrijski agrarji zahtevali od vlade, da uvede žitni monopol in monopol za uvoz živine. Minister za poljedelstvo se nahaja sedaj v Švici, kjer študira organizacijo in uspehe švicarskega žitnega monopola. Za uvedbo monopola za uvoz živine zaenkrat ni izglede.

Znatno znižanje avstrijske carine na žito in moko. Vsled znatno naraslih cen žita in moke se bo s 1. novembrom znižala avstrijska carina na žito od 1.3 zlate krone na 0.3 zlate krone. Ad povodnji.

Borza

Dne 31. oktobra.

DENAR.

Zagreb, Berlin 13.47—13.50 (13.47—13.50), Italija 241.17—243.17 (246.43—248.43), London 274.40—275.29 (274.99—275.99), New York 56.525 do 56.725 (56.472—56.672), Pariz 182—184 (179—181), Praga 167.55—168.55 (167.55—168.55), Dunaj 7.9825 do 8.0125 (7.9825—8.0125), Curih 10.925—10.955 (10.9254—10.9554), Budimpešta 7.922—7.952.

Curih, Belgrad 9.145 (9.145), Berlin 123.275 (123.275), Italija 22.35 (22.60), London 25.145 (25.145), New York 518.625 (518.625), Pariz 16.375 (16.175), Praga 15.355 (15.355), Bukarešta 2.90 (2.92), Sofija 3.74 (3.74), Amsterdam 207.30 (207.325), Bruxelles 72.15 (72.15).

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Zagreb, Vojna odškodnina 330—330.50, kasa 331—332, nov. 333—333.50, dec. 334—334.50, Hrv. esk. 100—100.50, Kred. 100—102, Hipobanka 56 den., Jugobanka 95—96, Prastredion 865—867.50, Ljublj. kreditna 150 den., Narodna banka 4.250 den., Sečerana 430—440, Nihag 12 bl., Gutmann 240—260, Slavonija 33—34, Trbovlje 300 den., Vevče 102 den.

Nič več mozoljev!

Da boste imeli prav čisto kožo, da postanete priključljivi v toaleti, ali v koncertni dvorani ali v gledališču, morate imeti neoporečno kožo, brez dlak in mozoljev. Radi tega ne vporabljajte britve ali drugih depilatorjev, ki kožo samo razdražijo in povzročijo mozole, a razven tega puste črne pike na koži. Vporabljajte torej še danes parifimirano pomado TAYK, ki se vporablja takšna kakor je v tubi in katera uniči v 5 minutah kjerkoli in na vsakem mestu mozole in dlake. TAYK uniči dlako do korenine in po vporabi koža postane gladka in bela brez kakih črnih pik. TAYK je zelo ekonomična, neškodljiva in ne posušuje kože.

Ako niste zadovoljni s poskusom, zamorete vrniti denar; torej lahko poskusite brez vsake izgube. TAYK se dobiva v vseh prodajalnah.

Sport

Gostovanje graškega Atletik SK odpovedano. SK Ilirija je vsled trajno slabega vremena odpovedala za danes in jutri napovedani tekmi z graškim GAK.

Rigoulot.

Včeraj je gostoval na Dunaju Rigoulot, 23 let stari francoski atlet. Najvažnejši svetovni rekordi so njegovi z desnico je potegnil 105.5 kg, z levico 95.5 kg, z obema rokama 133.5 kg, obojerno je sunil 171 kg, od tal je dvignil 282 kg in se je s to težo tudi zvrnil. Rigoulot je prvi atlet, ki je potegnil z eno roko 100 kg, njegov obojerno sunek smatrajo za višek človeške moči. Prej je gojil tudi nogomet in lahko atletiko, s 15 leti je vrzel kroglo 11.25 m daleč in je tekel 100 m v 11.4. Rojen je leta 1903. v Le Vesinetu pri Parizu, pred vojaško službo je bil litograf, od lanskega septembra naprej je profesional. 178 cm je visok, circa 100 kg težek, čez napeta prsa meri 128 cm, čez roko 44 cm, čez stegno 70 cm. Jutri, 1. novembra bo nastopil na Dunaju v drugi; včeraj je poskusil zboljšati rekorde v potegu, jutri bo skušal zboljšati rekord v obojerno sunku.

Škoda, da Dunajčani svoj čas niso gojili prostega dviga na prsi, ki je pri sunku danes predpisan. Od časa do časa je kdo poskušal, in je prišel na primer Graff do 135 kg, Steinbach do 141.2 kg. Po vseh Steinbachovih uspehih bi sodili, da bi bil tudi on prišel na Rigoulotovo višino. Obojerno je potegnil 120 kg, potem ni več treniral; obojerno je s pristankom ob pasu dal na prsi in kvišku sunil 172.5 kg dvakrat, 175.2 kg enkrat. Svoboda je pa na prsi aspravil in kvišku sunil 185.6 kg; na prsi so mu dajali 192 kg, on jih je pa sunil.

O HARRYJU GREBU.

S pravim imenom se je Greb imenoval Berg, je torej beseda okoli obrnjena. Eden najboljših bokserjev sveta je legel v grob. Rojen je bil t. nemški Amerikanec leta 1894 v Pittsburgu, z zmago k. o. se je prvič odlikoval leta 1913. Od 248 bojev jih je izgubil samo 5, bori se je kjerkoli in proti komurkoli; od srednje do težke teže mu je vse prav prišlo. Samo enkrat je bil k. o. v začetku svoje kariere, po Joe Shipu. Med njegovimi nazadnji so pele Potučkova, Poličeva in Zaludova, ki naut. Jones, Smith. Pisali smo že, da sta se s Tunneyem udarila trikrat; enkrat je bilo neodločeno, enkrat je zmagal Greb, enkrat Tunney, vselej po točkah. Bolj kot moč ga je odlikovala izredna hitrost, imenovali so ga »spitsburški mlin na veter«.

ZIMSKA OLIMPIADA 1928.

Vršila se bo od 11.—19. februarja v St. Moritzu v Švici. Važnejše točke bomo povedali: 11. februarja otvoritvene slavnosti in hockey na ledu; 12. februarja vojaški tek patrulj (torej so si to Švicarji vendarle izvojevali), hockey na ledu, hitrostni tek na 500 m, konjske dirke; 13. februarja hockey na ledu, hitrostni tek na 1500 m, umetelno drsanje dam (dolžnostne vaje); 14. februarja trajnostni smučski tek na 50 km, 5000 m hitrostni tek, dolžnostne umetelne vaje gospodov, hockey na ledu; 15. februarja hitrostni tek na 10.000 m, umetelno drsanje dam in gospodov, bobsleigh; 16. februarja smučski tek na 18 km, drsanje v parih; 17. februarja hockey in bobsleigh; 18. februarja smučski skoki; 19. februarja končne tekme v hockeyu, zaključne slavnosti.

Sportni teden

Zimski sport trka na vrata. Na vrata sre zimskih sportnikov pa trka podjetni Pyle, Suzanin manager, in jih hoče zvesti v tabor profesionalov. Omenimo znamenitega Kanadca Jewtraw in nekdanjega finskega svetovnega prvaka Thumberga. Pyle je pa res vsestranski, prav tako kot Rickard. — Tekme v Holmenkollenu so takole določene: smučanje na 50 km 3. marca, 18 km 5. marca, tek in skok 6. marca.

Ponovimo že zadnjič omenjene nogometne rezultate: BAC : Sportklub 2:0, Rapid : Hakoah 5:3, Vienna : budimpeški FTC 2:2, Amateri : Rudolfsbügel 2:0, Simmering : Gradjanski 1:1, Angleška : Irski 3:3, Milano : Torino 2:2, Bologna : Cremona 0:1. — Praška Sparta je nastopila v Detroitu proti tamošnjemu klubu All Stars (vse zvezde) in je zmagala 2:1. Na koncu igre je nastal velik škandal; ameriška nogometna zveza je diskvalificirala Spartinega kapitana Pernerja za dobo turnee Sparte po Ameriki. Sedaj je prišla Sparta v New York, kjer bo igrala zadnje igre; doslej jih je igrala 10; 7 jih je dobila, 1 izgubila, 2 neodločeni. — Izvojeval se je prvi boj za južnoameriško prvenstvo in je premagal Chile Bolivijo 7:1. — V Pragi so premagali Čehi Italijane 3:1, zmagala je bila sigurna in zaslužena. Pri tej priliki se je vršil nogometni kongres Italije, Ogrske, Češkoslovaške in Avstrije, in so sklenili, da bodo odsele namesto dosedanjih deželnih iger prirejali redne tekme narodnih moštev teh štirih držav, druga proti drugi. Za ona dva kluba, ki v vsaki teh štirih držav vodita, so določili srednjeevropski pokal. Obojne tekme se bodo vršile že v bodočem letu. Dalje so določili, da dobi od vsake igre 40% brutodohodkov oni klub, ki tekmo priredi; to je pavslirana vsota za davčne davčaje. Čisti dobiček si razdelijo po enakih delih. Gostje dobijo 300 dolarjev za potne stroške; vsako igro vodi nevtralen sodnik.

Maori so igrali proti moštvu Newporta 0:0, proti Swansea 11:6 in 66:6, proti Yorku 17:9. Pisali smo nekoč, da so pri prihodu v Evropo premagali marseillsko moštvo Olimpique 87:0; kakšno mora biti keles moštvo iz Aix, ki ga je Olimpique premagal 14:31! — Za rugbyboj med ameriško armado in mornarico, ki se bo vršil 27. nov. v Chicago, je zanimanje že sedaj tako veliko, da plačujejo za ložo s 4 sedeži že naprej po 2500 dolarjev.

Malloryjeva je ponovno premagala Ryanovo, Suzana pa ponovno Brownovo, v Montrealu. Veliko nalogo so si nadele igralke hockeya iz Južne Afrike, ki hočejo od 2. do 14. februarja absolvirati boje proti Angliji, Škotski, Irski, Belgiji in Francoski! V 14 dneh!

Ker smo že pri kroglah, omenimo naknadno še biljardno tekmo med Contijem in Derbierom v Münchenu. Šlo je do 2000 točk, vselej je bilo treba igrati 500 točk. Zmagal je Conti, splošna njegova povprečnost je bila 100.

Hamburškemu senatu in parlamentu bodo predložili načrt sadiona, ki bo imel prostora za 80.000 gledavcev. Stal bo 20—25 milijonov mark. — Švicar Lindar je prehodil 80 km dolgo pot med Zürichom in Baselom v 10 urah. — Vidlavova je vrgla kroglo 8.87 m daleč, obojerno 16.52 m; ko so kroglo tehtali, je imela 7 dkg nad predpisano težo. — Sychrova je tekla 120 g lese v 18 sekundah. — Za pomlad nameravajo prirediti na Dunaju tekmo med Nurmijem, Peltzerjem in Widejem. Namesto Nurmija bo šel menda Wide v Ameriko. — Hoff je dobil dovoljenje, da sme ostati v Ameriki do konca junija 1927. — Maratonski tek 42.2 km pri New Yorku je dobil Clarence de Mar v

2:38:30.6. Star je 30 let; povsod ugotavljajo, da so za maratonski tek sposobni najbolj sportniki, ki so že malo starejši. — Nemec Meyer je skočil na daljavo 7.32 m.

Na posledicah avtomobilne poškodbe je umrl veliki bokser H. Greb, oni Greb, ki je od 248 bojev jih izgubil samo 5. — Ko je Tunney prišel v gledališče, so mu ploskali; ko je šel ven in je malo pozneje spet nazaj prišel, so mu tako ploskali, da tisti večer niso sploh mogli naprej igrati. Nekje drugje so ga pa izžvižgali in so Dempseyu ploskali. Dempsey se resno pripravlja na revanšo; pol leta bo treniral, nato se bo pa udaril s komurkoli. Uvidel je, da je vzrok njegovega poraza samo njegova lenoba. »Tunney se je dobro boril; a boriti se bo moral še dosti bolje, če se bova v drugič srečala.« Prvi Dempseyev nasprotnik bo morda Persson. Te dni se bori Persson z »Bud« Gormanom (Bud = ljubljencec). — Carpentier je prišel v Pariz in pravi, da bo res šel nazaj v Ameriko, da pa ne misli ostati za stalno tam. — Tex Rickard hoče poslati Dienerja sedaj naravnost nad Maloneya. Najprvo je mislil na Paolina, nato na izbornega Kanadca Renaulta, potem na Munna, sedaj pa na Maloneya. Ta je leta 1924. premagal celo Sharkeya. in je izgubil pred par meseci proti njemu samo po točkah; de Kuha je potokel pred par dnevi že v 2. rundi k. o. Boj Dienerja z Maloneyem je določen na 2. decembra v Madison Square Gardenu. — Wills je bil na 30 dni diskvalificiran, ker je rabil prepovedane udarce. — 48 let je Johnson star, pa se še zmeraj bori; zadnjič je izgubil proti črncu Brad Gimmosu 10 rund po točkah. — Znani Dum-dee je bil premagan v San Francisco od T. Morgana, po točkah. — Olimpičnik Porathi, težka teža, je sedaj profesional in je že v 2. rundi potokel črncu Big Bena.

Priznan je Edingerjev rekord 102.5 kg težno (lahka srednja teža). Italijan Bonetti (lahka teža) je težno dvignil 81.7 kg. O Rigoulotu glej poseben članek.

Van Parys je plaval 500 m prsno v 7:43.6; Rademacherjev rekord je 7:35.4. Holandka Baron je plavala 200 m prsno v 3:18.4, nov damski svetovni rekord. — Američanka Loti Schömel je bila pa nad dva dni v vodi in je preplavala v 58 urah 246 km, v več etapah. — Po vpeljavi obveznega pouka v plavanju so izvežbali v Frankfurtu že 14.000 učencev.

195.880 km z avtomobilom na uro, ki jih je prevozil P. Thomas, ni svetovni rekord, kakor so nekateri listi pisali; rekord ima Amerikanec Paolo, ki je prevozil v 1 uri 200 km. Štiri velika ameriška dirkalnišča so se združila v nekaj kartel dirkalnišč, glavnica 3 milijone dolarjev, ravnatelj je — Tex Rickard! — Mednarodna avtomobilna komisija je takole določila: 29. maja velike darilo Indianapolis. 3. julija veliko darilo Francije. 1. avgusta darilo Anglije, 4. septembra veliko darilo Evrope, 25. septembra veliko darilo Španke.

Barros je bil 25. oktobra v Los Palmas na Kanarskih otokih. — Coste in Rigout sta odletela v aeroplanu proti Perzijskemu zalivu, hoteli prekositi rekord neprestanega poleta 5174 km, id ga imata Challe in Weiser.

ENA

ZA SVILO

IN VOLNO

Skavitizem.

Skupščina župe Skavlov za Slovenijo se bo vršila v nedeljo, 14. novembra ob 10 dopoldne na realki. Vabimo vse Skavte in prijatelje skavitizma, da se je udeležijo. Dnevni red običajen. — Tajnik.

Zelo ugodni nakup.

Blago za ženske plašče, ter blago za moške obleke in zimske suknje v največji izbiri po znižanih cenah priporoča trdka

Jos. Snoj, Ljubljana,
Prežernova ul. št. 3.
Palača Mestne hranilnice.

Poslano

JAVNA PRITOŽBA
na velikega župana v Ljubljani,

radi kompetence okrajnega glavarstva v Brežicah.
Dne 14. julija t. l. me je zadržnik Jožef Cvetkovič, posestnik v Ločah, na dvorišču mlekarškega poslojpa v Dobovi tepel z debelo palico. Ker sem prijel za palico, sva se zanjjo pullila, tako da sva padla. Pri tem me je Cvetkovič večkrat udaril s pestjo po glavi in obrazu, da sem bil lahko telesno poškodovan.

Telesno poškodbo sem osebno prijavil orožniškemu komandirju g. Gračnerju v Dobovi oz. v Rigonah. — G. komandir Gračner ni predložil moje ovadbe sodišču, temveč okrajnemu glavarju v Brežicah, ki me je rati prestopka po § 11. ces. odredbe od 20. aprila 1854, št. 96 obsodil na 100 dinarjev globe ali na 14 dni zapore, katere razsodba je z 20. oktobrom 1926 postala pravomočna.

Meni ni bila dana priložnost, da bi se bil zagovarjal ali pa vložil priziv proti tej razsodbi, ker mi okrajno glavarstvo ni dalo prepisa kazenskega registra, katerega sem opetovano zahteval. Občina Gaberje je dobila nalog, da se takoj iztirja od mene denarna globa, ali pa da se poroča o nezmoglosti plačila, ker bi potem moral iti za 14 dni v zapor. Tako se postopa z bivšimi orožniki in uradniki politične oblasti!

Apeliram na gospoda velikega župana v Ljubljani in najum prosim, da se moja kazen anulira in da se odstopi dotični akt kompetentnemu sodišču. V danem slučaju bi bil za prestopek Cvetkoviča merodajen § 411, za Križaneca pa § 335. kazenskega zakona od 27. 5. 1852, št. 117, nikakor pa ne § 11. ces. odredbe od 24. aprila 1854, št. 96, ker nisem razgrajal na javnem prostoru; kajti dvorišče mlekarške zadruge še ni javni prostor, ker je dovoljen vstop le tistim ljudem, ki imajo tam opravila.

Za resničnost in pravilnost tega dopisa prevzamem sam popolno odgovornost.

Dobova, dne 28. oktobra 1926.

Janko Križanec,
solastnik in zadržnik
mlekarške zadruge v Dobovi.

Polzvedovanje

Izgubila se je včeraj zvečer od stolne cerkve čez Zmajski most za vodo do kavarne Stritar železniška legitimacija na ime P. Šušteršič, Rakek. Pošten najditelj se naproša, da jo odda na upravo Slovenca.

Iz novosti drž. licejske knjižnice v Ljubljani.

(Priobčuje dr. Joža Glonar.)

(Izreži in shrani! Še boljše pa je, če izrežeš posamezne naslove, ki te zanimajo, jih nalepiš na karton in spraviš v abecedni ureditvi!)

Almanach der Mitglieder des kais. österr. Franz-Joseph-Ordens. Wien 1909. (II 42.005.)

Bayer E.: Führer durch die defürstete Grafenschaft Görz und Gradisca. Görz 1911. (41.040—3.)

Bericht über die Gründung und Enthüllung des Stefans-Denkmal in der Universität zu Wien. Wien 1896. (40.021.)

Bretholz B.: Geschichte Böhmens und Mährens bis zum Aussterben der Přemysliden (1306). München 1912. (40.115.)

Buchwald Br.: Die Technik des Bankbetriebes. Berlin 1914. (40.031.)

Burg J.: Kontrovers-Lexikon. Essen 1904. (45.010.)

Charmatz R.: Der demokratisch-nationale Bundesstaat Österreich. Frankfurt a. M. 1904. (41.066.)

Citalnica. Podučni listi za slovenski narod. Izd. IV. Geršak. V Gradcu 1865. (40.322.)

Dessey E.: Krieg im Stein. Erlebtes, Gesehenes, Gehörtes aus dem Kampfgebiet des Karsts. Graz 1915. (40.775.)

Dreyer Fr.: Studien zur Methodenlehre und Erkenntnistheorie. Leipzig 1895. (42.405.)

Edinost 1876—1926. Popolnjen in preurejen ponatis jubilejne številke. V Trstu 1926. (III 42.619.)

Flir D.: Der Kreiselkompass. Pola 1914. (40.946.)

Foerster Fr. W.: Marriage and the sexproblem. New York 1912. (40.740.)

Gabrys L.: Carte ethnographique de l'Europe. Lausanne 1919. 1919. (41.038.)

Glaser K.: Der indische Student. Leipzig 1912. (40.320.)

Gnirs A.: Österreichs Kampf für sein Südländ am Isonzo 1615—17. Wien 1916. (40.395.)

Gorica. V Gorici, 1889—1914. (IV 42.586.)

Guglia E.: Maria Theresia. Ihr Leben und ihre Regierung. München 1917. (40.774.)

Hanek G.: Lehrbuch der materiellen Perspektive mit Einschluß der Schattenkonstruktion. Berlin 1910. (40.370.)

Hoetzel J.: Zárky a exekucijski prostredki v rakonskem pravu. V Praze 1915. (40.911.)

Jacobs Fr.: Deutsche Reden aus den Freiheitskriegen. Weimar 1915. (40.367.)

Kančić Fr.: Georg Frhr. v. Vega. Wien 1904. (41.064.)

Kralik R.: Österreichische Geschichte. Wien 1914. (40.144.)

Lazarević R.: Упутство за парату теме за стручни и praktični učiteljski konit. Zajčar 1919. (40.998.)

Liebhafersbibliothek, Kulturhistorische. Leipzig 1903— (42.501.)

List, Hrvatski. Pola 1915— (III, IV 42.589.)

Literaturen, Die romanischen, von der Renaissance bis zur französischen Revolution. Von V. Klemperer, H. Hatfeld, Fr. Neubert, Wildpark-Potsdam 1924. (II 42.641.)

Macfarland Ch. S.: Spiritualculture and social service. New York 1912. (40.751.)

Madeyski v. Poraj, St.: Die Nationalitätenfrage in Österreich und ihre Lösung. Wien 1899. (41.065.)

Miletić Stj.: Hrvatsko glumište (1894—99). Zagreb 1904— (41.071.)

Miller O. Th.: The first book of birds. Boston 1899. (40.753.)

Möbius P. J.: Über den physiologischen Schwachsinn des Weibes. Halle a. S. 1904. (41.083.)

Murrmann O. A.: Beiträge zur Pflanzengeographie der Steiermark mit besonderer Berücksichtigung der Glumaceen. Wien 1874. (41.068.)

Nietzsche Fr.: Gesammelte Briefe. Leipzig 1902—1909. (40.772.)

Noack F.: Homerische Paläste. Leipzig 1903. (40.034.)

Peisker J.: Die älteren Beziehungen der Slawen zu Turkotataren und Germanen und ihre sozialgeschichtliche Bedeutung. Berlin 1905. (40.435.)

Rosen F.: Die Natur in der Kunst. Studien eines Naturforschers zur Geschichte der Malerei. Leipzig 1903. (II 40.376.)

Salač A.: Isis, Sarapis a božstvá sdrúžená dle svědectví řeckých a latinských nápisů. V Praze 1915. (40.916.)

Schmarsow A.: Grundbegriffe der Kunstwissenschaft. Leipzig 1905. (II 40.377.)

Schröller I. & O. Zaretsky: Die Kunst im deutschen Buchdruck. Weimar 1915. (II 40.221.)

Schüddkopf K.: Johann Friedrich Anthing. Weimar 1913. (40.025.)

Slovenka. Glasilo slovenskega ženstva. V Trstu 1897— (II 42.222.)

Smolák J.: Походом одного предана. Женева 1918. (40.697.)

Smrek O.: Die Wasserversorgung der Städte. Leipzig 1914. (II 40.143.)

Specht R.: Gustav Mahler. Berlin, 1922. (42.059.)

Strony I.: Our world. The new world-life. Garden City 1913. (40.764.)

Tagblatt, Polaer. Pola 1905—18. (III, IV 42.588.)

Theorie und Praxis der Deviation und Kompensations. Pola 1905. (II 42.633.)

Ugovor, Bukureški: Српско-црногорски споразум. Beograd 1913. (II 42.620.)

Vasiljević J. H.: Бугари и њихова зверства у Србији 1915—18. Нови Сад 1919. (41.001.)

Volkmann R. v.: Träumereien an französischen Kaminen. Weimar 1917. (40.578.)

Vorovka K.: Uvahy o názoru v matematice. V Praze 1917. (40.914.)

Washington B. T.: Up from Slavery. An Autobiography. New York 1900. (40.766.)

Weissbach A.: Die Serbokroaten der adriatischen Küstenländer. Anthropologische Studie. Berlin 1884. (II 41.072.)

Wendel H.: Rede über Schutzhaft und Aufenthaltsschränkung, gehalten in D. Reichstage am 7. Juni 1918. Berlin 1918. (II 42.629.)

Winter Z.: Český průmysl a obchod v XVI. věku. V Praze 1913. (40.918.)

Wolffmann L.: System des moralischen Bewußtseins mit besonderer Darlegung des Verhältnisses der kritischen Philosophie zu Darwinismus und Sozialismus. Düsseldorf 1898. (42.405.)

Zima L.: Figure u našem narodnom pjesništvu s njihovom teorijom. U Zagrebu 1880. (41.039.)

Zbica konvencija međunarodnog biroa rada. Beograd 1926. (II 42.623.)

Zurawski R.: Die Interpolation durch Polynome und ihre Anwendung in der äußeren Ballistik. Wien 1918. (40.721.)

Radio

Ko si enkrat sestavi svoj prejemni radio-aparat in ga spraviš do tega, da ti funkcioniira zadovoljivo in ko si se privadiš iskanju oddajnih postaj, tedaj mu zapri pokrov in skleni, da vsaj kak mesec ničesar ne spremeniš na njem. Prepričan namreč bodi, da bo vsaka sprememba, ki ne bo temeljila na izraziti potrebi, predvarka in strokovnem poznanju stvari samo poslabšala prejem. Tudi si nikar ne domišljaj, da si bogve kak izurjen konstruktor, če se ti je posrečilo sestaviti dober aparat, ko si slepo sledil danemu navodilu. Toliko bolj pa se popravi študija o principih radiofonije in visokofrekvenčne tehnike. Drugi večji narodi imajo že ogromno literaturo o tej stroki, mi Slovenci smo pa tozadevno še komaj v povojih. V naslednjem hočemo podati popis posameznih delov aparata, njih funkcijo in razložiti bistvo radiofonije. Kot predpogoj pač moramo postaviti, da ima bravec vsaj najosnovnejše pojme o elektriki. Lahko bi se nam očitalo, da bi morali prej to storiti, kot smo podali navodilo za sestavo prejemnega aparata, vendar mislimo, da bi bila vsa stvar preveč abstraktna, in da marsikaj amater lažje in z večjim zanimanjem sledi včasih precej suhoparni razlagi, če ima pred sabo »žive« predmet, ki mu govori in poje.

Naš aparat, za katerega smo podali popis, je sestavljen v glavnem iz petih delov: Iz resonančnega dela, detektorja, reakcije, nizkofrekvenčnega ojačenja in slušala. Resonančni del imenujemo skupno vse one priprave pri aparatu, s katerimi pripravimo anteno, da ima sama en gotov val. In če se ta antena val vjema natančno z valom kakor oddajne postaje, tedaj je naša antena v resonanci ali sozvočju z oddajno anteno, tedaj namreč sprejemamo v našem aparatu samo one visokofrekvenčne tresljaje, ki jih izžareva ta oddajna antena. Prejem se namreč izvrši po indukciji. Omenili smo že v enem prejšnjih sestavkov, da se ravna dolžina anteninega vala po višini indukcije in kapacitete antene. Indukcija daje tuljava, kapaciteto pa vrtljivi kondenzator (K). K resonančnemu delu aparata torej spada antena, tuljava in kondenzator. Kot smo povedali že enkrat prej, ima antena sama nekaj lastne indukcije in tudi kapacitete napram zemlji in je torej že sama zmožna sprejeti en gotov val, če se namreč nahaja kakor oddajna antena, ki bi bila z našo v resonanci, ali, ki bi imela produkt indukcije in kapacitete isti, kot ga ima naša antena. Ne da bi se spuščali podrobnosti v izraževanje antenine kapacitete in indukcije, to je anteninega lastnega vala, navedemo, da znaša njegova dolžina kakor štirikrat več, kot znaša dolžina antene. Da spoznamo lasten val svoje antene je važno radi tega, da vemo, kateri najnižji val moremo z njo še dobro prejemati. Najnižji prejemni val znaša namreč nekoliko polovice anteninega lastnega vala. Če je naša antena dolga 40 m in ima na koncu priprjen dovod do aparata, dolg 10 m, potem je njen lasten val dolg ca. 200 metrov, in na to anteno moremo dobro prejemati le še valove v dolgotnosti nad 100 m. — Anteno pa speljemo v tuljavo, navito iz izolirane bakrene žice, ki podaljša antenin val. Če pa jo napeljemo v kondenzator, ji pa ta njen val skrajša in sicer toliko bolj, čim manjša je njegova kapaciteta napram anteni kapaciteti. V našem aparatu in navadno v vseh se napeljava v kondenzator in tuljavo kombinira. Ker oddaja vsaka radio-oddajna postaja svoj program na drugi valovni dolžini, mora imeti tudi naša antena zmožnost spreminjati poljubno svoj val, da more priti v resonanco z raznimi postajami. Dolžino anteninega vala spreminja ali kondenzator, ali tuljava, ali oboje; v našem slučaju je indukcija tuljave nespremenljiva in določujemo dolžino vala le s spreminjanjem kapacitete tako, da kondenzatorjev rotor potegnemo bolj ali manj iz statorjevih ploščic. Kapaciteto našega kondenzatorja moremo menjati od ca. 10 do 500 cm, in pri tem valovna dolžina antene variira med ca. 180 do 700 m. Znano je namreč, da oddaja velika večina radio-postaj svoje programe na valovno dolžino od 200 m do 600 m. Je pa nekaj velikih in važnih postaj n. pr. Königswusterhausen, ki oddaja na daljše valove, čez 100 m, nekatere pa oddajajo tudi na kratke valove pod 100 m. Ako nam je do tega, da bi prejemali tudi te postaje, nam je le zvišati, oziroma znižati produkt iz indukcije in kapacitete. Ker je vrtljivi kondenzator neprilopen zamenjavati, premenimo raje tuljavo. Za prejem valov v dolžini od 600 do 2500 m uporabljamo tuljave z 150 ovoji in sicer jih ne navijemo v valjasti obliki, ker bi bil valjar predolg, ampak jih zvijemo po kakih drugih šabloni tako, da imajo čim manj lastne kapacitete in da provajajo visokofrekvenčne tresljaje s čim manjšim uporom in z malo izgubami. Posebno je to poslednje važno pri prejemanju valov pod 100 m; pri kratkih valovih je namreč število električnih tresljajev na sekundo mnogo večje, kot pri dolgih valovih. 1000 m dolg val ima 300.000 tresljajev na sekundo, 50 m dolg val pa 6 milijonov. In lahko je razumljivo, da tako gostim tresljajem vsak upor občutno zavira pot. Sicer bomo pa o tuljavah za kratke valove govorili izčrpnostej, kot prinesemo popis prejemnega aparata za kratke valovne dolžine. Če za drugega ne, se splača montirati tak aparat že radi berlinske kraakovalne oddajne postaje, ki jo slišimo absolutno dovršeno. — Kot torej vidimo, zamenjava tuljave le na grobo vpliva na valovno dolžino antene. Postopoma in polagoma pa zvišujemo, oziroma znižujemo njeno valovno dolžino s premenljivim kondenzatorjem. Danes imamo na trgu v glavnem štiri vrste vrtljivih kondenzatorjev. Najnavadnejši in precej iz mode so oni s polkrožnimi rotorjimi ploščicami, ti imajo to slabo stran, da so postaje, ki se jih prejme začetkom škale, preblizu skupaj, tako rekoč kar na kupu. Ta nedostatek je napoliti strokovnjake, da so konstruirali rotor, ki ima nekoliko nepravilno obliko. Pravijo mu kondenzator z obistnimi ploščami (Square Law), ta ima to prednost, da so ob vrtenju valovne dolžine povsem enakomerno razdeljene, ali, da so valovne dolžine v prejemnem razmerju s stopinjami, zaznamovani na vrtljivi škali. S tem kondenzatorjem najdeš s precejšnjo sigurnostjo vsako postajo, če ti je znana njena valovna dolžina in če imaš na njem že najdeni vsaj dve postaji. Ako prejmeš n. pr. Frankfurt (470 m) na 130 stopinji vrtljive škele, Münster (410 m) pa na 110. stopinji, potem sklepš, da ti je treba za vsakih 60 m valovne dolžine premakniti kondenzator za 20 stopinj, ali za vsake 3 m eno stopinjo. Če iščeš Zagreb z val. dolž. 350 m, to je z 60 m krajšimi valovi kot Münster, ga moraš najti na 0. stopinji škele, Dunaj z val. dolž. 531 m, ki ima 61 m daljše valove od Frankfurta, boš našel blizu 150. stopinje. — Vrtljivost teh so kondenzatorji, nazvani »Straight-Line-Frequency-Kondenser«, ki se ločijo od onih po tem, da niso pri njih valovne dolžine v prejemnem razmerju s stopinjami na vrtljivi škali, ampak

frekvence. Tudi s temi kondenzatorji lahko najdeš potom sklepnega računa vsako poljubno postajo z znano valovno dolžino, vendar moraš prej preračunati dolžino vala v število frekvenc. To izračunaš tako, da pot tresljajev v eni sekundi, to je 300 milijonov metrov deliš z dolgotnostjo vala. Tako ima val 300 m 1.000.000 frekvenc, 400 m dolg val 750.000 frekvenc itd. Te kondenzatorje se s pridom uporablja v aparatih za prejem kratkih valov. — V novejšem času se uporablja kondenzatorje, pri katerih se rotorjeve ploščice ne vrtil med statorjeve, ampak se iste mednje vrine. — Pri kakovosti vrtljivega kondenzatorja pride v prvi vrsti v poštev njegova mehanična solidna in električno pravilna konstrukcija, kar smo opisali že v zadnjem sestavku. Danes smo torej pokazali, v kak namen sta v aparatu tuljava in kondenzator, da tvorita skupno z anteno resonančni del in da anteni lastni val podaljšujeta, oziroma skrajšujeta. S tem je opisana samo funkcija in zunanja sestava teh delov, k teoriji indukcije, kapacitete in kondenzatorja se pa povrnemo v prihodnjih sestavkih, ko bomo že enkrat popisali sestavo in delovanje vseh sestavnih delov radioaparata. To opisovanje se torej vrši v nekakih koncentričnih krogih, da namreč obdelamo vso stvarino najprej površno, potem pa čimdalje globlje.

Prememba valovnih dolžin oddajnih postaj, ki se je imela izvršiti s 15. oktobrom, kot smo že poročali, se je radi tehničnih zaprek odložila vsaj za en mesec.

Mesto največje nemške oddajne postaje Königswusterhausen (1300 m), ki oddaja z energijo 18 KW nameravajo Nemci zgraditi novo oddajno postajo, ki naj bi bila največja na svetu, oddajala bi namreč z ogromno energijo 120 KW. Tako bi Nemčija imela dve velikanski postaji: Porensko v Langenfeldu, ki bo kmalu dograjena in bo oddajala z 60 KW in v Zeesenu z 120 KW.

IZVLEČKI PROGRAMOV.

Dunaj 7 KW — 531, Berlin 10 KW — 504, Leipzig 9 KW — 452, Frankfurt a. M. 10.5 KW — 470, München 5 KW — 489, Bern 6 KW — 435, Rim 3 KW — 425.

Nedelja, 31. oktobra: Dunaj, 11 koncert dunajskega simfon. orkestra. 16 koncert. 18.10 komorna glasba. 19.30 opereta »Das Hollandweibchen«. — Berlin. 19.25 predavanje o pesništvo v Aziji. — Leipzig. 16 R. Precht: »Alkestis« (tragedija). 18.50 prenos opere »Marta« iz Weimarskega gledališča. — Frankfurt. 17 koncert. 20.30 chansons. — München. 17.30 komična opera v 1 del. »Nürnbergskä lutka« (A. Adam). 20 in 22.15 koncert. — Bern. 20.25, 20.30, 21, 21.20 in 22.05 koncertne točke. — Rim. 10.30 cerkveni koncert. 20.45 Puccinijev večer.

Ponedeljek, 1. novembra: Dunaj, 11 koncert dun. simfon. orkestra. 16 koncert. 18.10 komorna glasba. 19.30 W. Kienzl: »Evangeljnik«. — Berlin. 17 romantika (koncert). 20 R. Schumann: »Paradies und Peri« (oratorij). — Leipzig. 20.30 komorni koncert. — Frankfurt. 19.30 koncert frankfurtske pevске akademije. — München. 16 komorna glasba (Haydn). 19.30 W. A. Mozart, Requiem. 21.40 J. v. Saaz: »Der Ackermann aus Böhmen« (srednjeveška igra). — Bern. 16 in 22.05 orkestr. koncert. 20.50 violinski koncert.

Torek, 2. nov.: Dunaj, 11 in 16.15 koncert, 18.15 predavanje: »Rahitis, njene posledice in preprečitev«. 19.10 esperanto. 19.30 angleščina. 20.05 F. L. Soeser: »Gevatter Tod« (misterij). — Berlin. 19.30 prenos s pacifističnega zborovanja v parlamentu. 21 koncert. — Leipzig. 20.30 recitacije in koncert. — Frankfurt. 16.30 koncert v spomin Mendelssohnu. 19 Beethovenova opera »Fidelio« (prenos iz Frankf. opere). — München. 19 Wagnerjev »Večni mornar« (prenos iz nar. gledališča). — Bern. 16, 20.05, 20.30, 21, 21.20 in 22.05 koncertne točke.

Sreda, 3. novembra: Dunaj 16.15 koncert. 19.05 francoski tečaj. 19.30 angleščina. 20.05 klavirski koncert (Strauss). 20.30 koncertna akademija (J. S. Bach). Frankfurt, 21.15 Molieri: Namišljeni bolnik. — Bern. 20 in 21 koncert.

Četrtek, 4. novembra: Dunaj 16.15 koncert. 19 prenos iz koncertnega doma, zborovski koncert (A. Bruckner: maša v F-molu in 150. psalm). — Berlin. 21 koncert. — Leipzig. 20.30 razno. — Frankfurt. 20.15 J. Strauss: Vesela vojska (opereta). — München. 20 filharmonični koncert. — Bern. 20—22.30 koncerti.

Petek, 5. novembra: Dunaj, 16.15 koncert. 19 fr. 19.30 angl. 21.30 koncert. — Berlin. 20 tragična opera »Norma« (uglasbil V. Bellini). — Leipzig. 20.30 simfonični koncert. — Frankfurt. 20.15 komorni koncert. 21.15 operni koncert. — München. 19.30 stare ital. pesmi. 21.05 koncert: vadno.

Bellini-Pucini-Rossini. — Bern. Razno kot na Sobota, 6. novembra: Dunaj, 16.15 koncert, 19.40 opereta »Maedici«. — Berlin, 21 godba na pihala. — Leipzig 20.30 recitacije in koncert. — Frankfurt, 20.15 simfon. koncert. 21.15 koncert. — München. 19.45 opereta »Der Graf von Luxemburg« (glasba Fr. Lehara). — Bern. 20 al. klavir (Pergolesi, Chopin, Schubert). 21.20 vijolina, flauta, piano (Bach, Haendel), 22.05 orkester.

Turistika

PRISANK ALI PRISOJNIK?

Po narodni govorici ne velja nobena oblika. Ime Prisank so si prikožili nemški turisti po svajem sluhu in okusu, ime Prisojnik pa so ji zdeli naši turisti, ki tudi govorijo in pišejo tako, ker se niso nič ozirali na domačo narodno izreko imena te prelepe gore, vzporejajo se proti jugu od Kranjske gore. Stari Borovci jo imenujejo Prisovnik — z naglasom na prvem zlogu. Tudi onkraj Vrha proti Trenti sem slišal od pastirjev isto obliko. Knjižni bi se glasilo to Prisovnik.

Ze sam naglas na srednjem zlogu oblike Prisojnik in pa glasnik j priča, da se ta tvorba prav nič ne ujema s pristnim domačim imenom. Enakoglasno ime kakor Prisovnik ima gora Osovnik — knjižno Osovnik — nad Medvodami, oziroma nad Škofjo Loko in pa gora Osovnik v ribniškem okraju. Razlika med obema je le ta, da je loški Osovnik naglasen na prvem, ribniški pa na srednjem zlogu in da ima polno končnico -nik. Če primerjamo vsa ta imena, vidimo, da so si podobna in da imajo isto osnovo. Po mojem mnenju jim je podlaga prvobitna beseda solno, od katere je izvedena beseda solne. Kakor je v tej izvedenki odpadel končni samoglasnik o, tako se je zgodilo tudi v sestavljenkah Prisolnik in Osolnik. Prvotna beseda solno je ohranjeno še v besedi solnovrat.

Za perilo otrok in bolnikov je »Persil«
♦ najprimernejše ♦
pralno sredstvo. Pri pravilni uporabi sigurno zamori vse bolezenske kali.

t. j. solnčica (narcisa), zlatica na Goriškem (Pleteršnikovo slovensko nemški slovar), v srbsčini v besedi solnovrat (su t. j. sol) in v ruščini v besedah solnovod, solnopak, solnosjad. (Miklošičev staroslovensko-grško-latinski slovar pod besedo solnčica.)

Prvotno se je torej Prisovnik glasil Prisolnik, enako Osovnik — Osolnik. Kranjska izreka je l spremenila v v. Tudi v knjižni slovenščini se bo treba držati glasnika v, da se preveč ne zabriše narodna oblika.

Nadejam se, da se odslej umakneta Prisank in Prisojnik Prisovniku in Osojniku Osovniku.

Ta razprava kaže, da je edina trdna, zanesljiva podlaga nomenklature narodna, ljudska govorica, seveda prav zajeta in umevana. Nje se moramo dosledno držati, drugače pridemo v potovalno. — Anton Mikuš.

Prosvetna zveza

Kristusu Kralju na čast se vrši danes zvečer ob 8. uri v Ljudskem domu verska slovesnost. In sicer v sledečem sporedu: 1. Er. Lubas: Slovo. Koranica, svira orkester Prosvetne zveze. 2. Kralju pesem moje duše, zložila M. Elizabeta. 3. Wagner: Zbor romarjev iz opere »Tannhäuser«. 4. Oče naš, poje g. akad. Močan. 5. Mascagni: Intermezzo. Svira orkester. 6. Jezus iz Nazareta, filmska slika. 7. Kristus naš kralj, predavanje s skioptičnimi slikami. Predava g. prelat dr. M. Slavič. Vstopnina, sedeži 5 Din, stojšče 2 Din.

Higijenski tečaj, ki se začne v sredo 3. nov. ob 8. uri zvečer v dvorani Rokodelskega doma, obsega aktualna vprašanja, ki so važna za sleherni gospodinjstvo. Vsled tega se vabi p. n. naše ženstvo, da se tečaja v obilnem številu udeležijo. Tečaj obsega sledeča predavanja, ki se bodo vršila ob sredah in ponedeljkih: 1. Higijena v hiši; 2. Kako ostanem zdrav; 3. Kako se obranimi jetike; 4. Razkuževanje sobe; 5. Prva pomoč v sili; 6. Zdravstvene naprave v Sloveniji; 7. Protialkoholno gibanje. Vsa predavanja bodo pojasnjevali deloma filmi, deloma skioptične slike. Vstopnina sedeži 2 Din, stojšče 1 Din.

Tržič. Danes zvečer proslavimo v Društvnem domu jubilej sv. Frančiška, kakor tudi praznik Kristusa-Kralja. Na sporedu so godbene in pevске točke ter predavanje s slikami o sv. Frančišku.

Kranjska gora. Prosvetno društvo priredi danes zvečer predavanje s skioptičnimi slikami: Quo vadis?

Ljudski oder v Št. Vidu pri Ljubljani vprizori 31. okt. igro »Hanice pot v nebesa«. Začetek ob 4. uri popoldne.

Homec. Katol. prosvetno društvo vprizori na nedeljo, dne 31. oktobra igro »Na smrt obsojenik«. Začetek ob 3. uri, konec ob 6. uri. Ker je čisti dobitek namenjen Jugoslovanski Matici, vabi k obilni udeležbi odbor.

Borovnica. Prosvetno društvo v Borovnici priredi 31. oktobra ob 3. uri popoldne igro »Minar in njegova hčica«.

Novo mesto. Kat. prosv. društvo »Soča« je v letošnjem letu uredilo knjižnico, ki bo odprta vedno ob sobotah od 5. do 7. ure zvečer.

Rakek. Kat. prosvetno društvo v Rakeku vabi na občni zbor, ki se vrši 4. nov. ob pol 9. uri zvečer v Ljudskem domu.

Slovensko kat. prosv. društvo »Soča« v Novem mestu je imelo svoj redni letni občni zbor dne 14. okt. t. l. Iz poročil posameznih odborov posnamemo, da je imelo društvo 80 članov. Dohodkov je bilo 4854.18 Din, izdatkov pa 4781.63 Din in je torej ves promet v preteklem poslovnem letu znašal 9.636.26 Din.

Društvo si je v preteklem letu uredilo knjižnico, ki šteje sedaj urejenih 261 knjig. Nekaj knjig je društvo nakupilo, večino je pa dobilo z darovi. Knjige so med drugimi darovali: pok. g. prošt Dr. Elbert 40, g. prošt Karel Čerin 59, g. kan. Porenta 75, g. kan. Zlogar 13, g. kan. Ferjančič 8, g. Malči Stravber 60, g. dr. Česnik 46, g. Sekulova 11, g. Boičeva 17, g. Bajde 9, bivši g. gvardijan p. Dominik 10 letnikov »Casa« ter razni drugi neimenovani 78 knjig. Društvo ima svoje prostore poleg trgovine I. Krajec nasl. Odbor je imel 9 sej in poskrbel za sledeče prireditve: za Slomskov, Prešernov, Frančiškovo in Miklavžev večer ter Maternski dan. Društvo je igralo Aleksejevo veseligr: »Visoki Če« in Dr. Vošnjakovo »Lepo Vido«. Izmed odsekov je deloval orliški krožek in pevski zbor pod vodstvom g. Grada. Društvo je dobilo dovoljenje za elektno loterijo z odlikom ministrstva za kmetijstvo od 16. avgusta 1926 za razprodajo 75 tisoč srečk po 5 Din, da se dobe sredstva za zgradbo prepotrebne Ljudskega doma v Novem mestu. Na občnem zboru se je predsednik dr. Česnik zahvalil vsem darovalcem knjig, vsem govornikom na prireditvah, vsem sodelovalcem pri prireditvah, pri ureditvi knjižnice, režiranju iger in naštudiranju deklamacij, g. pevovodji Gradu in pevcem ter vsem damam, ki so sodelovale pri raznih prireditvah tekom leta. Izvolil se je nov odbor, ki se na prvi seji konstituiral sledeče: predsednik: Dr. Ivo Česnik, odvetnik, podpredsednik dr. Anton Megušar, odvet. kandidat, taj

Moda

ZIMSKI PLAŠCI.

Kdor si hoče preskrbeti nov zimski plašč, bo moral v teh dneh pohiteti, saj so dnevi že mrzli — in so kroji in oblike plaščev že znani. Seveda je vsakemu pri srcu najbolj to, da čim manj denarja potroši zanj. Zato si ogleda doma zalogo ostankov ali stari plašči ali preudari, če ima tudi kaj starega krzna doma. Moderni zimski plašč je tako preprost, da je prav v tej preprostosti modernost. — Glede blaga je vseeno, če je mehko ali trdo, če je take ali take barve. Najbolj moderni so pa temnomodri in črni plašči in pa rdečkasti (kot vino). Moderne so pa tudi zelene, rjave, nebesno-modre in sive barve. — Krzno je lelos dražje, kot je bilo sicer. Zato vzamemo ponarejeno krzno ali stare kožice, ker je letos tudi to ugodno, da moremo prišiti kože drugačne barve, kot je blago, na plašč. Ogledimo si take plašče na priložni sliki. — Prvi je preprost plašč iz sivga sukna, ki mu je život širok in se zapenja z dvema gumbama. Krog ovratnika in zapestja je zaježja koža take barve, ki se vjemata z barvo plašča. — Drugi plašč je bolj kompliciran, ima spodaj v treh vrstah prišito krzno, prav tako v zapestju. Ovratnik je krog vratu tesno zapet, krzno podaljšano do pasu. Tudi tu je život prav ohlapen. — Tretji plašč ima pelertino, ki je za vratom in spodaj obšita s krznom; isto je v zapestju. — Četrty plašč je za deževne dneve in je podoben kostimu. Tak plašč napraviš iz prav trpežnega blaga, ki mu ne škoduje meča. Krzno je krog vratu in v zapestju. Da ne trpi v moči, je dobro, če je krzno res pravo.

Rože na ovratniku iz krzna so letos bolj v modi kot sploh kdaj prej. Vseposod jih skušamo spraviti, kamor le količkaj spadajo. Seveda je prav posebno paziti na okusno sestavo. Rože utegnejo biti svetlozeleno, rožaste, lilaste in vijoličaste barve. Se lepše učinkujejo te umetne rože, če so v prav čudovitih oblikah. Vendar — okusno mora biti vse!

Plašč ravne oblike je tudi letos moderen. Ker ima tako preprosto lice, utegne biti blago za tak plašč svetlozeleno, rdečo, svetlorjavo in podobno. Tudi pri teh plaščih je život zadaj precej ohlapno prirojen. Navadno so tudi ti plašči obšiti s krznom, ali tako, da pada krzno od vratu do konca plašča po prsih kot »štolac«, ali je le ovratnik iz krzna, in pa rokavi v zapestju.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani, dne 30. oktobra 1926. Višina barometra 308,8 m

Opazovanja	Baro- meter	Toplota v C°	Rel. vlaga v %	Vetar in brzina v m	Oblač- nost 0-10	Vrsta padavin		Najvišja temp.	Najnižja temp.
						ob opazovanju	v min do 7h		
Ljubljana (dvorec)	7	757.1	13.6	83	mirno	9		20.6	11.9
	8	757.7	13.4	85	N 0.5	10			
	14	758.2	20.1	84	SW 3	10			
	21	760.6	12.3	83	NE 3	7			
Maribor		755.2	18.0	66	NE 5	5			
Zagreb		757.0	18.0	73	WSW 7	10		23	11
Belgrad	8	760.3	22.0	53	SW 5	9		22	16
Sarajevo		761.7	20.0	54	S 5	8		20	17
Skopje		768.7	7.0	73	SW 1	9		19	17
Dubrovnik		764.4	20.0	83	SSE 10	9		15	2
Split		761.2	20.0	98	ESE 25	10		20	6
Praga	7	752.5	8.0	—	SSW 5	5		21	9

Najvišje temperature veljajo za prejšnji dan, razven ljubljanske. Barometer je reduciran na morsk gladino. — Visoki zračni tlak (barometer nad 765 mm) prinaša navadno lepo, nizki (pod 755 mm) pa padavinsko vreme. Barometer v mejah od 755 do 765 mm naznanja v glavnem spremenljivo vreme. Petrovaradinska vremenska napoved za Slovenijo za nedeljo: nevihte, toplo. Depresija, ki je bila včeraj nad Skandinavijo, se nahaja danes nad centralno Rusijo in se pomika dalje proti vzhodu (barom 746, temp. 9°, delno megleno). Med tem se je pojavila nova depresija nad Atlantikom, dokaj blizu pirenejskega polotoka in se tudi ta pomika proti vzhodu (barom 746, temp. 9°, oblačno). Anticiklon se nahaja nad Jonskim morjem in ne kaže nikakega pomikanja (barom 768.7, temp. 7°, oblačno).

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 3 ali 5 Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo višje. Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

URADNIK

trgov. akademik, ISČE popoldanske službe (od 15-18) v Ljubljani. Ponudbe na upravo lista pod šifro: »Pošten« 7532

KOT SOBARICA

začetnica iščem službe, najraje v mestu. Naslov v upravi lista pod šifro: »Šivilja« štev. 7542.

Dijaka

sprejme na stanov. profesor brez otrok. Strogo nadzorstvo, dobra hrana, pomoč pri učenju, franc. in nem. konverzacija. Ponudbe pod »Profesor« na upravo »Slovenec«.

Trg. akademik

abiturijent, Hrvat, z znanjem knjigovodstva in korespondence - strojepisja, išče odgovarjajočega mesta v pisarni. - Cenj. ponudbe na »Poštni predal št. 113« v Ljubljani.

Učenka

16 let, z 2 razr. mešč. šole in trgov. tečaj, želi vstopiti v trgov. z mešč. blagom na deželi, kjer bi imela vso oskrbo v hiši. Naslov v upravi št. 7495.

Šofer

mehanik, z večletno prakso - išče mesta za takoj. - Naslov v upravi št. 7380.

Na stanovanje

s hrano (ali brez nje) sprejmem vseh DIJAKOV ali fantov, ki so podnovi v mestu, ali stranko brez otrok, ki plača najemnino za 2 ali 3 leta naprej. - Instruktor osmošolce zastoj. - Ponudbe pod »Ta-ko-je« št. 7398 upravi lista.

VAJENEC

za medicarsko obrt, s primerno šolsko izobrazbo, zdrav, pošten ter pridn. se takoj sprejme, drugo po dogovoru. - Ponudbe upravi »Slovenec« pod: Medicarski vajenec 7396.

Sprejme se 30 dobrih

zidarjev

za betonska dela. Centrala Kamnik-Perovo. LJUBLJANSKA GRAD-BENA DRUŽBA. 7449

Služba

organista

je razpisana pri Sv. Trojici v Halozah. Ponudbe na gornji župnijski urad.

Drogerijskega

POMOČNIKA

izurjenega, zanesljivega, z dobrimi referencami, po možnosti z znanjem francosčine in nemščine - sprejemem. Plača dobra z najboljšimi pogoji. Nastopiti more takoj.

ENGLJSKA DROGERIJA

Vuka Karadžića 14, Beograd. 7469

Strojnik

se išče, samo prvovrstna moč. — »TEKSTILANA«, tovarna sukna, d. d. v Kočevju. 7479

UČENKO, pridno, močno,

dobro računarico, sprejme v trgov. z mešč. blagom Hrvat F., Cerklje ob Krki. 7503

GOSPODIČNO

iščem k otrokoma (4 in 9 let) dnevno od 2.—5. ure. Naslov: H. V., Ljubljana, Dobričova 12. 5712

Krepak kmečki fant

16½ l. star, bi se rad izučil mesar. obrti pri boljšem mojstru in kjer je obrtna šola. - Naslov v upravi lista pod št. 7527.

POTNIKOM

ki obiskujejo tudi hotele, menze, bolnice, itd., se nudi pri razpečavanju v takih podjetjih dobro vpeljanega in poznanega predmeta, lahkega zasluzek. Naslove s kratko ponudbo in označbo blaga, katerega prodaja, je poslati na ALOMA COMPANY, Ljubljana, pod šifro: »Lahek zasluzek«. 7301

Pletilni stroj

št. 8/35 in izvrstno

petrolejsko peč

prodam. M. V., Lončarska steza št. 6 (nad Ljudskim domom).

RESTAVRACIJA

»PRI ROZI«

Danes domače krvave in jetrne KLOBASE. Točijo se izborna ljutomerska vina. — Se priporoča A. ŠMID.

ELEGANTNE

SPALNICE

prvovrstne izdelave in razno pohištvo nudi najugodnejše Matija Andlovic, Vidovdanska c. 2.

Harmonij

dobro kupim. Prednost imajo evropski, večje vrste. — Ponudbe s ceno upravi lista pod številko 7324.

Domače koline

izborne, vsak terek in petek, delikatna trgovina A. PRESEREN. Gledališka ulica št. 8.

Smrekov in brezov

okrogel les

in les za papir

kupim. Plačam takoj. Ponudbe na upravnštvo »Slovenec« v Ljubljani pod šifro: »Smrekovina« št. 12345.

KLOBASE

pristne kranjske pripravljamo za sezijo IVAN JEMEC

mesar in prekajevalec, Maribor, Koroška c. 102.

Razpošilja po vsej državi od 5 kg naprej. Trgovci imajo popust!

Korenja

veliko množino, prodam. - Dravlje 66 (Cesta na Glinco). 7442

Došla

partija novih francoskih dvokoles s prostotekom in la. franc. pnevmatikom. Izredna cena 1420 Din. — TRIBUNA F. B. L., Karlovska cesta št. 4. 7143

Koruzno moko

ZA KRMO oddaja, došler traja zaloga, po 200 Din za 100 kg FRAN POGAČNIK - Ljubljana, Dunajska cesta št. 36. — Kupi FIZOL in SEMENSKO DETELJO po najvišji dnevni ceni. 7418

Javna dražba

kras. pohištva

se vrši v sredo, 3. novembra ob 2. uri popoldne v skladišču špedicij. trvdre RANZINGER v Ljubljani, Vojaška ulica.

Prodajalo se bo med drugim: kompl. spalnica z 2 posteljama, elegant. spalnica z 1 posteljo, krasna jedilnica, pisarn. oprema, usnjeni fotelji, slike, preproge, posamez. deli pohištva itd. — Interesanti za boljše pohištvo vabljeni!

Drž. konces. zas. učilišče

za strojepisje.

GITA PETAC

Ljubljana — Valvasorjev trg št. 6, nasproti Križevniške cerkve. 7492

Pozor krojači,

šivilje, nešivilje

Krojenje za krojače in šivilje; poseben pouk za dame, gospodinjice, uradnice itd. Pouk je urejen tako, da ga lahko obiskujete v popold. ali večer. urah. Pričetek tečaja dne 3. nov. Krojni pouk potom pošte s slov. učnimi zvezki. Revnejšim in urad. slojem tečaj ceneje. Kroji po meri. Učenci z dežele imajo zveze z vlaki. Tudi preskrbimo absolventom službe. Izdaja slov. mod. listov. — Krojno učilišče, Ljubljana, Stari trg št. 19.

Trgovska hiša

(brez zaloge) na Krškem polju, poleg katere se bo zgradila bodoča zagrebška elektr. centrala, se zaradi odstopovanja prodaja vsem inventarjem in poselitvam. — AL. ERZEN, Cerklje ob Krki. 7501

KLJUČAVNICARSTVA

se želi učiti 16 letni krepak dočlo dovršil 5 razredno osnov. šolo z dobrim uspehom. Vsa oskrba v hiši pogoj. — Ponudbe na mislarski in mizarski mojster FRANCA SEMERLA, Pina pri Rakeku. 7464

Trgovska ali gostilniška

hiša z gospod. poslopjem ter malim pos. vstvom, v farni vasi ali kakem trgu, se takoj kupi. — Naslov pove uprava »Slovenec« pod št. 7461.

Gostilna

in mesarija

dobro idoča, se takoj ugodno prodaja zaradi bolezni. — Ponudbe oziroma informacije pri upravi lista v Mariboru. 7452

Proda se

enonadstr. Hiša

ob glavni cesti v Velikih Laščah, skoraj nova, s 3 sobami, kuhinjo, shrambo, lep vrt, s pritliklin, vred. pritičje pripravno za delavnico, na podstrešju se napravi lahko še 3 sobe. — Poizve se v upravi »Slovenec« pod: »Ugodna prilika«. 7443

Klavirne citre

jako lepe, zamenjam za dobro ohranjene koncertne citre. — Ponudbe na cvetličarno ŠIMENC, Sv. Petra cesta 33, Ljubljana.

Pekarija

dobro idoča in opremljena, s hišo, gospodar. poslopjem in 3 orali zemlje, sredi kraja, naprodaj. — Vprašanja do 15. nov. na posetnika L. FLORY, Sv. Lenart v Slov. goricah.

Posestev

raznih 103, hiš, vil, gostil., trgovin od 50.000 Din dalje, na Stajerskem, prda ZAGORSKI — Maribor, Tatenbahova 19. 7415

IZJAVA. Podpisani

Janez Bučar, posest. iz Dolgega brda, obžalujem, da sem obdolžil po krivem g. Alojzija Trtnika tatvine in to razširjal, ter se mu zahvaljujem, da mi je odpustil in odstopil od tožbe. Litija, 28. X. 1926. Janez Bučar.

Otroška posteljica

bela, železna, v dobrem stanju, naprodaj. Naslov v upr. lista pod št. 7510.

PES - DOBERMANN

z rodovnikom, 6 mesecev star, lep eksemplar, naprodaj. — Kolezija, Zelena pot št. 6. 7506

Lepo posestvo

prodam z vsemi gospod. poslopiji, za 8 glav živine, tik glav. ceste in železnice. — Gornji Log št. 5, Litija. 7505

Dve novi, visoko-

pritižni - hiši

ugod. naprodaj v predmest. Ljubljane, Dunajska cesta - Stojice, 3 sobe, pritižline, vse takoj na razpolago. — Poizve daje F. JERKO, Črnuče, p. Jelica. 7504

KLAVIRJI!

Tovarna in zaloga klavirjev, prvovrstnih instrumentov različnih trvd. kakor tudi lastnih izdelkov. Poseben oddelek za popravila. Uglavljanje in popravila za Glasb. Matico, Konservatorij in za druge institucije. — Izvršujejo od moje trvdke. — Točna pos. strožba, zmerne cene, tudi na obroke. — Izdelovalec klavirjev R. WARBINEK, Ljubljana, Hilsnerjeva ul. 5.

HLODE

HRASTOVE IN BUKOVE, kupuje parna žaga V. SCAGNETTI, Ljubljana

Kupi se oblič

(Dikthenobelmaschine) — dobro ohranjen. — TRIBUNA F. B. L., Ljubljana, Karlovska cesta 4. 7523

Hotelski sluga

s prakso in letnimi sprejemami, se sprejme. — Ponudbe na hotel SLON, Ljubljana. 7522

ZATEKEL SE JE

PES - VOLČJAK, močan, z rujavim okovanim pasom okrog vratu. Pošten najditelj naj ga proti nagradi izroči dr. M. Dunaška cesta 98, za klubom Primorje. 7514

Sprejme se

moška ali ženska prvovrstna moč za kemično čiščenje oblek vsake vrste. — Ponudbe upravi lista pod: »Dobra moč kemično čiščenje oblek«.

Iščem za takoj

kakršnokoli si bodi službo. Dovolil sem 6 razr. gimnazijo ter sem sposoben tudi za organista. — Sprejemam tudi nižje službe, ne glede na predizobrazbo. — Naslov pove uprava lista pod št. 7519.

PRODAM 14.000 kg

prvovrstnega vrtnega prešnega sena. — Naslov v upravi lista pod št. 7520.

Kdo mi posodi proti primerni odkodnini za dobo treh mesecev

gonilni motor

7-15 konj. sil na ogled! plin, surovo olje ali bencin. Event. ga tudi kupim. — Ponudbe upravi »Slovenec« pod št. 7531.

Vata

po 10, 14, 19 in 28 Din za kilogram. ODEJE se sprejemajo v delo, VATA v cufanje. — Rožna ulica št. 19, Ljubljana.

Moška zima, suknja

skoraj še nova, naprodaj. Naslov v upravi št. 7517.

VRTNARSTVO

IVAN JEMEC

Maribor — Razlagova 11 priporoča nagrobne in druge vence in šopke po nizki ceni.

Prepelčar

ali KOKS-FIZOL, letošnji, lep, izbran, nudi po Dir 3.50 za 1 kg SEVER & KOMP., Ljubljana. 7225

Pletilni stroji

patent »Ideal« do sedaj neprekosljivi, šival. stroji za pletenine, navijalni in krtačni aparati, železne mizice in druge potrebščine vedno v zalogi. — Pouk s stanovanjem v hiši. FRAN KOS, Ljubljana, Židovska ulica 5.

Pojasnila

za pridobitev gostilničarske, obrtne, trgovske ali kakor druge KONCESIJE — daje »RADO« Ljubljana VII, Aleševčeva.

Vsakovrstno

zlatu kupuje

po najvišjih cenah

Černe, juvelir, Ljubljana Wolfova ulica št. 3

KUPOJEM

madjarske, nemške in avstrijske obveznice, obilgacije, prioritete, državno dolgov. mestna posojila itd. itd. — Bankmakler ARNOLD EHRENTIL - Budapest, V. Sas ucca 28.

Pisarn. opravo

amerik. sistema, kupim. — Ponudbe na: Poštni predal št. 85, Ljubljana.

KUHINJSKO POSODO

kupila, katere ja tako lepa! — NEŽICA: Ako se boš poročila in potrebovala, pošlji na pravost v MARIBOR, Glavni trg 5, k trvdiki

A. Vicel

tam dobiš najboljšo emažirano - pločevinasto posodo, znamke »Herkul«, in drugo lažje vrste, ter poroc. lenasti in steklene robo, sploh je to specializir. trgovina vseh kuhinjskih potrebščin po zelo nizki ceni.

J. Stjepušin

Sisek
priorita belija, plambrice, raz. ključ, struna, šole in vse potrebščine za vse glasbiše

Čoln

je spaval proti Črnučam. Najditelj dobi nagrado. — HRIBAR, Medvođe.

Edino najboljši
šivalni stroji in kolesa

za rodbino, obrt in industrijo so le

Jos. Petelinca

Najnižje cene. Gritzner, Adler Tudi na obroke,
Ljubljana, blizu Prešernovega spomenika.

Pouk v vazenju brezplačno.

Večletna garancija.

Žimnice

modroce, posteljne mreže,
želez. postelje (zložljive),
otomane, divane in druge
tapetne izdelke dobite
načeneje pri RUDOLFU
RADOVANU, tapetniku,
Krekov trg št. 7 (poleg
Mestnega doma).

Veleposestvo

120 oralov, dve hiši in
gospodar. poslopje, vino-
grad okrog 12 oralov, se
proda. - Natančneje po-
izvedbe: THIERRY —
Sromlje pri Brežicah.

Soba v vili

blizu tramvaja, s kopal-
nico, za enega ali dva
gospoda se takoj odda.
Naslov v upravi št. 7444.

Prodaj čebelnjak

za 24 A.-Z. panjev, od
teh je 8 panjev obljude-
nih, 11 A.-Z. praznih in
5 polovičarjev export —
ter več amer. in kranjskih
panjev, 1 novo trčalnico
za med, stiskalnice za
vosek, 2 omari za sat-
nice z več satnicami ter
drugo čebelarstvo orodje.
FRANC ŽUST — Unec,
p. Rakek. 7407

Za jesensko saditev
nudim pritlikavo sadno
drevje in lepotočno grmi-
čevje. — Anton FERANT,
trgov. vrtnar, Ljubljana,
Ambrožev trg št. 3. 7457

Volno in bombaž

za strojno pletenje in
vsakovrstna ročna dela
dobite po najnižjih cenah
v veliki izbiri pri Karlu
PRELOGU — Ljubljana,
Stari trg št. 12 — in
Židovska ulica št. 4.

SADNO DREVJE

vseh vrst, I. slov. dre-
vesnice DOLINŠEK, Šent
Pavel, Savinjska dolina.

Čopice - ščetke
ter vse vrste četrastih
izdelkov izdeluje
HINKO ŠIMENC
Kongresni trg 8
Tržaška cesta 5

Elektromotor

za istomerni tok, 110 V,
jakosti ½ KS, 1500 tur na
minuto, kupimo. - Ponud-
be upravi pod št. 7437.

Moške šofe in double za povr-
nike iz teških tovarn
ter različno zimsko triko perilo kupite naj-
ugodnejše v trgovini

Ivan Krošelj, Kette-Murnova (Martinova) 15

Erman & Arhar

Št. Vid nad Ljubljano

Specialni obrat za fino pohištvo

Oglejte si pred nakupom našo lepo
zalogo jedilnic, spalnic itd. ter naj-
novejše vzorce iz svetovnih razstav
v veliki izbiri. Lastno tapetništvo.
Zajamčeno solidno in ceno blago.

Na obroke

Pišite po najnovejši ilustrirani album moder-
nega pohištva, ki ga razpošiljava po pošti
za 20 Din.

Gorske čevlje, navadne čevlje na zadrgo, san-
dale, pletene opanke, potrebščine za lov in šport

Znamke „FAVORIT“

izdeluje najsolidnejše v lastnih delavnicah

Domača tvornica remena i kožne obuče d. d.
ZAGREB, Zavrtnica

Poštni predal 286. Telefon št. 20-54.

samo iz 1a materijala po najnižjih cenah.

Dnevna kapaciteta 300 do 400 parov
Zahtevajte cenik!

ČREVA vsakovrstna po naj-
ugodnejši ceni kakor
vsako leto vedno v zalogi. Kupim tudi
surovi in stopljeni loj
in ga plačam po najvišji dnevni ceni.
JOS. BERGMAN, LJUBLJANA
Poljanska cesta št. 55

TRSTJE ZA STROPE

pleteno, z galvanizirano žico, izdelujem ter
dobavljam v vsaki množini po
najnižji dnevni ceni.

JOS. R. PUH, LJUBLJANA
GRADAŠKA ULICA 22 Telefon 513

NAZNANILO!

Cenjenemu občinstvu vljudno naznanjam
otvoritev

ZALOGE POHIŠTVA

združeno s tečajno pisarno
v Ljubljani, Dvorčni trg št. 1.

Tovarna pohištva

A. AMANN

TRŽIČ

Gorenjsko

IŠČEM LOKAL ZA PISARNO

v centru Ljubljane (tri večje ali 4 manjše
sobe) za 1. febr. 1927, event. že prej, morda
tudi za 1. maj 1927. — Event. se kupi hiša
s prostimi pisarniškimi lokali. — Ponudbe pod
šifro: »PRIMA« št. 7543 — na upravo »Slovenca«,
kjer leži naslov reflektanta.

V središču mesta ležeča, moderno in popol-
noma opremljena

KAVARNA „EMONA“

z igralnimi sobami, damskim salonom in v
suterenu ležečo

bar-restavracijo

se s 1. marcem 1927 daje v najem.

Vsi navedeni prostori ter stanovanje za na-
jemnika in personal se bodo izročili le do-
breu in kavejle zmožnemu strokovnjaku.
Koncesija za obrat je na razpolago.

Pojasnila pri Upravi Ljubljanske Kre-
ditne banke, Ljubljana.

Vsem znancem, prijateljem in cenj. potujočemu
občinstvu vljudno naznanjam

da prevzamem 1. novembra t. l.

KOLODVORSKO RESTAVRACIJO NA PRAGERSKEM

Zagotavljam, da mi bo vedno največja
skrb, postreči točno in solidno s prvo-
vrstno kuhinjo in pljačo, priporočujoč se
z odličnim spoštovanjem

ALOJZIJ MAJČEN, sedaj hotelir na Bledu

Preseljitveno naznanilo!

Tovarna papirn. vrečic in zaloga papirja na debelo

A. ZESCHKO

naznanja, da se preseli z dnem 2. novembra 1926 iz do-
sedanjega skladišča na Dunajski cesti

v svoje na novo zgrajeno skladišče

v Metelkovi ulici št. 7

Premog — Drva

ILIRIJA, Kralja Petra
trg 8. Telefon 220.

Štampilje

S. PETAN, Maribor.
Nasproti glav. kolodvora.

MOTOR

na surovo olje. Orig. Cro-
ley, sistem »Otto« Mang-
hesler, 12,5 HP, prodam po
ugodni ceni. — Naslov pove-
prava lista pod št. 6540.

Prepričajte se tudi Vi,

da postane Vaša obleka zopet kot nova, ako
jo pustite kemično čistiti, plisirati in likati
v tovarni

Jos. Relch, Ljubljana

Poljanski nasip 4-6

Sprejemališče: Selenburgova ul. 3

Postrežba točna

Cene zmerne

LOKAL

na najprometnejši točki
v mestu se odda. Naslov
v upravi »Slovenca« pod
šifro: »LOKAL« št. 7374.

Trstje za strope

pleteno, z galvanizirano
žico, izdelujem ter do-
bavljam v vsaki množini
po najnižji dnevni ceni.

Jos. R. Puh

Ljubljana, Gradaška ul. 22
Telefon 513.

DRVA

bukova, klana, zdrava in
suha KUPUJE za izvoz
HUGO KRALJ
ZAGREB, Medjašna 5.

Že 60 let obstoječe
kolarstvo.

Popravljajo in izdelujejo
se vsakovrstni vozovi in
tovorni avtomobili po na-
ročilu. — Prevzemam tudi
kovaška dela.

FRANC ZANOŠKAR

kolar,

LJUBLJANA, Tržaška 17.

Pisalni stroj

dobro ohranjen, kupim.
Ponudbe s ceno na upra-
vo pod: »Stroj« št. 7493.

Kupim

**dinamo
ali motor**

1—2 PS. — Ponudbe
upravi pod št. 7439.

Ceno napredaj malo rab-
ljen, komplet

PLETILNI STROJ

št. 6 ½ in nov

BENCIN - MOTOR

4 HP. JANKO DOLŽAN,
gostilna »Mali« GOLNIK,
Križe (Gorenjsko). 7275

Meblov. sobo

oddam solid. gospodu ali
gospodični. Poizve se v
upravi lista pod št. 7428.

Preseljitveno naznanilo!

Cenj. občinstvu naznanjam, da sem svojo modno
trgovino preselil iz Gosposke ul. 29 v

Slovensko ulico št. 4.

Novo urejeni in večji lokal mi omogoča, da bodem
cenj. odjemalce zadovoljeval z največjo popolnostjo in
strogo solidnimi cenami.

S spoštovanjem

Anton Paš,

Maribor, Slovenska ul. št. 4.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani
prodaja

PREMOG

iz slovenskih
premogovnikov

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov
za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava
na debelo

inozemski premog in koks

vsake vrste in vsakega izvora ter priporoča posebno prvovrstni čeho-
slov. in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog,
črni premog in brikete

Naslov: Prometni zavod za premog d. d.
v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 15. II.

Vse te lepe stvari:

lepe čevljičke, torbice in druga

darila lahko kupite, ako najdete v

milu „Gazela“

samo en zlatnik. V vsak tisoč

komad našega priznanega mila

vtisnemo namreč po 1 zlatnik

in ako imate srečo ga

bodete sigurno našli.

Vpoštevajte to ter

pridno perite le z

milom

„Gazela“

ki se odlikuje po izreano obilni

peni ter jako temeljito

in hitro očisti perilo.

GAZELA MILO

Rusko švedske galoše in čevlji za sneg

„TRAPEZ“

so došli. Kvaliteta in fazoni so edini te vrste. Dobe se pri:

A. Krisper, Ljubljana, Mestni trg 26

KAVA HAG

Prava zrnata kava, ki ji je odvzet strup za srce in živce kofein. — Popolnoma neškodljiva, a obenem okusna in blagodišeča kakor najfinejša domača kava. Zahtevajte povsod:
ZA TRGOVCE: KAVA HAG, ZAGREB, BOŠKOVIČEVA UL. 9

KAVO HAG

DAMSKE PLAŠČE

elegantno izdelane, vseh velikosti, v veliki izbiri iz finega modrega sukna . . . Din 350 do 500 iz najfinejš. velourja, fina podlaga Din 520 do 780 za deklce od 8 let naprej od . . . Din 150 dalje
F. in I. GORIČAR, Ljubljana, Sv. Petra 29.

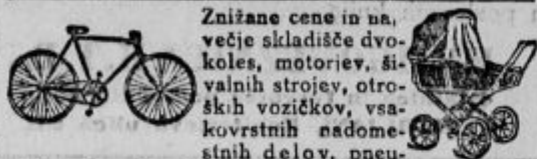
Cvetličarna PAVEL SIMENC

Sv. Petra cesta 33 — pokopališki vrtinar, Sv. Križ

sprejema in izvršuje naročila za šopke, nagrobne vence, trakove z napisi, okrasitev grobov in d. oge rastlinske dekoracije.

Helianteme za Vse Sveto. Vseh dan svoje cvetje. Posrežba strogo siluna.

Se priporočam Pavel Simenc, pokopališki vrtinar.

Znižane cene in na večje skladišče dvo-koles, motorjev, šivalnih strojev, otroških vozičkov, vsakovrstnih nadomestnih delov, pnevmatik. Posebn. oddelki za popolno popravilo, emajliranje in ponikanje dvo-koles, otroških vozičkov, šivalnih strojev itd. — Prodaja na obroke. — Ceniki franco. „TRIBUNA“ — F. B. L., tovarna dvo-koles in otroških vozičkov, Ljubljana Karlovska 4

Otvoritev

na novo preurejenih prostorov zajutrkovalnice (buffet) Beti Orehekove (poprej pod imenom Fani Plazper) Ljubljana, Kolodvorska ul. 26 na vogalu.

Vljudno naznanjam p. n. občinstvu, da je zajutrkovalnica (buffet) razširjena z novimi, povsem moderno opremljenimi prostori. Istotam se dobe raznovrstne vedno sveže delikatese, kakor tudi gorka jedila, točijo se najboljše pristna štajerska, dolenska Proseka in Opolo vina po zmernih cenah. — Postrežba točna.

Priporoča se za obilni obisk

Beti Orehek.

Inserati v „Slovincu“ imajo vedno uspeh!

Otvoritev zasebnega tečaja za čevljarstvo

za gg. mojstre in pomočnike. — Začetek tečaja dne 8. novembra. — Vse informacije daje g. J. Steinmann str. uč. in vodja tečaja, Poljanska cesta 13, Ljubljana.

Za jesen. in zimsko sezono

se priporoča v izdelovanje površnikov in zimskih oblek po najnovejši modi

M. CASERMAN, krojaški mojster, LJUBLJANA — Kette Murnova ulica šte. 9.

Preproge

linoleum, posteljni vložki, 3 del. žimnice 320 Din., otomani 750 Din., — blago za pohištvo 60 Din., — gradl za žimnice 32 Din., — šifone 10 Din., — molino 8 Din., — rjuhne 26 Din — meter, zavese, posteljine in namizne odeje, perje, žima, morska trava, vsakovrstne blazine, pernice, kakor blago za posteljna in tapetniška dela po izpod konkurenčnih cenah pri

KARL PREIS — MARIBOR

GOSPOSKA ULICA 20.

Pošiljatve s pošto in železnico — cenike gratis.

Pozor!

Ni potrebno, da nosite obleklo obleko, plašče, kostume i. t. d., ker jih tovarna

Jos. Reich, Ljubljana

Poljanski nasip 4—6

pobarya najlepše v različnih barvah.

Sprejemališče: Šelenburgova ul. 3

Postrežba točna.

Cene zmerno.

Kadar nujno rabite

lepo pregledno, po lastni želji črtano

POSLOVNO KNJIGO

Vam najboljše postreže:

A. JANEŽIČ, Ljubljana

Florjanska ul. 14.

knjigovoznica in črtnilnica poslovnih knjig

Pravi „SIDOL“ nosi na vseh steklenicah in tubah ime „SIDOL“ Odklanjajte ponarejene znamke!

Predno kaj kupite

oglejte si poprej ravno kar dospele krasne angleške stole in velurje za plašče in kostume v novem lokalu trgovine

MARIJE ROGELJ, Ljubljana Sv. Petra cesta št. 26

„SPECTRUM“ d. d.

INŽ. KOPISTA, DUBSKY IN KRSTIČ

tvornica ogledal in brušenega stekla

LJUBLJANA VII

Medvedova ulica 38, telefon 343

Zagreb, Beograd, Osijek

Srednjočrna: ZAGREB

Zrcalno steklo, portatno steklo, mašinsko steklo 6-8 mm, ogledala, brušena v vseh velikostih in oblikah, kakor tudi brušene prozorne šipe, izbočene plošče, vstekljevanje v med. Fina, navadna ogledala

Vsi

hočejo zlatnik, ki se nahaja v

ZLATOROG TERPENTINOVEM MILU.

Poskusite tudi Vašo srečo in prepričajte se o nedosegljivi kakovosti tega res čudovitega mila!

KLOBUK

lepa oblika Din 68.-, fin 76.-, zelo moderni in fini 125.-, fin plišast klobuk 190.-, moderni iz fine zajeje dlake 200.-. Specialiteta „ITA“ 240.-, fantovski 45.- in 58.-, fini lovski 98.-. Krasna sport kapa 27.-, moderna 35.-, zelo fina 48.-, nadalje čevlje, konfekcije, perilo po zelo nizki ceni prodaja veletrgovina R. Stermeckl, Celje št. 18. Pišite takoj po ilustrirani cenik z več tisoč predmeti. Železniška vožnja se na kupu primerno povrne. Trgovci engro cene.

Francoske vezenine toilet

z volno, svilo, srebrom in zlatom po najnovejših amer. nica posetrinske pariško-yonske tvrdke A M K. Najmodernejši načrti in najfinejša izvršitev vezenja zastorov, perila, pregrinjaj. Izdelovanje in razpisiljanje šablona za predisk ženskih ročnih del.

Enljanje, ašuriranje, prediskanje. MATEK & MIKEŠ, LJUBLJANA, Dalmatinova ul. št. 13.

Velika okasijska prodaja!

Že dosedaj znižane cene v vseh vrstah manufakturnega blaga kakor:

sukna za obleke, duble za zimske suknje, hlačevine, ženske volne, ševijote, ripse, velurje, odeje, oksforde za srajce, belo platno, rumeno platno, barhente, flanele itd.

se od 1. novembra naprej zopet znižajo za 20% na Aleksandrovi cesti 9, prej

A. Hobacher

PRIMARIJ

DR. FR. DERGANČ

ZOPET REDNO ORDINIRA

LJUBLJANA, KOMENSKEGA UL. 4

TRIKO-PERILO

za moške, žene in otroke, volna v raznih barvah, rokavice, nogavice, dokolenice, nahrbtniki za šolarje in lovce, dežniki, kloti, šifoni, žepni robci, palice, vilice, noži, škarje, potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, brivce in t. d.

edino le pri tvrdki

JOSIP PETELINC

LJUBLJANA

blizu Prešernovega spomenika

Najnižje cene! Na veliko in malo!

Sir H. Rider Haggard:

Hči cesarja Montezume.

Zgodovinska povest.

Iz angleščine prevel Jos. Poljanec.

Naključilo se je, da je bila velika španska ladja z imenom Las Cinque Llagas ali Petero ran namenjena, da odjadra proti Hispanioli (ali Haiti, otok v Zapadni Indiji). Ko sem si preskrbel še uradno dovoljenje za kupčijo, sem se vkrcal na njej pod privzetim imenom trgovca d' Aila. Da bi bila ta premena še boljše, sem si nabavil tudi razne robe v vrednosti sto in petdeset pesos, ki je bila take vrste, da se je v Zapadni Indiji dobro prodajala; to robo sem tudi natovoril. Ladija je bila polna španskih klaviritevov, izvečine pretepačev in lopovov sumljive preteklosti, ki pa so bili vseeno dobri tovariši, če niso bili pijani. Ob tem času sem že tako dobro govoril španski jezik in sem bil po zunanosti tako zelo Španec, da mi ni bilo težko delati se za Španca; v ta namen sem si izmislil celo zgodbo o mojem pokolenju in vzrokih, ki so me naglani, da sem se podal na morje. Sicer pa sem ostajal sedaj kot poprej kolikor mogoče sam zase in se nisem hotel vmešavati v njihovo družbo in pijančevanje; vzlic vsej molčečnosti pa so me vsi radi imeli, posebno ker sem znal tako dobro pomagati v boleznih.

O naši vožnji ni dosti povedati. Samo konec je bil nesrečen. Na Kanarskih otokih smo ostali ves mesec, nato pa smo odjadrali proti Hispanioli; spotoma smo imeli lepo vreme, a bolj slabotne vetrove. Ko smo bili po računih našega kapitana še dober teden vožnje oddaljeni od pristanišča San Domingo, kamor smo bili namenjeni, se je vreme izpremenilo; po-

tegnil je močan veter od severa in kmalu narastel v silen vihar, ki je postajal vsako uro hujši. Tri dni in tri noči je naša okorna ladja ječala in se zibala pod silo viharja, ki nas je z veliko brzino gnal naprej, da sami nismo vedeli kam; naš položaj je bil tako nevaren, da smo prišli do spoznanja, da se moramo potopiti, ako se vihar ne poleže. Ladja je puščala ob vsakem skladu, valovi so odnesli en jamber, drugi pa se je v višini dvajset čevljev nad palubo prelomil na dvoje. Vse te nezgode pa so bile majhne v primeri s tem, kar je imelo še priti; četrti dan jutraj nam je velik val odnesel krmilo, tako da smo bili popolnoma izročeni valovom na milost in nemilost. Uro pozneje se je privabil kot gora visok zelen val in odnesel seboj kapitana; ladja je zajela vodo, se nagnila na stran in se začela potapljati.

Nastal je strahovit prizor. Mornarji in potniki so bili že več dni neprenehoma močno pili, da bi si olajšali strah in grozo; sedaj pa, ko so spoznali, da se bliža konec, so begali po palubi semintja in kričali, molili, preklinjali. Oni, ki so ostali trezni, so jeli pripravljati dva ladjina čolna in ju spustili v morje; jaz in še en mož, častiljiv duhovnik, sva skušala spraviti v čoln ženske in otroke, ki jih je bilo več na ladji. Ampak ta naloga ni bila lahka; pijani mornarji so jih potisnili v stran in so sami vdrli v čolna; pri velikem neredu pa se je eden čolnov prevrnil in vsi so utonili, ki so bili v njem. Baš tedaj se je ladja popolnoma nagnila v stran, preden se je potopila. Spoznal sem, da je vse izgubljeno, poklical duhovnika, da naj mi sledi, skočil v morje in plaval proti drugemu čolnu, ki je natovorjen s kričečimi ženskami odplaval v splošni zmedbi od ladje. Ker sem bil dober plavač, sem srečno priplaval do njega in hkratu rešil duhovnika, ki se je pričel potapljati. Ladja se je vzdignila

s sprednjim delom v zrak in je v tem položaju plavala nekoliko minut po morju; tako smo dobili dovolj časa, da smo vteknili vesla v vodo in odveslali iz njene nevarne bližine. Nismo bili še daleč od nje, ko smo slišali grozno vpitje in ladja je izginila v globine; malo je manjkalo, da ni vrtinec tudi nas potegnil s seboj. Groza nas je prevzela in nekaj časa smo bili kakor onemeli; ko pa je vrtinec, ki ga je naredila ladja, nehal kipeči, smo veslali nazaj proti onemu kraju, kjer je bila ladja izginila. Morje je bilo posuto s kosi razbite ladje, našli smo pa samo enega otroka, ki se je oklepal vesla. Vsi ostali, skoraj dve sto ljudi, pa so se pogreznili z ladjo vred v morske globine; ako je kdo izmed njih še mogoče plaval po vodi, ga nismo mogli najti v teh razburkanih valovih, nad katerimi se je zgrinjala tema.

Bilo je pa tudi dobro za nas in našo varnost, da nismo nikogar dobili; naš majhni čoln je bil tako prenapolnjen, da več ni mogel nositi, — duhovnik in jaz pa sva bila edina moška med rešenimi. Dejal sem, da se je tema zgrinjala čez morje; hkratu pa se je na našo srečo polegalo tudi morje, v katerem bi se nam bil čoln gotovo prevrnil. V tem položaju je bila edina naša naloga, da smo obračali čolnov rillec proti valovom; vso dolgo noč smo tako vozili. Nekaj svečanega je bilo videti, ali bolje slišati, kako je moj tovariš, dobri duhovnik izpovedoval ženske drugo za drugo, ko je hkratu veslal; ko so bile vse izpovedane, so pošiljale goreče molitve k Bogu, da nam odreši duše, kajti popolnoma smo že obupali, da bi si rešili življenje. Vsakdo si lahko misli, kaj sem občutil pri tem; vendar ne bom govoril o tem; huda je bila moja usoda, pred seboj pa sem videl ljudi, katerih usoda je bila še vse hujša, kakor bom povedal, ko pride vrsta na to.

Priporočamo LJUDSKO KNJIŽNICO (Jugoslovanska knjižarna v Ljubljani): 19. zv. J. O. Curwood, Kazan, volji pes. Kanadski roman 18 Din., vezan 30 Din. — 20. zv. Ed. About, Krstl četa 18 Din., vezan 30 Din. — 21. zv. H. R. Haggard, Jutranja zvezda 30 Din., vez. 40 Din. — 22. zv. Otoka kapitana Granla. Popolovanje okoli sveta. Roman v treh delih. 48 Din., vez. 58 Din.

Za gospode in dame!

Na vsestransko željo letos zopet

reklamna prodaja!

Za mali denar se oblečete od glave do nog samo z **garantirano** dobrim blagom. — Ta **dajna cena** za tako množino dobrega blaga traja **zopet samo 14 dni!**

Vse to samo Din 785.—

- 1 elegantna moška suknena moderno izdelana obleka ali za
- 1 zimsko moško suknjo finega, čisto volnenega double sukna,
- 1 celirasta ali flanelasta srajca iz dobrega perilnega blaga,
- 2 zraven pripadajoča ovratnika,
- 1 krasno svilnato kravato ali samoveznico,
- 1 par spodnjih hlač iz parhanta ali finega belega platna,
- 1 par finih VOIKA nogavic,
- 1 par finih VOIKA čevljev.

Za dame ista cena! Din 785.—

- za 1 lili velour-plašč najboljšega velurja ali elegantno izgotovljen plašč, kakor si ga sami izberete,
- 1 obličko najboljšega čisto volnenega modernega sukna,
- 1 par finih VOIKA nogavic,
- 1 par finih VOIKA čevljev in
- 6 komadov finih žepnih robcev.

Vsak si lahko po volji obleko ali blago sam izbere. Prijatelji, ali more kdo Vam še kaj ugodnejšega nuditi? Ne, to Vam nudi skozi 14 dni zopet samo

TEKSTILBAZAR V LJUBLJANI

Krekov trg 10.

Prodaja se v pridičju in v prvem nadstropju.

ELEKTROTEHNIČNO PODJETJE

Karol Florjančič
V CELJU

Cankarjeva cesta 2
(poleg davčnega urada).

Instalacije električnih naprav za luč in pogon, telefonov, zvoncev, radioaparatorov. — Poprava elektromotorjev in vsakovrstnih električnih naprav. — V zalogi: lesteni, svetilke, likalniki, motorji, števel, žarnice itd. in vsi elektro-materijali. Točna posrednost. Nizke cene! — Proračuni brezplačno! 5083

Š T A M P I L J E

Sode

in sodarska dela

vseh velikosti in vrst izvršuje najceneje, točno in dobro **FRAN REPIČ**, sodarsko podjetje, Ljubljana — Trnovo. 5519

AUTOMOBILE

vsakovrstne, in motorna kolesa, popravila najboljše, najhitreje in najceneje: **FLORJANČIČ**, Karlovska cesta 22. 6432

Kolosalne novosti

v gramofoniji — presega vse dosedanje. Kovčeg - aparati naj-novejšega tipa. Velikanska zaloga plošč. Samo v tvorn. zalogi **A. Rasberger**, Ljubljana - Tavčarjeva 5.

Nagrobne vence

vsakovrstne, lepe, šopke in cvetlice, priporoča za Vse svete **Steinbrenner** in Zbořil, cvetličarna, Maribor, Slovenska ul. 12

Oglejte si naše izložbe za jesen!

Damski velur plašči iz čiste volne v vseh modernih barvah od Din 550.— naprej

Gričar & Mejač
samo:

Šelenburgova ul. 3.

Najsolidnejša ter znano najcenejša moška in damska konfekcija.

Prosimo,

da zahtevate brezplačen proračun v slučaju nabave novih poslovnih knjig.

KNJIGOVEZNICA K. T. D.

čitalnica in tvornica poslovnih knjig
V LJUBLJANI, Kopitarjeva ulica 6/II.

Advokat dr. Albin Smole

naznanja, da je svojo odvetniško pisarno iz dosedanjih prostorov v Sodni ulici šte. 9 preselil

v Dalmatinovo ulico št. 5

pritičje na levo.

A. ŠINKOVEC

NASL.

K. SOSS

PREPRIČAJTE SE
O NAŠIH CENAH
- IN KVALITETI -

Naznanilo! Cenjenemu občinstvu uljudno naznanjava, da sva poleg svoje do-
broznane trgovine na Selo-Moste, v lastni hiši z današnjim
dnem otvorila tudi

novourejeno gostilno

kjer bodeva točila le pristna štajerska in dolenska vina po jako zmernih cenah. — Na razpolago bodo vedno tudi ukusni prigrizki.

Za mnogobrojni obisk se prijazno priporočata
Ivan in Elza Rahne, trgovina in gostilna Selo-Moste.

Francoska linija, Cie. Gle. Transatlantique,
Havre-Newyork, samo **6 dni** čez morje
— dobra hrana in pijača brezplačno. —

Cie. Chargeurs Réunis, Sud Atlantique,
in Transport Maritimes
za pomorske vožnje v južno Ame-
riko, Avstralijo, Argentinijo in
Kanado.

Tozadevna pojasnila in vozne listke
daje zastopnik

IVAN KRÄKER, Ljubljana
Kolodvorska ulica šte. 35.

Kostanjeva drva za tanin

neobeljena, do 1.20 m dolga, od 10—45 cm, ne-
klana, kupuje stalno po ugodnih cenah in
takojšnjemu plačilu, eventualno proti akreditivu
ERNEST MARINC, Celje, Zrinskega ul. 4.
Posredovalci dobe provizijo.

Priporoča se
damska konfekcija in modni atelje
T. Kunc

Mestni trg LJUBLJANA Pod Trančo 2

MOŽEM DELA!

Za nogo neprikladni čevlji omejujejo Vašo sposobnost, preprečujejo uspeh pri delu in škodijo Vašemu zdravju.

Naš model 3967

od I-a Boxa na rom šivani,
črni ali rumeni

Dinarjev
269.—

zadošča vsem zahtevam, uresničuje naše napore, da Vam moremo postreči. Kdor more za sedaj nabaviti samo en par čevljev, naj izbere samo ta model.

Rata

Zadružna gospodarska banka d. d.

Brzov. naslov: Gospobanka

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Telefon šte. 57, 470 in 979

Račun poštno ček. urada št. 11.945

Podružnice: Celje, Djakovo, Maribor, Novisad, Sarajevo, Sombor, Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled
Kapital in rezerve skupno nad Din 16,000.000.—, vloge nad Din 250,000.000.—

Trgovski krediti, eskompt menic, lombard vrednostnih papirjev, Safes deposits, nakup in prodaja valut in deviz, vloge na tekoči račun in vložne knjižice. — Direktne zveze z vsemi svetovnimi bankami.

Izvršuje vse bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji. — Prodaja srečk Državne razredne loterije.